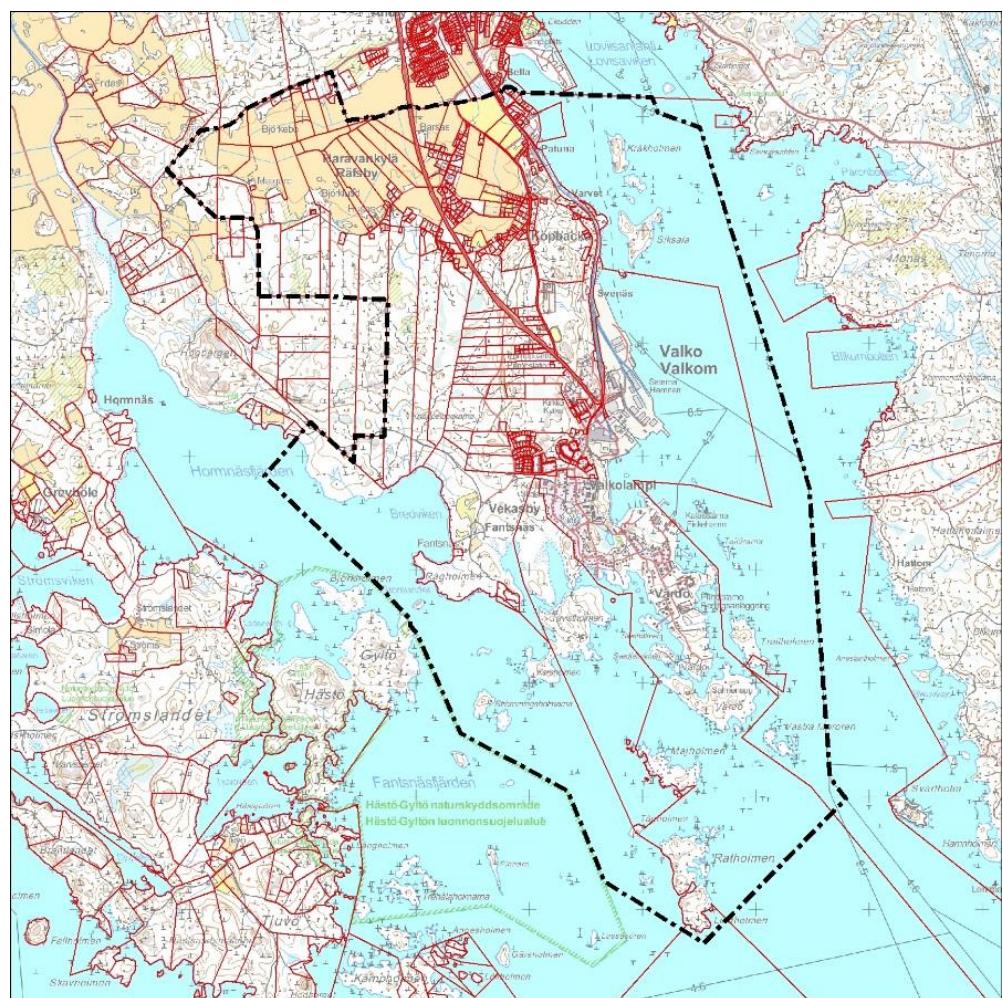

Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava Delgeneralplan för Valkom och dess närområden

KAAVASELOSTUS
PLANBESKRIVNING

Loviisan kaupunki
Lovisa stad

31.5.2018

SITOWISE

SISÄLTÖ

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	6
1.1	Tunnistetiedot.....	6
1.2	Kaava-alueen sijainti	7
1.3	Osayleiskaavan tarkoitus	8
1.4	Luettelo liitteistä	8
1.5	Luettelo taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista.....	9
2	TIIVISTELMÄ.....	12
2.1	Kaavaprosessin vaiheet.....	12
2.2	Osayleiskaavan keskeinen sisältö	12
3	SUUNNITTELUTILANNE	13
3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	13
3.2	Maakuntakaava.....	14
3.3	Yleiskaava.....	16
3.4	Asemakaava	19
3.5	Rakennusjärjestys	20
3.6	Ympäristönsuojelumääräykset	20
3.7	Alueen ja lähialueen muut suunnitelmat.....	20
4	LÄHTÖKOHDAT.....	21
4.1	Alueen yleiskuvaus.....	21
4.2	Väestön kehitys ja ennusteet.....	21
4.3	Maankäytön mitoitus.....	21
4.4	Rakennettu ympäristö	23
4.4.1	Maankäyttö ja asutus	23
4.4.2	Palvelut	24
4.4.3	Työpaikat ja elinkeinotoiminta	25
4.4.4	Virkistys	25
4.4.5	Rakennettu kulttuuriympäristö	27
4.4.6	Muinaismuistot.....	32
4.4.7	Liikenne.....	32
4.4.8	Yhdyskuntatekninen huolto	35
4.4.9	Ympäristön häiriötekijät	35
4.5	Luonnonympäristö	35
4.5.1	Luonto.....	35
4.5.2	Luonnonsuojelu- ja suojeleohjelma-alueet	43
4.5.3	Maisema	43
4.5.4	Kulttuuriympäristö ja -maisema	45
4.5.5	Pinta- ja pohjavedet	45
4.5.6	Tulvariskialueet.....	48
4.5.7	Maa- ja kallioperä	49
4.6	Maanomistus	51
5	OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	52
5.1	Osalliset.....	52
5.2	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely	53
5.3	Viranomaisyhteistyö	54
6	OSAYLEISKAAVAN TAVOITTEET	55

7	OSAYLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	56
7.1	Aikataulu	56
7.2	Aloitusvaihe.....	56
7.3	Osayleiskaavaratkaisun vaihtoehdot	57
7.4	Osayleiskaavaluonnos	57
7.5	Osayleiskaavaehdotus.....	57
7.6	Kaavan hyväksyminen.....	57
8	OSAYLEISKAAVARATKAISET VAIHTEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET	58
8.1	Rakennemallivaihtoehtojen kuvaus.....	58
8.2	Rakennemallivaihtoehtojen vaikutusten vertailu.....	61
9	OSAYLEISKAAVAN KUVAUS.....	66
9.1	Kaavaratkaisu	66
9.2	Kaavamerkinnät ja -määräykset	66
9.3	Rakennusoikeuden mitoitus asemakaava-alueiden ulkopuolella.....	66
9.3.1	Rakennusoikeuden mitoitus kylämitoituksen vyöhykkeellä	68
9.3.2	Rakennusoikeuden mitoitus manneralueiden rantavyöhykkeillä	68
9.3.3	Rakennusoikeuden mitoitus saarissa	70
9.3.4	Rakennusoikeuslaskelman tulokset.....	71
10	OSAYLEISKAAVAN VAIKUTUKSET	71
11	YHTEYSTIEDOT.....	71

Taustakartat:
© MML 2017

Sähköinen ympäristö- ja paikkatietoaineisto:
© Ympäristökarttapalvelu Karpalo, SYKE 2017

INNEHÅLL

1	BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER	6
1.1	Identifikationsuppgifter	6
1.2	Planområdets läge	7
1.3	Delgeneralplanens syfte.....	8
1.4	Förteckning över bilagor till beskrivningen.....	8
1.5	Förteckning över bakrundsutredningar och källmaterial	9
2	SAMMANDRAG	12
2.1	Olika skeden i planprocessen.....	12
2.2	Delgeneralplanens centrala innehåll	12
3	PLANERINGSSITUATION	13
3.1	Riksomfattande mål för områdesanvändningen	13
3.2	Landskapsplan.....	14
3.3	Generalplan.....	16
3.4	Detaljplan	19
3.5	Byggnadsordning.....	20
3.6	Miljöskydds föreskrifter	20
3.7	Andra planer i området och närområdet.....	20
4	UTGÅNGSPUNKTER.....	21
4.1	Allmän beskrivning av området	21
4.2	Befolkningsutveckling och prognoser.....	21
4.3	Dimensionering av markanvändningen	21
4.4	Den byggda miljön	23
4.4.1	Markanvändning och boende.....	23
4.4.2	Service	24
4.4.3	Arbetsplatser och näringslivsverksamhet	25
4.4.4	Rekreation	25
4.4.5	Den byggda kulturmiljön	27
4.4.6	Fornminnen	32
4.4.7	Trafik.....	32
4.4.8	Teknisk försörjning	35
4.4.9	Miljöstörningar	35
4.5	Naturmiljö	35
4.5.1	Natur.....	35
4.5.2	Naturskydds- och skyddsprogramområden	43
4.5.3	Landskap	43
4.5.4	Kulturmiljö och –landskap	45
4.5.5	Yt- och grundvatten.....	45
4.5.6	Områden med översvämningsrisk.....	48
4.5.7	Jordmån och berggrund	49
4.6	Markägande	51
5	DELTAGANDE OCH SAMARBETE	52
5.1	Intressenter.....	52
5.2	Deltagande och växelverkan	53
5.3	Myndighetssamarbete	54
6	MÅL FÖR DELGENERALPLANEN	55

7	FASER I PLANERINGEN AV DELGENERALPLANEN	56
7.1	Tidtabell	56
7.2	Planläggningen inleds	56
7.3	Alternativen i generalplanlösningen.....	57
7.4	Delgeneralplanutkast.....	57
7.5	Delgeneralplanförslag	57
7.6	Planen godkänns	57
8	ALTERNATIVEN I DELGENERALPLANE-LÖSNINGEN OCH DERAS KONSEKVENSER.....	58
8.1	Beskrivning av strukturmodellerna	58
8.2	Jämförelse av strukturmodell- alternativens konsekvenser.....	61
9	BESKRIVNING AV DELGENERALPLANEN	66
9.1	Planlösning	66
9.2	Planbeteckningar och bestämmelser.....	66
9.3	Dimensionering av byggnadsrätten utanför områden med detaljplan	66
9.3.1	Dimensionering av byggnadsrätten i bydimensioneringszonen	68
9.3.2	Dimensionering av byggnadsrätten i fastlandsområdenas strandzon	68
9.3.3	Dimensionering av byggnadsrätten på öar	70
9.3.4	Resultaten av byggnadsrätskalkylen	71
10	DELGENERALPLANENS KONSEKVENSER	71
11	KONTAKTUPPGIFTER	71

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Osayleiskaavan selostus koskee 22.5.2018 päivättyjä rakennemalleja.

1 Bas- och identifikationsuppgifter

1.1 Identifikationsuppgifter

Delgeneralplanebeskrivningen gäller de strukturmodeller som uppdaterades 22.5.2018.

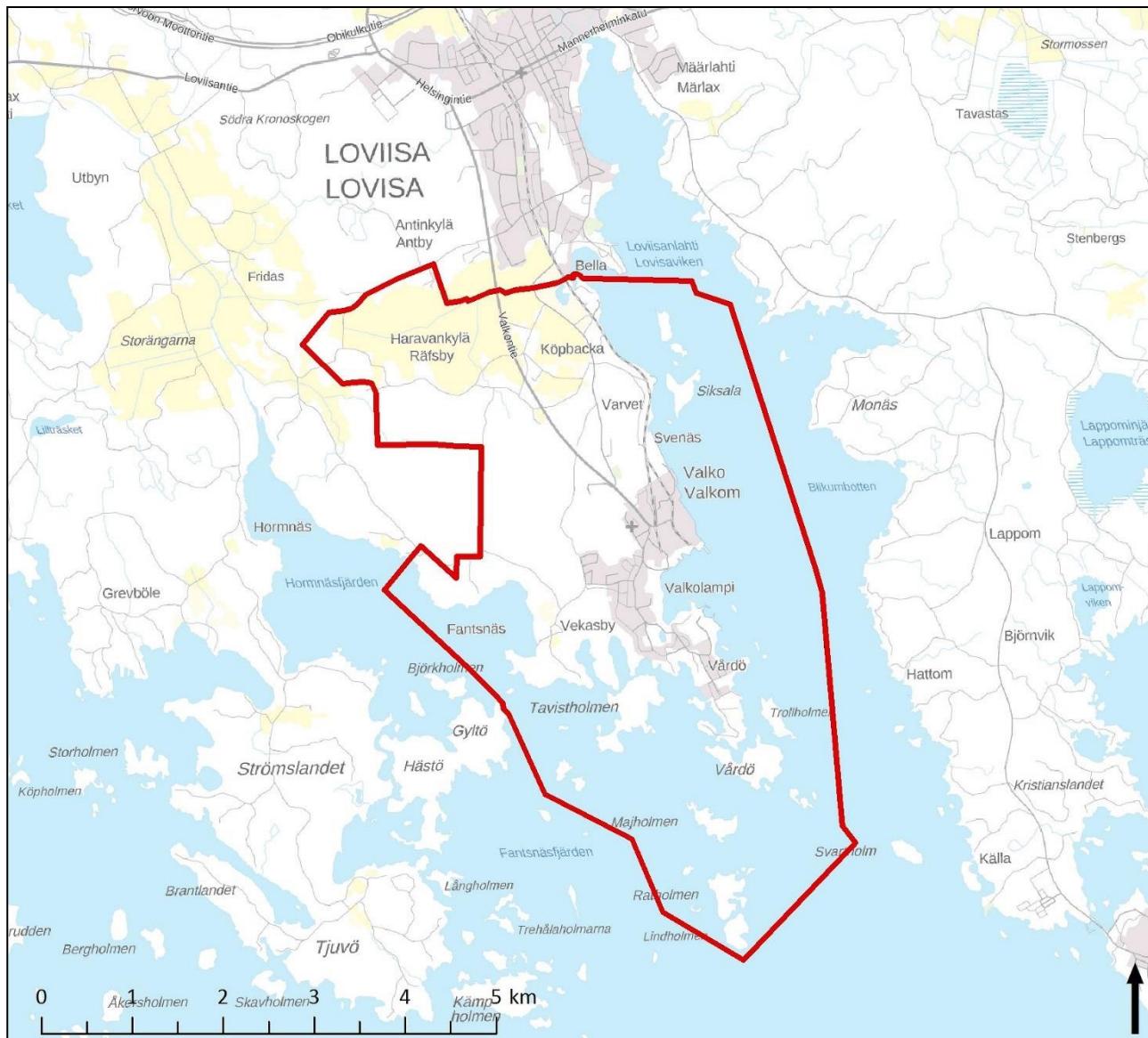
Kunta:	Loviisan kaupunki
Kommun:	Lovisa stad
Kaavan nimi:	Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava
Planens namn:	Delgeneralplan för Valkom och dess närområden
Kaavan laatija:	Sitowise Oy
Planens utarbetare:	FM (YKS 540) Jarkko Kukkola
Loviisan kaupungin edustaja	Kaupunginarkkitehti / Stadsarkitekt
Representant för Lovisa stad:	Maaria Mäntysaari
Kaavatunnus:	434_Y17
Plankod:	

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Loviisanlahden länsirannalla, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon alueilla sekä niihin rajautuvassa saaristossa. Suunnittelualueen koko on noin 25 neliökilometriä.

1.2 Planområdets läge

Planeringsområdet ligger på den västra stranden av Lovisaviken, i Räfsby, Köpbacka och Valkom och den angränsande skärgården. Planeringsområdet omfattar cirka 25 kvadratkilometer.

Kuva 1.1. Kaavan sijainti.

Bild 1.1. Planens läge.

1.3 Osayleiskaavan tarkoitus

Tarkoituksesta on laatia oikeusvaikuttelinen osayleiskaava, joka ohjaa asemakaavoitettujen ja asemakaavoitettavien alueiden ulkopuolella suoraan rakentamista.

Asemakaavoitetuilla alueilla osayleiskaava noudattaa pääosin nykyisten asemakaavojen mukaista maankäyttöä.

Kaavalla tuetaan pienvenesataman, kaupan ja Valkonlammen alueen kehittämistä.

Haravankylässä kaavalla pyritään turvaamaan maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset sekä osoiteitaan asemakaava-alueiden ulkopuolisten rakennuspaikkojen määrä ja likimääriäinen sijainti.

Fantsnäissä tutkitaan maankäytön ja virkistyskäytönmahdollisuksien kehittämistä niin, että samalla tuetaan alueen kulttuurimaiseman ja luontoarvojen säilymistä. Tavoitteena on myös frisbeegolfin toimintamahdollisuksien kehittäminen nykyisen pelialueen yhteydessä.

Tavistholmenissa tarkastellaan julkisten ja yksityisten virkistyskäytönmahdollisuksien kehittämistä.

Asemakaava-alueiden ulkopuolisilla rannoilla osoitetaan mahdolliset uudet rantarakennuspaikat rantarakentamismahdollisuksien mitoitustarkastelun pohjalta.

Yleiskaavalla tuetaan sataman ja alueen yritystoinnan kehittämistä.

Liikenteen osalta tavoitteena on kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen.

1.4 Luettelo liitteistä

- 1 Osallistumis- ja arvointisuunnitelma 31.5.2018
- 2 Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava-alueen kokoomaluartoselvitys, Jere Salminen 2018

1.3 Delgeneralplanens syfte

Syftet är att utarbeta en delgeneralplan med rättsverkningar som direkt styr byggandet utanför områden med detaljplan och områden som ska detaljplaneras.

På områden med detaljplan överensstämmer delgeneralplanen i huvudsak med markanvändningen enligt de nuvarande detaljplanerna.

Genom planen stöds utvecklingen av småbåtshamnen, handeln och Valkom träsk.

I Räfsby är strävan med planen att trygga jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar och att ange antalet byggplatser utanför detaljplaneområdena och deras ungefärliga läge.

I Fantsnäs undersöks utvecklandet av markanvändningen och rekreationsmöjligheterna så att man samtidigt stöder bevarandet av kulturlandskapet och naturvärdena i området. Målet är också att utveckla möjligheterna till frisbeegolf i anslutning till det nuvarande spelområdet.

På Tavistholmen granskas utvecklandet av allmänna och privata rekreationsmöjligheter.

På stränderna utanför detaljplaneområdena anvisas potentiella nya strandbyggplatser utifrån en dimensioneringsgranskning av strandbyggnadsmöjligheterna.

Generalplanen stöder utvecklingen av företagsverksamheten i hamnen och området.

När det gäller trafiken är målet att utveckla gång- och cykeltrafikförbindelserna.

1.4 Förteckning över bilagor till beskrivningen

- 1 Program för deltagande och bedömning 31.5.2018
- 2 Samlad naturinventering för detaljplaneområdet i Valkom och dess närområden, Jere Salminen 2018

1.5 Luettelo taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

Luonto

- Kirjopapurikkoselvitys Loviisan Valkon kuntoselvityksen alueella vuonna 2016, Jere Salminen 2016
- Viitasammakkoselvitys Loviisan Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin rajautuvan saariston osayleiskaavan alueella vuonna 2016, Jere Salminen 2016
- Loviisan Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin rajautuvan saariston osayleiskaavan laajennusosan luontotyypikartoitus, Jere Salminen 2016
- Täplälampikorentoselvitys Loviisan Vekasbyn–Fantsnäsin alueella vuonna 2016, Jere Salminen 2016
- Loviisan Korsholmenin sieniselvitys vuonna 2016, Jere Salminen 2016
- Metsälinnuston selvitys Loviisan Korsholmenissa vuonna 2016, Jere Salminen 2016
- Loviisan Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaava, Luontoselvitys, Airix Ympäristö Oy, 2013
- Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt (MALU), Itä-Uudenmaan liitto 2010
- Loviisan Vårdön luontoarvoselvitys syksyllä, Faunatica Oy, 2010
- Loviisan kaupungin luontoarvoselvitys; Luontoselvitykset ja luonnon biologinen monimuotoisuus Loviisassa, Loviisan kaupunki /J. Salminen, 2008
- Valkon kolmion alueen luontoarvot, Loviisan kaupunki, 2008
- Lepakkoselvitys Loviisan asemakaava-alueilla vuonna 2008, Faunatica Oy, 2009
- Loviisan liito-oravaselvitys, Enviro Oy 2008
- Luontokartoituksia Valkoniemeltä, Opinnäytetyö, Porin ammattiopisto, Elina Hinkkanen, 2007
- Loviisan lepakkokartoitus, Batcon Group / Siivonen, 2005
- Loviisan kaupungin alueen kasvillisuuskartoitus sekä yleinen kuvaus linnustosta, Maus Östman, 1994

1.5 Förteckning över bakrundsutredningar och källmaterial

Natur

- Inventering av därgräsfjärilen på området vid motionsstigen i Valkom, Lovisa 2016, Jere Salminen 2016
- Inventering av åkergroden på området för delgeneralplanen för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom samt till dem angränsande skärgård i Lovisa 2016, Jere Salminen 2016
- Kartläggning av naturtyperna på utvidgningsdelen av delgeneralplanen för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom samt till dem angränsande skärgård i Lovisa, Jere Salminen 2016
- Inventering av citronfläckad kärrtrollslända i Vekasby–Fantsnäs i Lovisa 2016, Jere Salminen 2016
- Svampinventering på Korsholmen i Lovisa 2016, Jere Salminen 2016
- Skogsfågelinventering på Korsholmen i Lovisa 2016, Jere Salminen 2016
- Delgeneralplanen för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom i Lovisa, Naturinventering, Airix Ympäristö Oy, 2013
- Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt (MALU) (Värdefulla naturmiljöer i Östra Nyland), Östra Nylands förbund 2010
- Inventering av naturvärden på hösten, Vårdö i Lovisa, Faunatica Oy, 2010
- Inventering av naturvärden i Lovisa stad; Naturinventeringar och biologisk mångfald i Lovisa, Lovisa stad /J. Salminen, 2008
- Naturvärden på området för Valkomtriangeln, Lovisa stad, 2008
- Fladdermusinventering på detaljplaneområdena i Lovisa 2008, Faunatica Oy, 2009
- Inventering av flygekorren i Lovisa, Enviro Oy 2008
- Naturkartläggningar i Valkom, Lärdomsprov, Björneborgs yrkesinstitut, Elina Hinkkanen, 2007
- Fladdermuskartläggning i Lovisa, Batcon Group / Siivonen, 2005
- Kartläggning av växtligheten på Lovisa stads område samt allmän beskrivning av fågelbeståndet, Maus Östman, 1994

Maisema ja kulttuuriympäristö

- Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan Ja Valkon sekä niihin rajautuvan saariston osayleiskaavan maisemaselvitys, Airix Ympäristö 9.7.1013
- Loviisan Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon alueen rakennusinventointi, inventointiraportti ja karttaliite, Hanna Oijala, Loviisan kaupungin kaavoitus- ja arkkitehtitoimisto, 2013
- Rakennusinventointikohteiden suojeleluettelo/liite Haravankylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavaan, luonnos 17.11.2014
- Missä maat on mainiommat; Uudenmaan kulttuuriympäristöt, Uudenmaan liitto, 2011
- Itä-Uudenmaan rakennetun kulttuuriympäristön selvitys, Katariina Ockenström/Itä-Uudenmaan liitto, 2007

Arkeologiset inventoinnit

- Valkon ja sen lähialueiden arkeologinen selvitys, Museoviraston arkeologiset kentäpalvelut, laaditaan keväällä 2918.
- Lovisa, Köpbackan asemakaava-alue, Arkeologinen inventointi 26.10.2007, Museovirasto /T. Rostedt, 2007
- Historiallisen ajan kiinteisen muinaisjäännösten inventointi Itä-Uudellamaalla keväällä 2003, Museovirasto/V.- P. Suhonen, 2003

Vedet

- Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma 2016-2021, ELY-keskuksen julkaisu 99/2015
- Loviisan rannikkoalueen tulvaopas 2018
- Loviisan pohjavesialueiden suojelusunntelma, Sweco Ympäristö Oy, 2014
- Loviisan kaupungin tulvastrategia, Ramboll, 2010

Liikenne

- Valkontien kevyen liikenteen väylät väleille Pataksentie – Solvikintie sekä Vanha Valkontie – Valko, suunnitelmat, toteutus 2018
- Valkon ja sen lähialueiden liikenteen tavoiteverkkoselvitys, Ramboll 2018

Landskap och kulturmiljö

- Landskapsinventering för delgeneralplanen för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom samt till dem angränsande skärgård, Airix Ympäristö 9.7.1013
- Byggnadsinventering, inventeringsrapport och kartbilaga för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom i Lovisa, Hanna Oijala, Lovisa stads planläggnings- och arkitektbyrå, 2013
- Skyddsförteckning över byggnadsinventeringsobjekt/bilaga till delgeneralplanen för Räfsby, Köpbacka och Valkom, utkast 17.11.2014
- Missä maat on mainiommat; Kulturmiljöer i Nyland, Nylands förbund, 2011
- Inventering av byggd kulturmiljö i Östra Nyland, Katariina Ockenström/Östra Nylands förbund, 2007

Arkeologiska inventeringar

- Arkeologisk inventering av Valkom och dess närområden, Museiverkets arkeologiska fälttjänster, utarbetas våren 2018.
- Lovisa, detaljplaneområdet i Köpbacka, Arkeologisk inventering 26.10.2007, Museiverket /T. Rostedt, 2007
- Inventering av fasta fornlämningar från historisk tid i Östra Nyland våren 2003, Museiverket/V.- P. Suhonen, 2003

Vatten

- Plan för hantering av översvämningsriskerna i Lovisa kustområde för åren 2016-2021, NTM-centralens publikation 99/2015
- Översvämningsguide för Lovisa kustområde 2018
- Skyddsplan för grundvattenområdena i Lovisa, Sweco Ympäristö Oy, 2014
- Lovisa stads översvämningsstrategi, Ramboll, 2010

Trafik

- Gång- och cykelväg vid Valkomvägen på avsnitten Petasvägen – Solviksvägen samt Gamla Valkomvägen – Valkom, planer, genomförande 2018
- Utredning om det målsatta trafiknätet i Valkom och dess närområden, Ramboll 2018

- Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavan liikenneselvitys, Sweco Ympäristö Oy 17.6.2014
- Maantien 178 Loviisa-Valko parantaminen rakentamalla kevyen liikenteen väylä, Toimenpideselvitys, Tiehallinto, 2007
- Haravankylän liikennesuunnitelma, LT-Konsulit Oy 1993

Satama-alue

- Valkon satamatoimintojen ympäristöselvitys, Sweco Ympäristö Oy, 15.8.2014

Melu ja pöly

- Valkon kolmion meluselvitys 27.10.2008
- Valkon sataman melu- ja pölymallinnus Valkon kolmion alueelle, valmistuu vuonna 2018

Muut selvitykset, ohjelmat ja määräykset

- Koulutoiminnan kokonaisselvitys 2016–2021, Loviisan kaupunki 2016
- Loviisa ja Lapinjärvi, Kaupan palveluverkkoselvitys, Entrecon, 2011
- Loviisan asuntopoliittinen ohjelma
- Maapoliittinen ohjelma 2018
- Loviisan kaupungin strategia 2017-2022
- Loviisan kaupungin rakennusjärjestys
- Loviisan kaupungin ympäristönsuojelumäärykset

- Trafikutredning för delgeneralplanen för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom, Sweco Ympäristö Oy 17.6.2014
- Förbättring av landsväg 178 Lovisa-Valkom genom att bygga en lättrafikled, Åtgärdsutredning, Vägförvaltningen, 2007
- Trafikplan för Räfsby, LT-Konsulter Ab 1993

Hamnområdet

- Miljöutredning för hamnfunktionerna i Valkom, Sweco Ympäristö Oy, 15.8.2014

Buller och damm

- Bullerutredning för Valkomtriangeln 27.10.2008
- Valkom hamnens buller- och damm-modellering, utarbetas i 2018

Andra utredningar, program och föreskrifter

- Helhetsutredning för skolverksamheten 2016–2021, Lovisa stad 2016
- Lovisa och Lappträsk, Utredning om handelns servicenät, Entrecon, 2011
- Lovisa bostadspolitiska program
- Markpolitiska programmet 2018
- Lovisa stads strategi 2017-2022
- Lovisa stads byggnadsordning
- Lovisa stads miljöskyddsföreskrifter

2 Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Osayleiskaava on tullut vireille kaupunginvaltuoston päätöksellä 16.9.2009 § 104.

2.2 Osayleiskaavan keskeinen sisältö

Kaava laaditaan oikeusvaikuttiseksi osayleiskaavaksi, joka ohjaa asemakaavoitettavien alueiden ulkopuolella suoraan rakentamista ja asemakaavoigettavilla alueilla asemakaavoitusta.

Kuvataan sisältö sen jälkeen, kun on laadittu kaavakartan luonnos. Sisällön kuvaussessa tuodaan esiin esimerkiksi seuraavia asioita

- Asuinalueet asemakaavoitettavalla alueella
- Asuinrakentaminen ilman asemakaavaa suo-
raan yleiskaavalla
- Lomarakennukset
- Virkistysalueet ja reitit
- Valkon sataman maankäyttö
- Työpaikka-alueet
- Palvelut
- Tekninen huolto (=jätevedenpuhdistamo)
- Maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset
- Liikenneverkko (uudet kadut, kevyt liikenne)
- Rakennussuojelu
- Maiseman suojelu
- Luonnon suojelu
- Pohjavesien suojelu

2 Sammandrag

2.1 Olika skeden i planprocessen

Delgeneralplanen har anhängiggjorts genom stadsfullmäktiges beslut 16.9.2009 § 104.

2.2 Delgeneralplanens centrala innehåll

Planen utarbetas som en delgeneralplan med rättsverkningar, som direkt styr byggandet utanför områden som ska detaljplaneras och detaljplaneringen på områden som ska detaljplaneras.

Innehållet beskrivs efter det att utkastet till plankartan har gjorts upp. I beskrivningen av innehållet tas till exempel följande saker upp

- Bostadsområden på det område som ska detaljplaneras
- Bostadsbyggande utan detaljplan direkt med generalplanen
- Fritidshus
- Rekreationsområden och leder
- Markanvändningen i Valkoms hamn
- Områden för arbetsplatser
- Service
- Teknisk försörjning (=avloppsreningsverk)
- Jord- och skogsbruks verksamhetsförutsättningar
- Trafiknätet (nya gator, gång- och cykeltrafik)
- Byggnadsskydd
- Landskapsskydd
- Naturskydd
- Grundvattenskydd

3 Suunnittelutilanne

3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Voimassa oleva valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista astui voimaan 1.4.2018. Tämän osayleiskaavan kannalta keskeisiä tavoitteita ovat muun muassa seuraavat:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoinminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resursteihokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaaajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.
- Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

Tehokas liikennejärjestelmä

- Turvataan valtakunnallisesti merkittävien satamien kehittämismahdollisuudet.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle.
- Onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikuttuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäytöön soveltuviin alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

3 Planeringssituation

3.1 Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Gällande stadsrådets beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen trådes i kraft den 1. April 2018. Centrala mål för denna delgeneralplan är bl.a.:

Fungerande samhället och hållbara färdsätt

- Förutsättningar skapas för att utveckla näringss- och företagsverksamhet samt för att åstad-komma en tillräcklig och mångsidig bostadsproduktion som befolkningsutvecklingen förutsätter.
- Förutsättningar skapas för en kolsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen.
- Tillgängligheten i fråga om tjänster, arbetsplatser och fritidsområden för de olika befolningsgrupperna främjas.
- Möjlighet att gå, cykla och använda kollektivtrafik främjas.

Ett effektivt trafiksystem

- Tryggas utvecklingsmöjligheterna i fråga om nationellt betydande hamnar.

En sund och trygg livsmiljö

- Nytt byggande placeras utanför områden med översvämningsrisk.
- Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna.

En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar

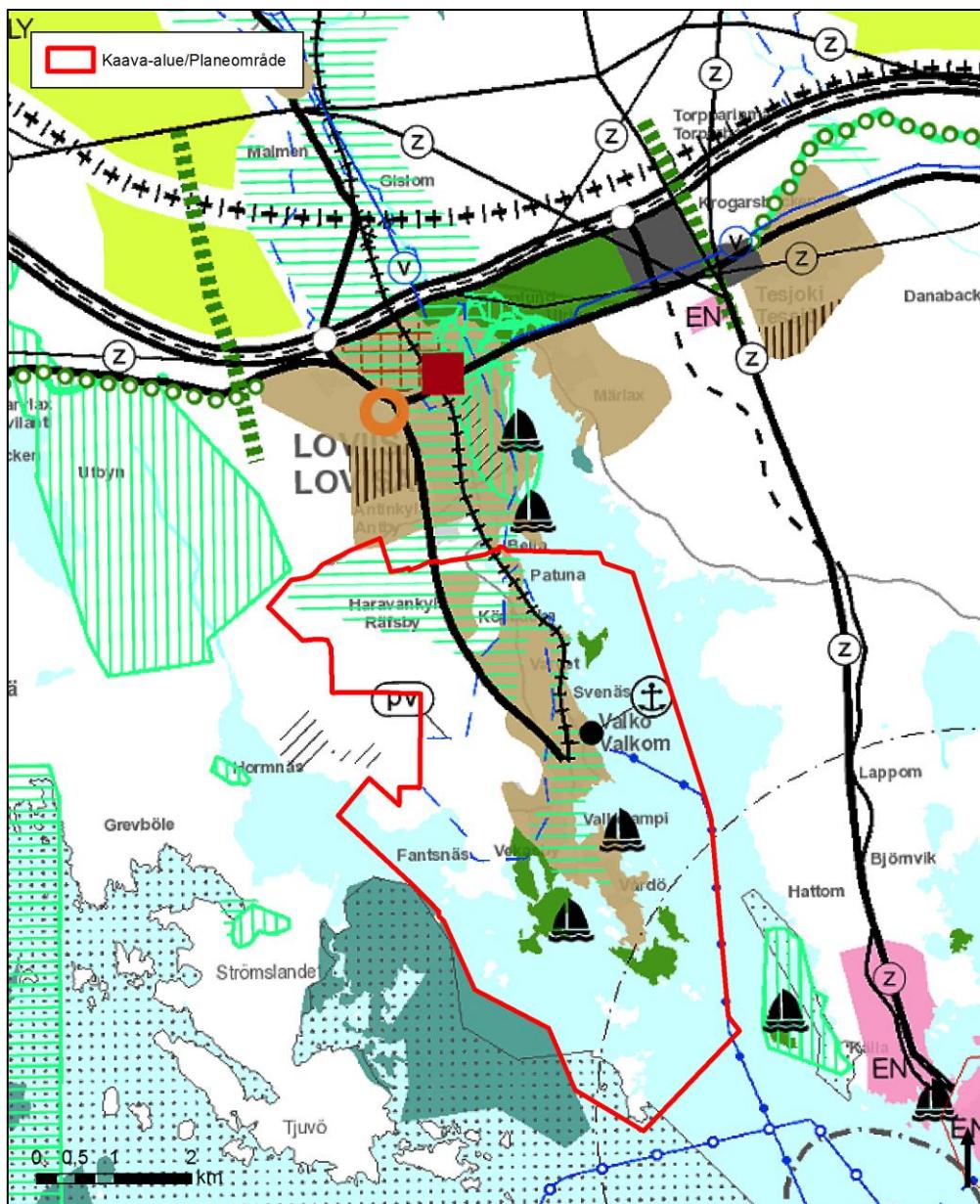
- Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas.
- Det sörjs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.

3.2 Maakuntakaava

Alueella on voimassa Itä-Uudenmaan maakuntakaava (YM 15.2.2010) siltä osin kuin sitä ei ole kumottu sekä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava ja Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava.

3.2 Landskapsplan

På området gäller Landskapsplanen för Östra Nyland (MM 15.2.2010) i den mån den inte har upphävts genom Etapplandsplansplan 2 för Nyland och Etapplandsplansplan 4 för Nyland.

Kuva 3.1. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmästä 2017.

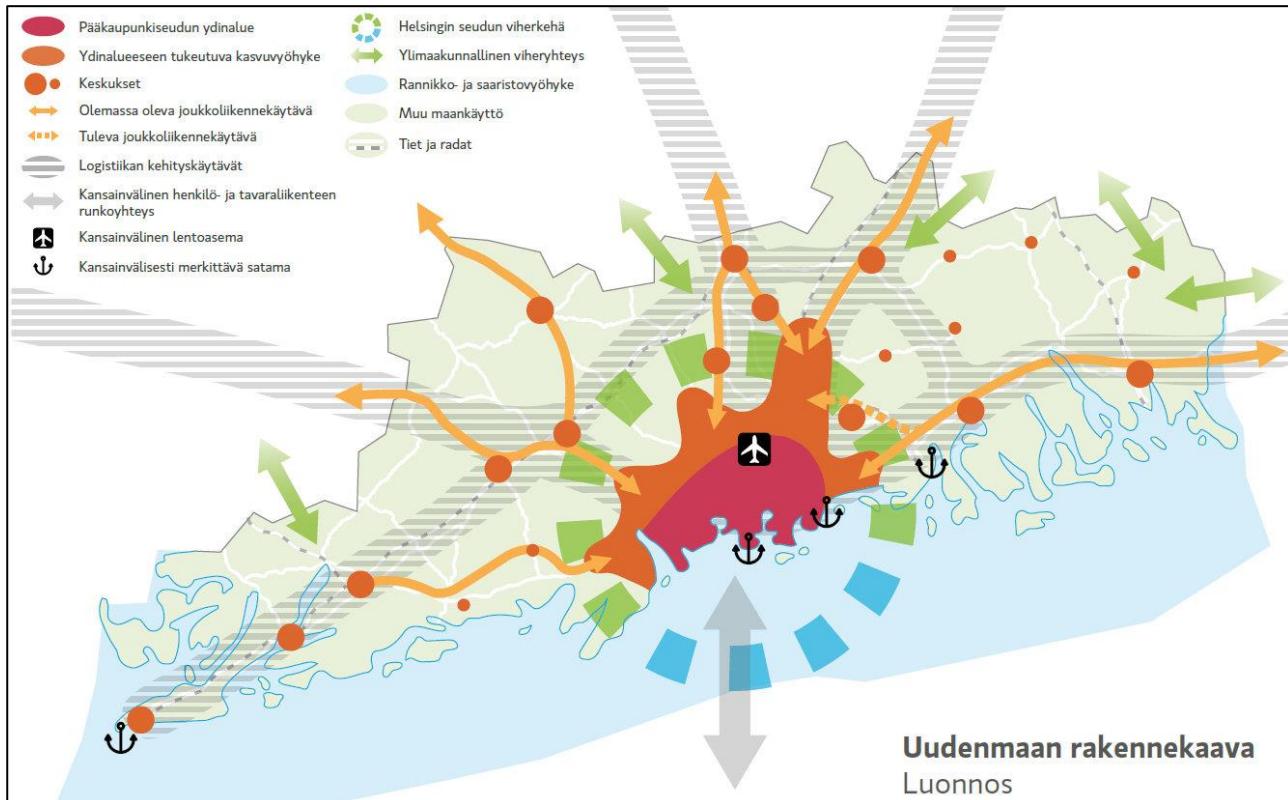
Maakuntakaavoihin on ruskealla merkitty taajamatoimintojen alue, vihreällä virkistysalue, mustalla viivalla seututie (Valkontie), mustalla viivalla poikiviivoin Valkon satamaan yhdysrata, Valkon satama mustalla pisteellä ja ankkurisymbolilla, sinisellä palloviivalla laivaväylä, venesatamat purjevenesymbo-

Bild 3.1 Utdrag ur sammanställningen av de gälande landskapsplanerna 2017.

I landskapsplanerna anges områden för tätortsfunktioner med brunt, rekreationsområden med grönt, regional väg (Valkomvägen) med svart linje, förbindelsebanan till Valkom hamn med svart linje med tvärstreck, Valkom hamn med en svart punkt och ankarsymbol, farleder med blå bollinje, båt-

lilla, pohjavesialue sinisellä katkoviivalla (pv), Natura 2000 -alue harmaalla pisterasterilla, kaava-alueen lounaispuolella tummanvihreällä luonnonsuojelualue ja kaarena näkyvällä pistekatkoviivalla ydinvoimaloiden suoavyöhyke.

hamnar med segelbåtssymbol, grundvattenområden med blå streckad linje (pv), Natura 2000-områden med grått punktraster, naturskyddsområdet i planområdets sydvästra del med mörkgrönt och skyddszonerna för kärnkraftverken med en streckad linje med punkter som syns som en båge.

Kuva 3.2. Uusimaa-kaava 2050:n rakennekaavan luonnos on nähtävillä 27.2.-13.4.2018.

Uudenmaan liitto on käynnistänyt Uusimaa-kaava 2050 -maakuntakaavan laadinnan. Sen rakennekaavan luonnos oli nähtävillä 27.2.-13.4.2018. Rakennekaavan lisäksi laaditaan kolme erillistä vaihemaakuntakaavaa, joista Loviisa koskee Itäisen Uudenmaan vaihemaakuntakaavaa.

Bild 3.2. Utkastet till strukturplanen för Nylandsplanen 2050 är framlagt 27.2 – 13.4.2018.

Nylands förbund har börjat utarbeta landskapsplanen Nylandsplanen 2050. Utkastet till landskapsplanens strukturplan är framlagt 27.2 – 13.4.2018. Utöver strukturplanen utarbetas tre separata etappplanskapsplaner. Lovisa berörs av etapplandskapsplanen för Östra Nyland.

3.3 Yleiskaava

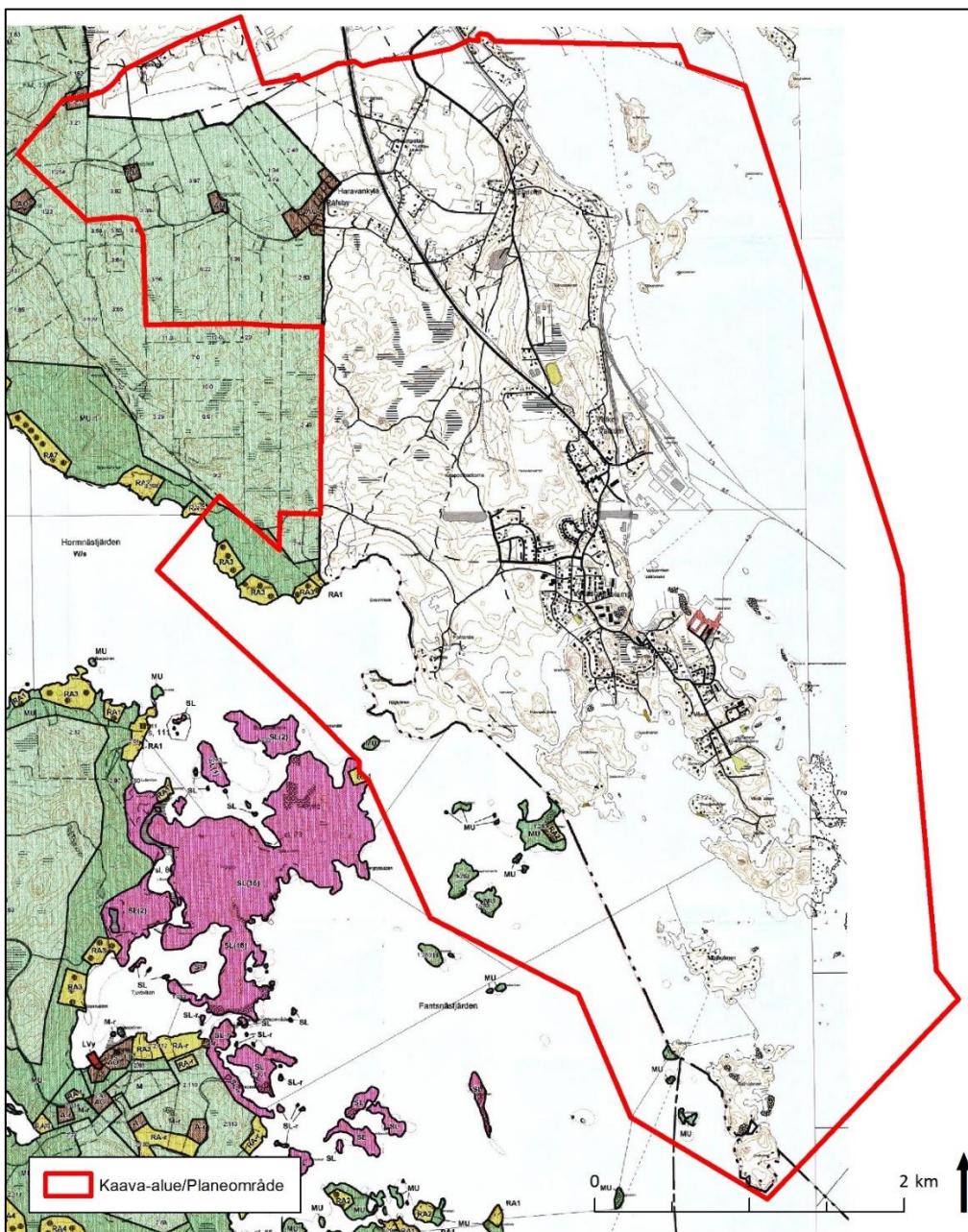
Pääosalla suunnittelalueesta ei ole oikeusvaikuttavista osayleiskaavaa.

Suunnittelalueen on voimassa oikeusvaikutteinen Pernajan rannikon ja saariston osayleiskaava vuodelta 2000 ja kaupunginvaltuoston hyväksymä oikeusvaikutukseton Loviisan yleiskaava vuodelta 1987 sekä oikeusvaikutukseton Valkonlammen osayleiskaava vuodelta 1993.

3.3 Generalplan

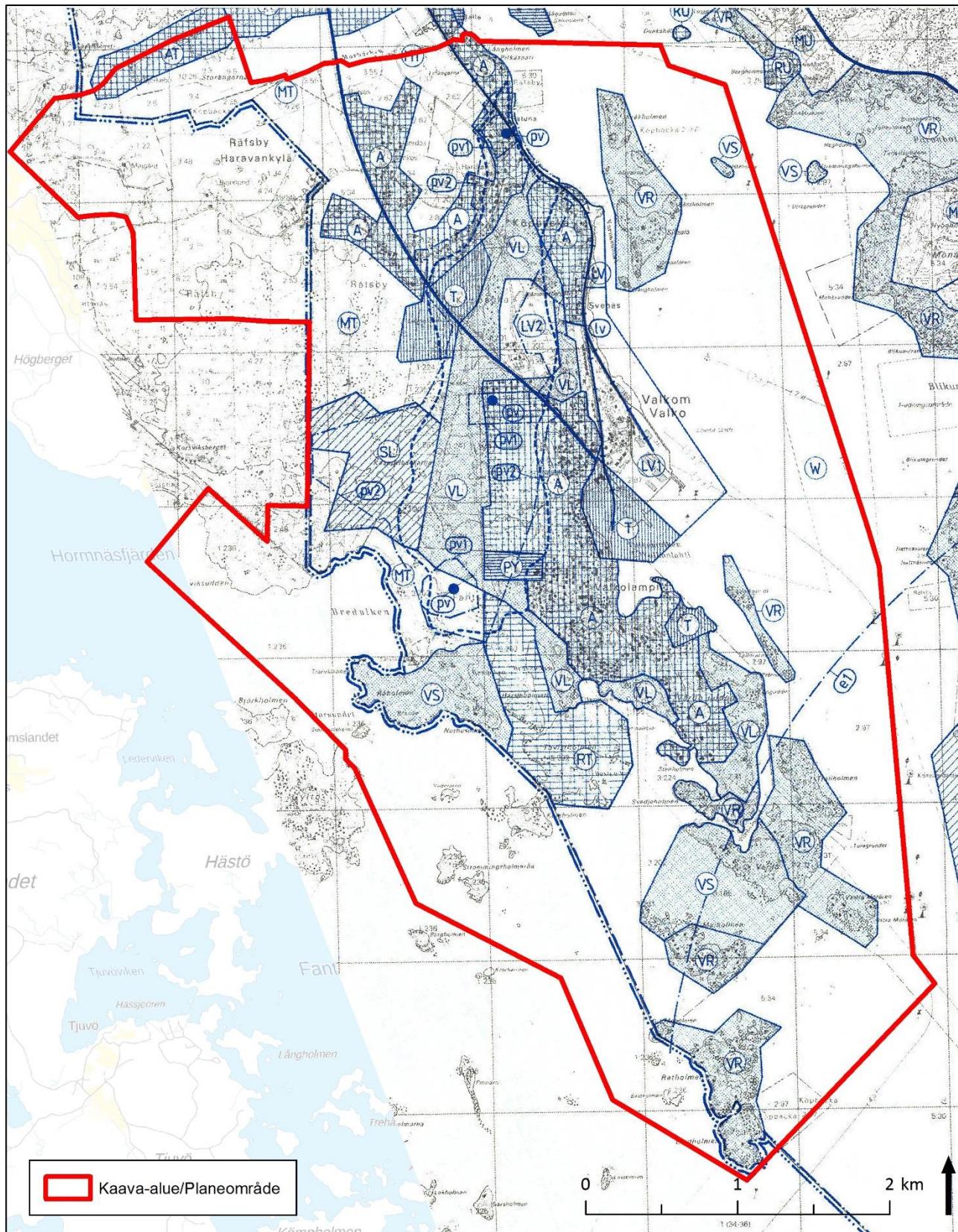
Största delen av planeringsområdet omfattas inte av någon delgeneralplan med rättsverkningar.

På planområdet gäller delgeneralplanen för Pernå kust och skärgård från 2000 med rättsverkningar och den av stadsfullmäktige godkända generalplanen för Lovisa från 1987 som saknar rättsverkningar samt delgeneralplanen för Valkomträsk från 1993 som saknar rättsverkningar.

Kuva 3.3. Ote Pernajan rannikon ja saariston osayleiskaavasta vuodelta 2000. Osayleiskaava-alue on merkityy kuvaan punaisella.

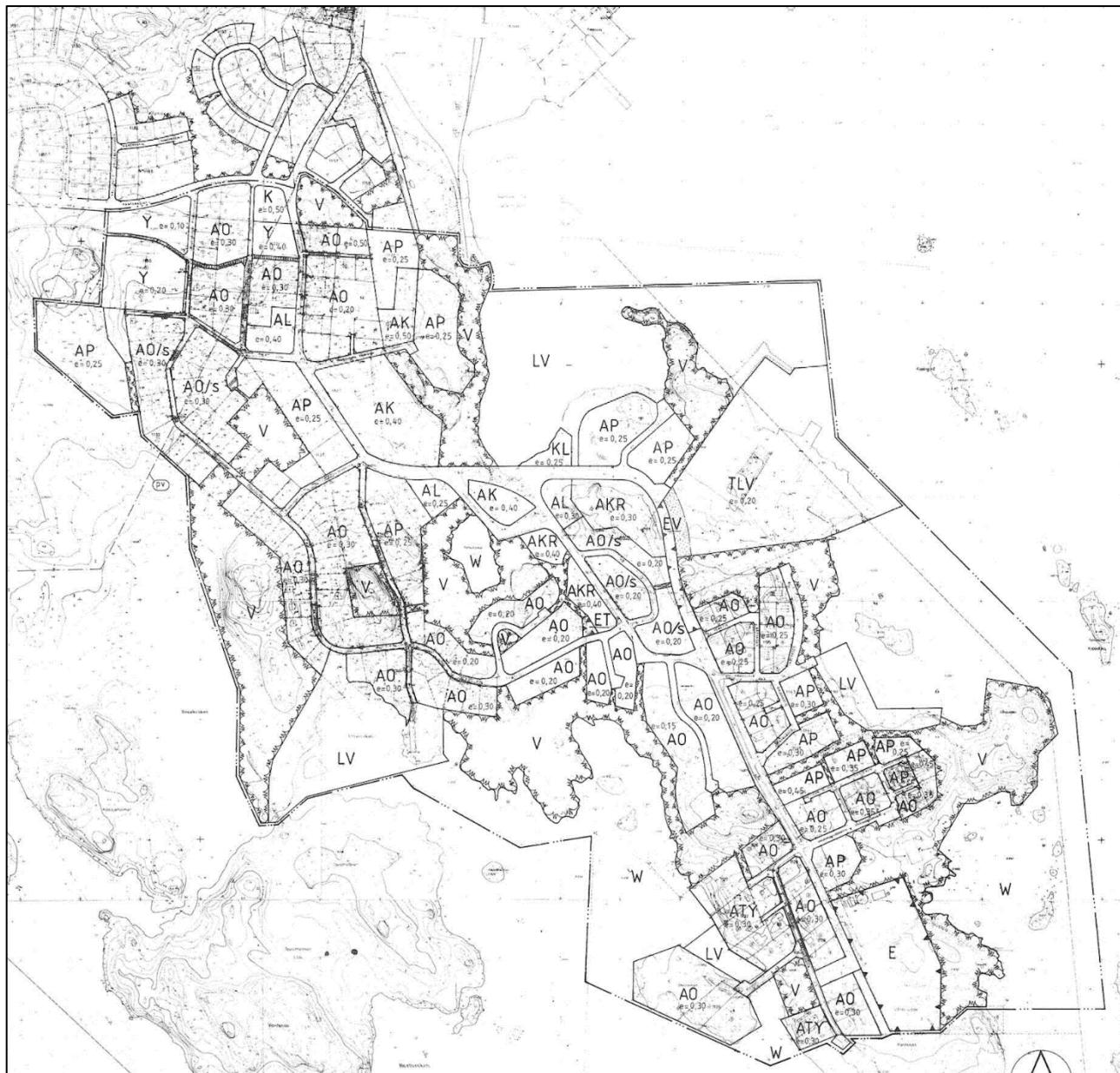
Bild 3.3. Utdrag ur delgeneralplanen för Pernå kust och skärgård från 2000. Delgeneralplaneområdet har angetts med rött på bilden.

Kuva 3.4. Ote Loviisan yleiskaavasta vuodelta 1987. Osayleiskaava-alue on merkityy kuvaan punaisella.

Bild 3.4. Utdrag ur generalplanen för Lovisa från 1987. Delgeneralplaneområdet har angetts med rött på bilden.

31.5.2018

Kuva 3.5. Valkonlammen osayleiskaava vuodelta 1993. Kaavan alue sisältyy kokonaisuudessaan Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueeseen.

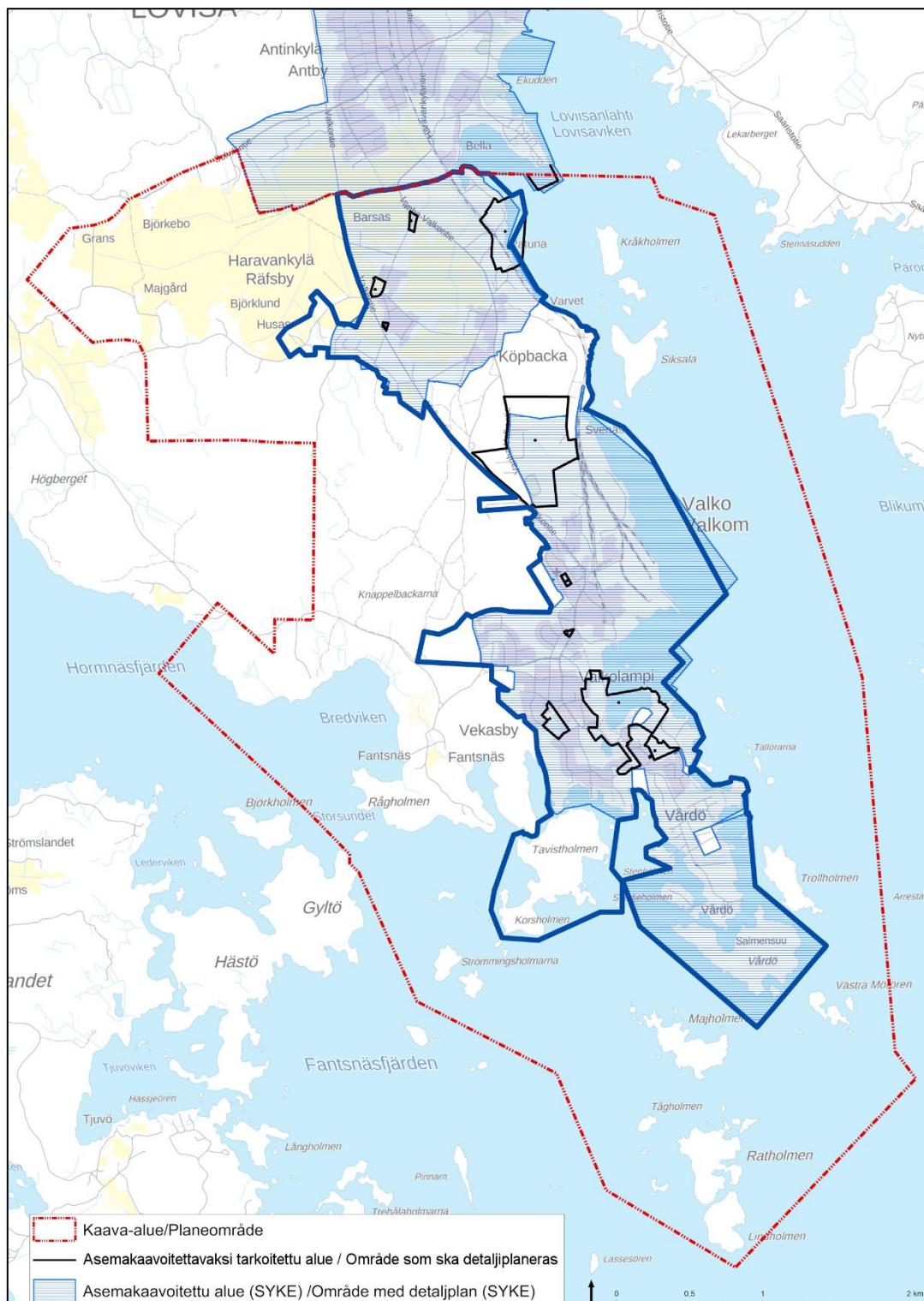
Bild 3.5. Delgeneralplanen för Valkomträsk från 1993. Hela planområdet ingår i området för delgeneralplanen för Valkom och dess närområden.

3.4 Asemakaava

Suuri osa suunnittelualueesta on asemakaavoitettu. Asemakaavoitetut ja asemakaavoitettavaksi tarkoitettut alueet on esitettty seuraavassa kuvassa.

3.4 Detaljplan

En stor del av planeringsområdet är detaljplanerat. Områdena med detaljplan och de områden som ska detaljplaneras presenteras på följande bild.

Kuva 3.6. Asemakaavoitetut ja asemakaavoitetta-vaksi tarkoitettut alueet

Bild 3.6. Områden med detaljplan och områden som ska detaljplaneras

3.5 Rakennusjärjestys

Alueella on voimassa 31.5.2014 hyväksytty rakennusjärjestys sekä rakennusjärjestyksen muutos vuodelta 2015. Valmisteilla on uusi rakennusjärjestys, jonka tarkoitus tulla voimaan vuonna 2018.

3.6 Ympäristönsuojelumäääräykset

Alueella on voimassa Lovisan ympäristönsuojelmäääräykset, jotka ovat astuneet voimaan 23.11.2015.

3.7 Alueen ja lähialueen muut suunnitelmat

Asemakaavaa koskevat taustaselvitykset ja muu lähdemateriaali on lueteltu kohdassa 1.3.

3.5 Byggnadsordning

På området gäller den byggnadsordning som godkändes 31.5.2014 och ändringen av byggnadsordningen från 2015. En ny byggnadsordning håller på att utarbetas och den avses träda i kraft 2018.

3.6 Miljöskyddsföreskrifter

På området gäller Lovisas miljöskyddsföreskrifter, som trädde i kraft 23.11.2015.

3.7 Andra planer i området och närområdet

Bakgrundsutredningar och annat källmaterial som berör detaljplanen uppräknas i punkt 1.3.

4 Lähtökohdat

4.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Lovisanlahden länsirannalla, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon alueilla sekä niihin rajautuvassa saaristossa. Alue rajautuu pohjoisessa Solvikintiehen ja Marbäckenin laskuojaan, idässä laiva- ja veneväylöön ja länessä osin entiseen Pernajan kunnanrajaan. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 25 k-m².

4.2 Väestön kehitys ja ennusteet

Lovisan väkiluku oli vuoden helmikuussa 2016 15 305 asukasta (Väestötietojärjestelmä). Väkiluku on ollut 1980-luvulta lähtien lievästi laskeva.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan (12.3.2018 <http://www.stat.fi/til/vaenn/tau.html>) Lovisa on tulevaisuudessa muuttovoittokunta. Lovisan väkiluvun ennustetaan kasvavan lievästi:

2020	15 474 asukasta
2025	15 544 asukasta
2030	15 614 asukasta
2035	15 662 asukasta
2040	15 671 asukasta.

Lovisan kaupungin strategian 2017–2022 tavoitteena on, että vuonna 2022 Loviisassa on 15 500 asukasta, mikä tarkoittaa noin 0,3 % tai 40 henkilön vuosikasvua.

Kaava-alueella asuu noin 1500 asukasta. Kaava-alueen väkiluku on ollut lievästi laskeva.

4.3 Maankäytön mitoitus

Loviisa

Lovisan kaupungin strategian 2017-2022 tavoitteena on, että vuonna 2022 Loviisassa on 15 500 asukasta, missä on lisäystä helmikuusta 2016 noin 200 asukasta.

Valkon ja sen lähialueiden yleiskaavan mitoituslaskelmien lähtökohdaksi on oletettu, että vuonna 2040 Loviisassa on noin 15 700 asukasta, mikä on noin 400 asukasta enemmän kuin vuonna 2016.

4 Utgångspunkter

4.1 Allmän beskrivning av området

Planeringsområdet ligger på den västra stranden av Lovisaviken, i Räfsby, Köpbacka och Valkom och den angränsande skärgården. Området gränsar i norr till Solviksvägen och Marbäckens avloppsdike, i öster till farleder och i väster delvis till den tidigare kommungränsen mot Pernå. Planeringsområdets totala areal är cirka 25 kvadratkilometer.

4.2 Befolkningsutveckling och prognoser

Folkmängden i Lovisa uppgick i februari 2016 till 15 305 invånare (Befolkningsdatasystemet). Folkmängden har visat en lätt nedgång sedan 1980-talet.

Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos (12.3.2018 <http://www.stat.fi/til/vaenn/tau.html>) är Lovisa i framtiden en kommun med inflyttningsöverskott. Lovisas folkmängd förutspås öka lätt:

2020	15 474 invånare
2025	15 544 invånare
2030	15 614 invånare
2035	15 662 invånare
2040	15 671 invånare.

Målet för Lovisa stads strategi 2017–2022 är att Lovisa ska ha 15 500 invånare 2022, vilket betyder en årlig tillväxt på cirka 0,3 % eller 40 personer.

På planområdet bor cirka 1500 invånare. Folkmängden på planområdet har visat en lätt nedgång.

4.3 Dimensionering av markanvändningen

Lovisa

Målet för Lovisa stads strategi 2017-2022 är att Lovisa ska ha 15 500 invånare 2022, vilket innebär en ökning med cirka 200 jämfört med februari 2016.

Dimensioneringsberäkningarna i generalplanen för Valkom och dess närområden utgår från antagandet att Lovisa ha cirka 15 700 invånare 2040, vilket är cirka 400 invånare mer än 2016.

Asumisväljyyden kehityksessä varaudutaan siihen, että vuoteen 2040 mennessä Loviisan asumisväljyys kasvaa 5 kerrosneliömetriä asukasta kohti.

Valko ja sen lähialueet

Valkon ja sen lähialueiden asukasmäärä noin 1 500 asukasta vastaa noin kymmenesosa Loviisan asukasmäärästä. Mitoituksessa varaudutaan siihen, että vastaava osuuus Loviisan asukasmäärän ja asumisväljyyden kasvusta sijoittuu kaava-alueelle, jolloin vuoteen 2040 mennessä kaava-alueen asukasmäärä kasvaisi 40 henkilöllä.

Raakamaan tarve asukasmäärän lisääntymisestä

Jos asukasmäärän kasvu (40 asukasta) sijoittuu omakotitaloihin, yhdessä talossa asuu kaksi henkilöä ja yhdellä raakamaahehtailla on 3,5 omakotitonttia, raakamaan tarve on 7 asukasta hehtaaria kohti eli yhteensä 5,7 hehtaaria.

Raakamaan tarve asumisväljyyden kasvusta

Kaava-alueella asuu noin 1 500 asukasta. Jos asumisväljyys kasvaa 5 kerrosneliömetriä, uutta rakentamista tarvitaan 7 500 kerrosneliömetriä. Jos oletetaan, että keskimääräinen omakotirakennuksen koko on 150 kerrosneliömetriä, tarvitaan 50 uutta omakotirakennusta. Jos yhdelle raakamaahehtaalle sijoitetaan 3,5 omakotitonttia, raakamaata tarvitaan noin 14,3 hehtaaria.

Valkossa kaupungin omistamat omakotitonttit on pääosin rakennettu. Kaupungin tavoitteena on, että yhdyskuntarakenteen laajentaminen tapahtuu pääosin kaupungin omalle maalle.

Varautuminen asukasmäärän lisääntymiseen ja asumisväljyyden kasvuun edellyttää ilman ylimitoitusta raakamaata yhteensä 20 hehtaaria.

Kaikki kaavassa osoitetut yhdyskuntarakenteen laajenemisalueet eivät ole kaupungin omistuksessa. Siksi uusien asuinalueiden mitoituksen kannattaa olla laskennallista mitoitusta suurempi.

Kaupungin omistamilla mailla uusia asuntoalueita asemakaavoitetaan ja otetaan käyttöön vain tarvittaessa, millä pystytään varmistamaan kunnallisteknisten verkostojen tehokas käyttö ja yhdyskuntarakenteen eheys.

31.5.2018

Eftersom boendestandarden utvecklas förbereder man sig på att före 2040 stiger boendestandarden i Lovisa med 5 kvadratmeter våningsyta per boende.

Valkom och dess närområden

Invånarantalet i Valkom och dess närområden, cirka 1 500 invånare, motsvarar cirka en tiondel av Lovisas invånarantal. Vid dimensioneringen förbereder man sig på att motsvarande andel av ökningen av invånarantalet och boendestandarden i Lovisa placeras sig på planområdet, så före 2040 skulle invånarantalet på planområdet öka med 40 personer.

Behov av råmark p.g.a. stigande invånartal

Om ökningen av invånarantalet (40 invånare) placeras sig i egnahemshus, det bor två personer i ett hus och finns 3,5 egnahemshustomter på ett hektar råmark, är behovet av råmark en hektar per 7 invånare, dvs. sammanlagt 5,7 hektar.

Behov av råmark p.g.a. stigande boendestandard

På planområdet bor cirka 1 500 invånare. Om boendestandarden stiger med 5 kvadratmeter våningsyta, behövs nybyggnation motsvarande 7 500 kvadratmeter våningsyta. Om man antar att ett genomsnittligt egnahemshus är 150 kvadratmeter våningsyta, behövs det 50 nya egnahemshus. Om det placeras 3,5 egnahemshustomter på ett hektar råmark, behövs det cirka 14,3 hektar råmark.

De egnahemshustomter som staden äger i Valkom är i huvudsak bebyggda. Stadens mål är att samhällsstrukturen i huvudsak ska utvidgas på stadens egen mark.

Beredskapen för stigande invånarantal och boendestandard förutsätter utan överdimensionering sammanlagt 20 hektar råmark.

Alla utvidgningsområden för samhällsstrukturen som anvisats i planen är inte i stadens ägo. Därför lönar det sig att sätta dimensioneringen av nya bostadsområden högre än den kalkylerade dimensioneringen.

På stadens mark detaljplaneras och tas nya bostadsområden och i bruk endast vid behov, så att man kan säkerställa att effektiv användning av de kommunal-tekniska nätverken en enhetlig samhällsstruktur.

4.4 Rakennettu ympäristö

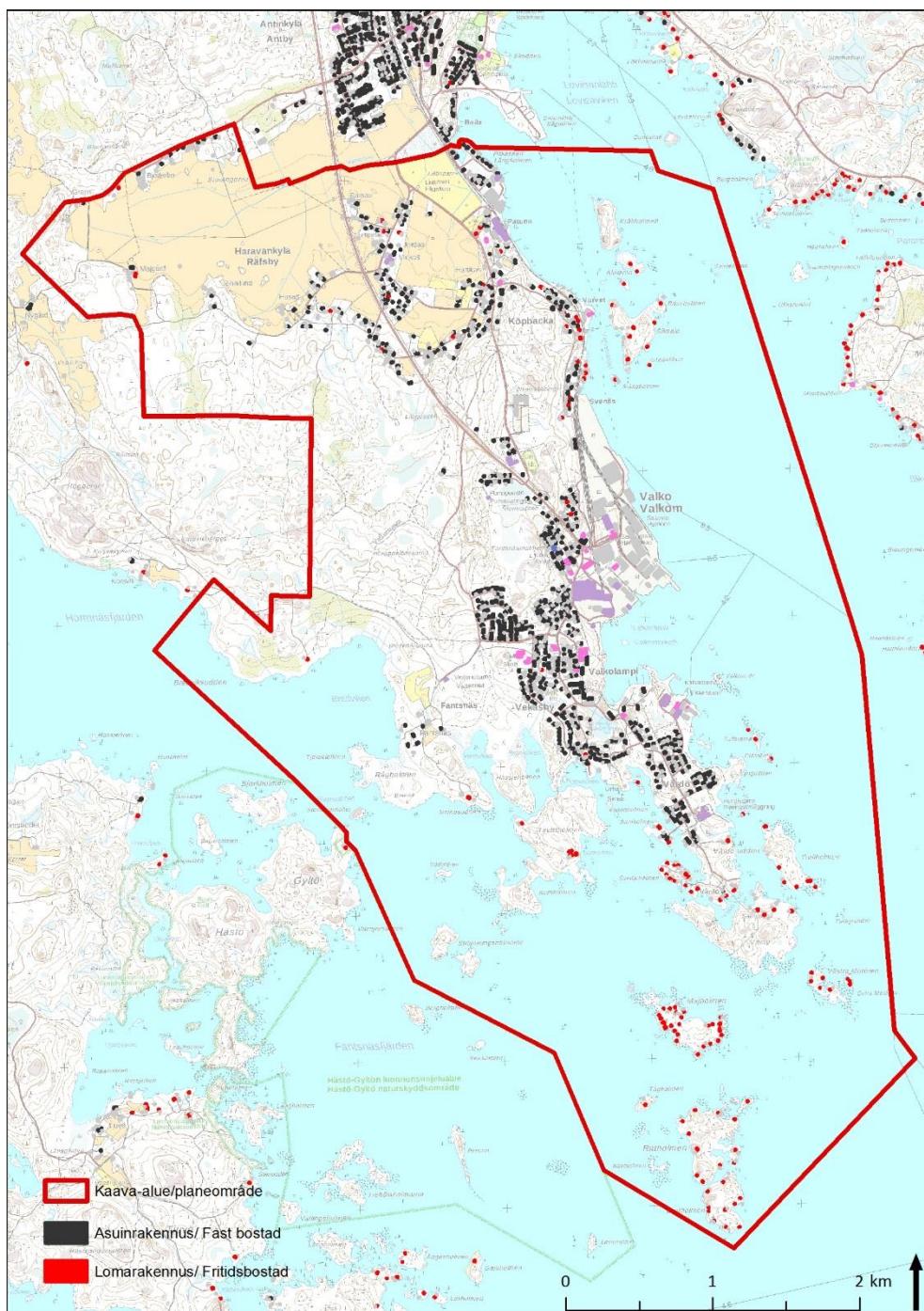
4.4.1 Maankäyttö ja asutus

Suurin osa asuinrakennuksista sijaitsee Valkon ja Vårdön alueilla. Asuinrakennuksia on runsaasti myös Köpbackassa rannalla ja peltojen reunoilla. Lomarakennuksista suurin osa on saarissa ja kaavaluoneen eteläosassa. Alueella asuu noin 1500 ihmistä.

4.4 Den byggda miljön

4.4.1 Markanvändning och boende

Största delen av bostadshusen finns i Valkom och Vårdö. I Köpbacka finns det också riktigt med bostadshus på stranden och i utkanten av åkrar. Största delen av fritidshusen finns på holmar och i planområdets södra del. Det bor cirka 1500 personer i området.

Kuva 4.1. Asuin- ja lomarakennukset.

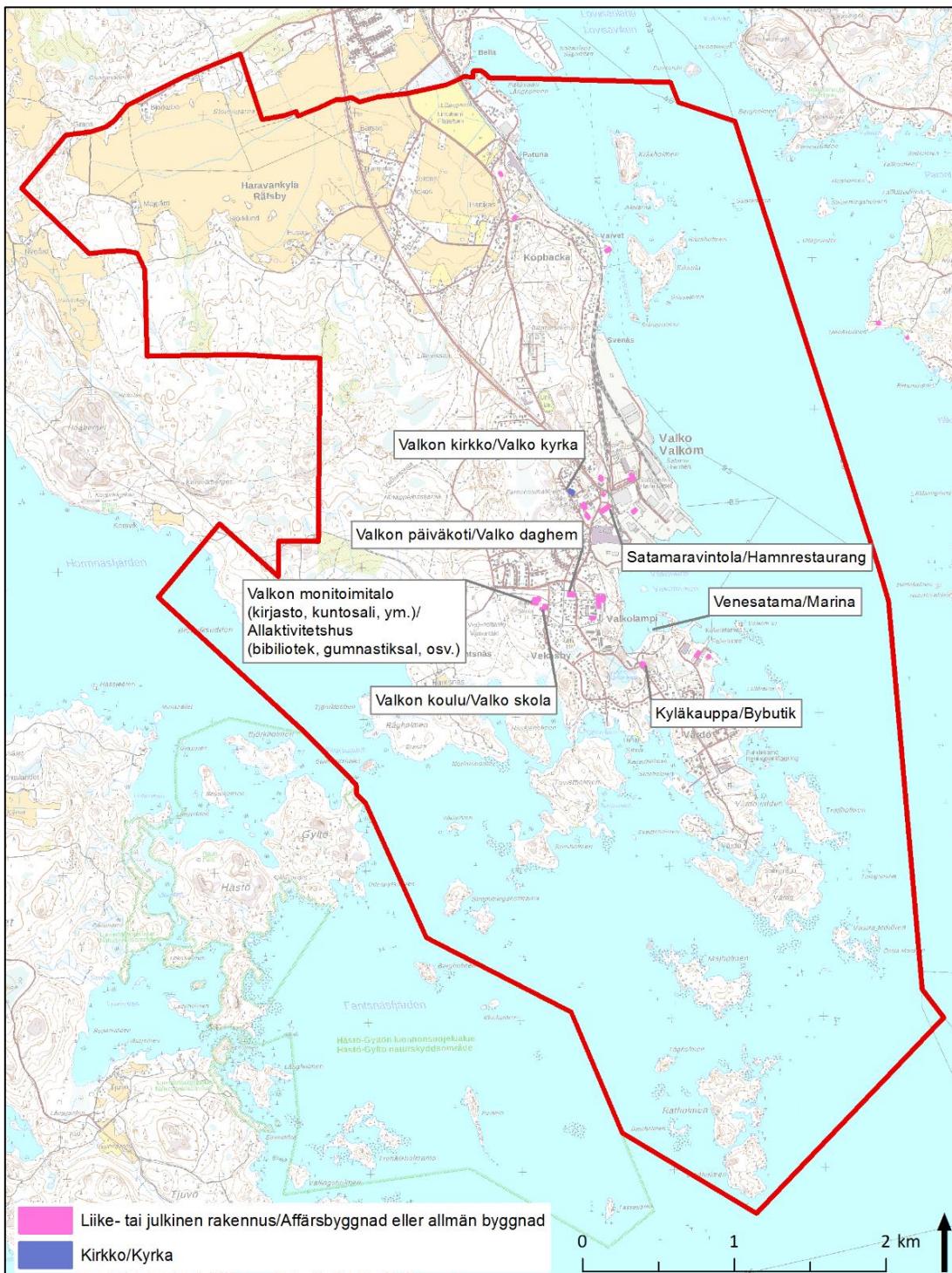
Bild 4.1. Bostadshus och fritidshus.

4.4.2 Palvelut

Valkon vanhassa keskustassa sijaitsee kirkko ja seurakuntakeskus, joista seurakunta on luopumassa. Koulu, päiväkoti ja monitoimitalo sijaitsevat uuden Valkon alueella sekä kyläkauppa ja pienvenesatama Valkonlammen alueella. Valkon satamassa toimii lounasravintola.

4.4.2 Service

I Valkoms gamla centrum finns kyrkan och församlingscentret, som församlingen kommer att avstå från. Skola, daghem och ett allaktivitetshus finns i nya Valkom och en bybutik och småbåtshamn vid Valkom träsk. I Valkom hamn finns en lunchrestaurang.

Kuva 4.2. Kaava-alueen palvelut.

Bild 4.2 Service på planområdet.

4.4.3 Työpaikat ja elinkeinotoiminta

Valtaosa alueen työpaikoista sijaitsee Valkon satamaassa ja sen lounaispuolella sijaitsevalla teollisuus- ja varastoalueella. Valkon sataman lisäksi työpaikkoja on myös troolisataman alueella.

Satamassa käy vuosittain noin 300-400 alusta ja siellä työskentelee yhteensä noin 200 työntekijää.

4.4.4 Virkistys

Haravankylän ja Fantsnäsin alueilla sijaitsee aktiivisessa käytössä oleva ulkoiluverkosto, kuntopolkuja sekä talvisin latureittejä. Valkon koulun luona on lähiiliikuntapaikka. Lisäksi Valkossa sijaitsee venevalkkama, josta kaupunki vuokraa venepaikkoja. Muita virkistysmahdollisuuksia tarjoavat muun muassa Hiekkaharjuntien varrella sijaitseva, entisen sora-montun alueelle rakennettu laaja frisbeegolfrata sekä alueen uimarannat. Alueella on hienot mellosta- ja veneily-ympäristöt.

Tamminiemessä, noin 1,5 - 6 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta sijaitsee urheilu-, tennis- ja pallokenttiä, uimaranta sekä leirintäalue.

Välittömästi kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jäätäkauden siirtolohkareista muodostunut Korsvikin kivistikirkko, joka on hieno retkeilypaikka.

4.4.3 Arbetsplatser och näringslivsverksamhet

Största delen av arbetsplatserna finns i Valkom hamn och på industri- och lagerområdet sydväst om den. Förutom i Valkom hamn finns arbetsplatser även i trålarhamnen.

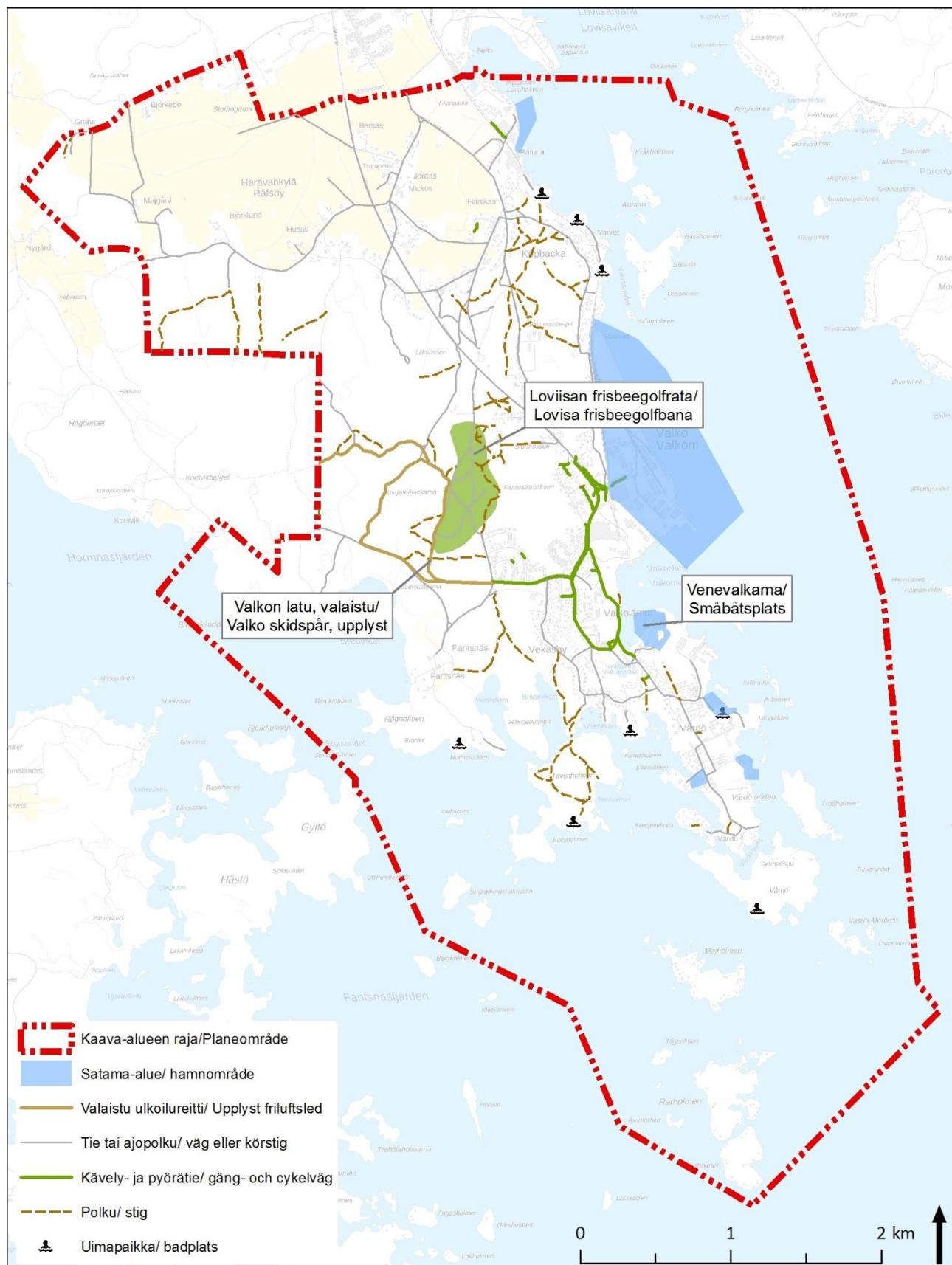
Hamnen besöks av cirka 300-400 fartyg varje år och där arbetar sammanlagt cirka 200 arbetstagare.

4.4.4 Rekreation

I Räfsby och Fantsnäs finns ett friluftsnätverk som används aktivt, motionsstigar samt vintertid skidspår. Invid Valkom skola finns en närmotionsplats. I Valkom finns dessutom en småbåtsplats där staden hyr båtplatser. Andra möjligheter till rekreation erbjuds av bland annat en omfattande frisbeegolfbana som byggts i ett före detta grustag invid Sandåsvägen samt badstränderna i området. Området har fina omgivningar för paddling och båtliv.

På Ekudden, cirka 1,5 – 6 kilometer från planområdet, finns sport-, tennis- och bollplaner, en badstrand samt ett campingområde.

Omedelbart väster om planområdet finns Korsvik stenkyrka, som bildats av flyttblock från istiden, och som ett fint utflyktsmål.

Kuva 4.3. Kaava-alueen virkistysalueet ja -reitit

Bild 4.3 Rekreationsområden och -leder på planområdet.

4.4.5 Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueella ei ole valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristökohteita tai alueita (RKY 2009).

Maakuntakaavaa varten Itä-Uudenmaan liitto on laatinut vuonna 2007 ”Itä-Uudenmaan rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen”, jossa maakunnallisesti arvokkaaksi alueiksi on esitetty Köpbacka ja Haravankylä, Valkon satama ja ympäröivät asuinalueet sekä Fantsnäsin kartanon ympäristö. Alueella sijaitsee myös Pitkäniityntien alue, joka on maakunnallisesti laajin ja yhtenäisin säilynyt jälleenrakennuskauden alue.

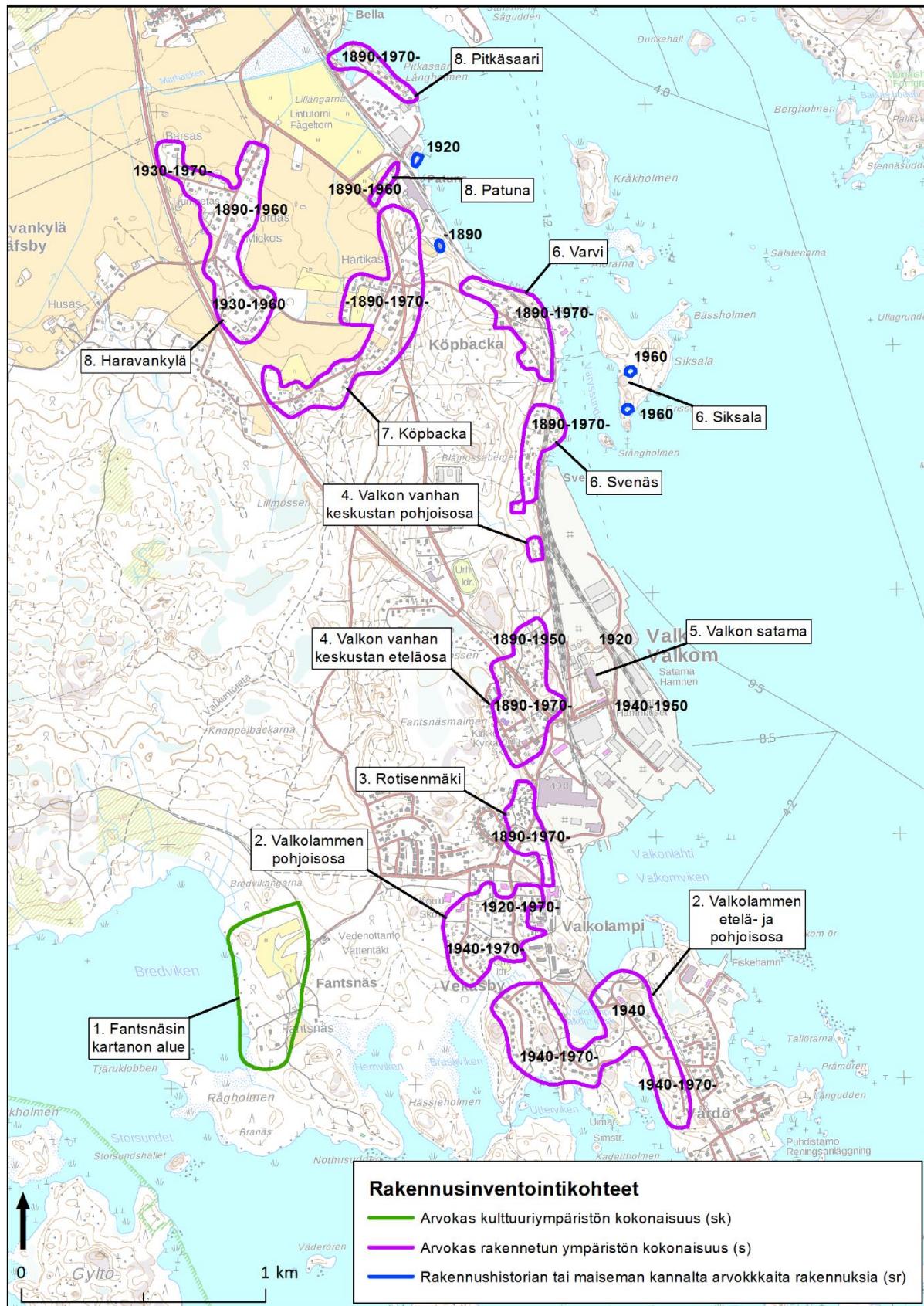
Kaava-alueelta tehtiin vuonna 2013 rakennusinventointi, jossa tunnistettiin osayleiskaavatasolla suojelevaksi tai muutoin kaavan avulla huomioitavat kohteet. Kaava-alueelta tunnistettiin inventoinnissa 8 arvokasta aluekokonaisuutta (kuva Kuva 4.4), jotka on esitelty tarkemmin seuraavilla sivuilla.

4.4.5 Den byggda kulturmiljön

På planområdet finns inga kulturmiljöobjekt eller områden av riksintresse (RKY 2009).

För landskapsplanen har Östra Nylands förbund 2007 utarbetat en utredning om den byggda kulturmiljön i Östra Nyland, där Köpbacka och Räfsby, Valkom hamn med omgivande bostadsområden samt Fantsnäs gårds omgivning angavs som värdefulla områden av intresse på landskapsnivå. På området finns också området vid Långängsvägen, som är det mest omfattande och enhetliga bevarade området från återuppbryggnadstiden i landskapet.

År 2013 gjordes en byggnadsinventering på planområdet, där man identifierade de områden som bör skyddas på generalplanenivå eller annars beaktas med hjälp av planen. Vid inventeringen identifierades 8 värdefulla områdesheter på planområdet (bild Bild 4.4). De presenteras närmare på följande sidor.

Kuva 4.4 Rakennusinventoinnissa tunnistetut arvokkaat kohteet.

Bild 4.4 Värdefulla objekt som identifierats vid byggnadsinventeringen.

1. Fantsnäsin kartanon alue

Fantsnäsin kylä tunnetaan jo keskiajalta lähtien. Fantsnäsin kartano on muodostettu yhdistämällä 1600-luvulta periytyvät tilat Smeds ja Veckas. Kartanoypäristö on säilyttänyt olennaisimmat piirteensä 1700- ja 1800-luvuilta. Rakennuksia ympäröi luonnontilainen suuri puutarha. Hevoslaitumina nykyisin olevat pellot periytyvät viimeistään 1700-luvun lopulta, joskin peltoalaa on pienennetty kartanoalueen itäpuoleltta. Merenrantaniityt ovat säilyneet kasvillisuudeltaan arvokkaina.

Smedsin päärakennuksen arvioitu rakennusvuosi on 1770. Alun perin Ruotsin armeijan everstiluutnantin virkataloksi rakennettu yksikerroksinen hirsirakennus siirrettiin nykyiselle paikalleen tiettävästi vuonna 1802. Vaakavuoraton rakennuksen länsisivulla oleva satulakattoinen avokusti on 1800-luvulta. Rakennus on sisätiloiltaan ja ulkoasultaan hyvin säilynyt. Julkisivua jäsentävät neliruutuiset ikkunat ja risaliitit.

Veckasin päärakennus vuodelta 1892 sijaitsee Smedsin pohjoispuolella. Pystyvuoratussa rakennuksessa on korkea poikkipäätä ja avokusti meren puoleisella julkisivulla. Rakennuksen eteläpuolella on 1800-luvulta periytyvä yksikerroksinen siipirakennus.

2. Valkolammen alue

Valkon "keskus" Valkolampi sijaitsee Valkon sataman ja Vårdöniemen välissä. Alue rakentui 1940-50-luvuilla Valkoon perustetun sotakorvauslaivojen rakennustelakan työntekijöiden asuinalueeksi. Alueen suunnittelu ja toteutus telakan toimesta, talo- tehtaan (Puutalo Oy) talotyypein loi rakennuskantaan yhtenäisyyttä. Useiden talojen ja aluesuuntitelmien takana on arkitehti Erkki Huttunen.

Alueen maaston mukainen, teiden ja rakennusten sijoittelu edustaa aikakauden kaupunkirakentamisihannetta. Koska Valkolammen alue on rakentanut melko välijästi metsäiseen ja kumpareiseen maastoon, se ei hahmotu yhtenä aluekokonaisuuden. Kuitenkin alueen sisällä on hahmotettavissa hyvinkin yhtenäisiä kokonaisuuksia kuten Pitkäniityntien 1960-luvun sekä Ainontien ja Lemminkäisen tien 1947 rakentuneet ehyet ja yhtenäiset miljööt.

1.Området vid Fantsnäs gård

Fantsnäs by är känd ända sedan medeltiden. Fantnäs gård har bildats genom sammanslagning av Smeds och Veckas hemman med anor från 1600-talet. Gårdsmiljön har bevarat sina väsentligaste drag från 1700- och 1800-talen. Byggnaderna omges av en stor trädgård i naturtillstånd. Åkrarna, som numera är hästbeten, härrör från senast 1700-talets slut, även om åkerarealen har krympt öster om gårdsområdet. Havsstrandängarna har behållit sin värdefulla växtlighet.

Huvudbyggnaden på Smeds beräknas vara uppförd 1770. Stockhuset med en våning, som ursprungligen byggde som tjänstebostad för en överstelöjtnant i svenska armén, flyttades veterligen till sin nuvarande plats 1802. På västra sidan av byggnaden med liggande brädfodring finns en öppen farstukvist med sadeltak som är från 1800-talet. Byggnadens interiör och exteriör är välbevarade. Fasaden struktureras av fönstren med fyra rutor samt risaliter.

Huvudbyggnaden på Veckas från 1892 ligger norr om Smeds. Byggnaden med stående brädfodring har en hög tvärgavel och öppen farstukvist på fasaden mot havet. Söder om byggnaden finns en flygelbyggnad med en våning som är från 1800-talet.

2. Valkomträsk

Valkoms "centrum" Valkomträsk ligger mellan Valkoms hamn och Vårdö. Området bebyggdes på 1940-50-talen som bostadsområde för arbetstagarna vid det varv för byggandet av krigsskadeståndsfartyg som inrättats i Valkom. Att varvet planerade och bebyggde området med hustyper från en husfabrik (Puutalo Oy) skapade ett enhetligt byggnadsbestånd. Arkitekten Erkki Huttunen stod bakom flera av husen och områdesplanerna.

Placeringen av vägarna och byggnaderna i enlighet med terrängen i området företräder tidsperiodens stadsbyggnadsideal. Eftersom området vid Valkomträsk är rätt glest bebyggt i den skogiga och kuperade terrängen, uppfattas det inte som en enda områdeskohesi. Inom området kan man dock uppfatta mycket enhetliga helheter såsom de enhetliga miljöerna vid Långängsvägen från 1960-talet samt vid Aïnovägen och Lemminkäinenvägen från 1947.

3. Rotisenmäki

Rotisenmäen alue on ilman kaavoitusta rakentunut entinen työväestön asuinalue, joka syntyi Valkon sataman perustamisen myötä 1900-luvun vaihteessa. Alueen ominaispiirteitä ovat epäsäännölliset tontit ja hyvin tiivis rakenne etenkin alueen ydinosaassa eli Rämsänrinteen ja -kujan alueella. Suurin osa taloista on rakennettu 1900-20 (-30)-luvuilla ja ne ovat tyypillisesti yksikerroksisia, yhden huoneen runkosyvyisiä.

Aluerakenne ja suuri osa rakennuksista on säilyttänyt piirteensä. Myös vanhoja ulkorakennuksia on säilynyt.

4. Valkon vanha keskusta

Valkon keskustan rakenne muodostaa Valkon asuinyhdyskunnan vanhimman kerroksen. 1960-luvun jälkeen alue on kasvanut siten, että asuinkortteleita on rakennettu vanhojen alueiden kylkeen.

Keskustan ytimenä on Valkolammintien, Valkontien ja Kauppakadun risteys sekä Kauppakatu, jolla aiemmin sijaitsi suurin osa alueen kaupallisista ympäristöistä. Kauppakadun ja Kirkkokadun varsilla on säilynyt muutamia suurempia puurakennuksia, jotka ovat valmistuneet vuosina 1900-1927. Yhtenäisen katunäkymän muodostavat mm. entinen Valkon ruotsinkielinen koulu (1925), asuinrakennukseksi muutettu entinen merimiesravintola Rio (1928) ja entinen Elannon kaupparakennus (1906). Kirkkokujalla sijaitsee vuonna 1967 valmistunut tasakattoinen kirkkorakennus.

5. Valkon satama

Valkon satama perustettiin 1800-1900-lukujen vaihteessa puutavarana vientiä varten. Satamasta Loviisaan ja edelleen Lahteen johtava rautatie valmistui vuonna 1901.

Vuosina 1945-1965 satamassa toimi laivanrakennustelakka, joka liittyi alkuvuosisina sotakorvausten suorittamiseen. Valkoon rakennettiin tuolloin mm. konepajoja ja konttorirakennuksia. Laivanrakennuksen loputtua vuonna konepajateollisuus jatkoi toimintaa alueella.

Lähes kaikki Valkon sataman ja telakan ennen 1960 rakennetusta rakennuskannasta on purettu tai hävinnyt. Vaikka alue ei ole rakennushistoriallisesti

3. Rotinenbacken

Rotinenbacken är ett före detta arbetarbostadsområde som bebyggts utan planläggning och som uppkom i samband med att Valkom hamn inrättades vid övergången till 1900-talet. Områdets särdrag är oregelbundna tomter och mycket tät struktur framför allt i områdets kärna, dvs. Rämsbrinken och Rämsgränd. Största delen av husen är byggda på 1900-20 (-30)-talen och de har vanligtvis en våning och ett stomdjup som omfattar ett rum.

Områdesstrukturen och en stor del av byggnaderna har behållit sina särdrag. Även gamla uthus har bevarats.

4. Valkoms gamla centrum

Strukturen i Valkoms centrum bildar det äldsta samhällsskiktet i Valkom. Efter 1960-talet har området växt så att bostadskvarter har byggts intill de gamla områdena.

Centrums kärna utgörs av korsningen mellan Valkomträskvägen, Valkomvägen och Handelsgatan samt av Handelsgatan, där största delen av den kommersiella m.m. servicen i området fanns tidigare. Intill Handelsgatan och Kyrkogränd har några större trähus bevarats som stod klara 1900-1927. En enhetlig gatubild bildar bl.a. före detta Valkoms svenska skola (1925), den före detta sjömansrestaurangen Rio som byggts om till bostadshus (1928) och före detta Elantos butiksbyggnad (1906). På Kyrkogränd ligger kyrkobyggnaden med plant tak som stod klar 1967.

5. Valkoms hamn

Valkoms hamn inrättades vid sekelskiftet 1800-1900 för export av trävaror. Järnvägen från hamnen till Lovisa och vidare till Lahtis färdigställdes 1901.

Åren 1945-1965 verkade ett skeppsvarv i hamnen, vilket de första åren hade kopplingar till betalningen av krigsskadeståndet. I Valkom byggdes då bland annat verkstäder och kontorshus. Efter att fartygsbygget upphört fortsatte verkkostadsindustrin att bedriva verksamhet på området.

Nästan hela det byggnadsbestånd som uppfördes i Valkoms hamn och varv före 1960 har rivits eller försvunnit. Trots att området inte längre har någon stor

enää niinkään merkittävä, sataman historiallinen merkitys on suuri.

6. Varvi, Svenäs ja Siksala

Varvi ja Svenäs ovat mittakaavaltaan yhtenäisiä asuinalueita, joiden rakennuskanta on pääosin rakennettu vuosisadan vaihteessa, 1920-luvulla ja 1940-50-luvuilla. Siksalan saarella toimi telakka vuosina 1780-1883.

Alueen rakentamisen eri vaiheista säilyneet rakennekset muodostavat alueen ja maiseman historiasta kertovan kerroksellisen ympäristön: esimerkiksi 1900-luvun vaihteen rakentaminen liittyy sekä varhaiseen huvilarakentamiseen että rautatiereiden rakentamiseen.

Hirsirakenteiset, 1-1 ½-kerroksiset asuin- ja huvilarakennukset piharakennuksineen ovat ryhmityneet rannan suuntainen kulkevan radan sekä kylätien varteen melko tiiviisti. Alueella on säilynyt suhteellisen monia vanhoja talousrakennuksia.

7. Köpbackan alue

Köpbackan kylä tunnetaan keskiajalta lähtien. Pohjois-etelä-suuntainen harjun luoteisreunaan rakennutut kyläsutus koostuu pienimittakaavaisista pihapiireistä, jotka sijaitsevat kylänraitin molemmilla puolin. Kylä muodostaa eheän ja tiiviinä säilyneen kokonaisuuden.

Kyläkeskustan nykyinen rakennuskanta on pääasiassa 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alkuvuosisyksymeniltä. Vanhin asutus sijoittui alueen pohjoisreunaan paikkaan, jossa kylätie erkanee vanhasta maantiestä.

Köpbackan vanhimpiin tiloihin kuuluvat Skeppars ja Hartikas. Skepparsin nykyinen päärakennus on tiettävästi 1900-luvun alusta. Hartikakseen kuuluvat mm. satulakattoinen päärakennus ja erillinen huvilarakennus.

8. Haravankylän alueet (sisältää Patunan ja Pitkäsaaren)

Haravankylän alue käsittää Lovisan taajaman eteläpuolella avautuvan maisemallisesti laajan peltoalueen keskellä sijaitsevan kyläkeskuksen sekä peltoalueen reunamat lähempänä merenrantaa (Patuna ja Pitkäsaari) sekä muut peltoalueiden reuna-

byggnadshistorisk betydelse, är hamnen av stor historisk vikt.

6. Varvet, Svenäs och Siksala

Varvet och Svenäs är bostadsområden med enhetlig skala, vilket byggnadsbestånd i huvudsak härrör från sekelskiftet, 1920-talet och 1940-50-talen. På ön Siksala fanns ett varv 1780-1883.

Byggnader som bevarats från de olika faserna i utbyggnaden av området bildar en skiktad miljö som berättar om områdets och landskapets historia: Exempelvis byggandet vid övergången till 1900-talet härför sig till både det tidiga sommarvillabyggandet och byggandet av järnvägen.

Bostadshusen och sommarvillorna, som är av stock och har 1-1½ våningar, jämte uthus är tämligen tätt grupperade invid järnvägen, som går i strandensriktning, samt byvägen. På området finns relativt många gamla ekonomibyggnader bevarade.

7. Köpbacka

Byn Köpbacka är känd sedan medeltiden. Bybosättningen vid nordvästra randen av åsen som går i nord-sydlig riktning består av småskaliga gårdar på bågge sidorna av bygatan. Byn utgör en välbevarad enhetlig och tät helhet.

Bycentrums nuvarande byggnadsbestånd härstammar i huvudsak från 1800-talets slut och 1900-talet första årtionden. Den äldsta bosättningen fanns i områdets norra utkant, på det ställe där byvägen tar av från den gamla landsvägen.

Skeppars och Hartikas hör till de äldsta hemmanen i Köpbacka. Den nuvarande huvudbyggnaden på Skeppars är veterligen från 1900-talets början. Till Hartikas hör bl.a. en huvudbyggnad med sadeltal och en separat sommarvilla.

8. Räfsby (omfattar Patuna och Långholmen)

Räfsby omfattar ett bycentrum mitt i det vidsträckta åkerlandskapet som öppnar sig söder om Lovisa tätort samt åkerområdets utkanter närmare havsstranden (Patuna och Långholmen) samt åkerområdenas övriga randzoner. Byn är känd sedan medeltiden. I områdets norra del finns Marbäcken, som tidigare utgjorde gräns mellan Lovisa och Pernå.

vyöhykkeet. Kylä tunnetaan keskiajalta lähtien. Alueen pohjoisosassa sijaitsee Marbäcken luoma, joka on entinen Loviisan ja Pernajan välinen raja.

Haravakylän rakennuskanta koostuu melko tiiviisti rakennetuista maatilojen pihapiireistä ja pienemistä asuinrakennuksista. Useat rakennukset ovat vuoden 1921 tulipalon jälkeiseltä ajalta. 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun rakennuskantaa on paikoin muutettu voimakkaasti ja joukkoon on rakennettu myös uudempia asuintaloja. Vanhimpiin hyvin säilyneisiin pihapiireihin lukeutuvat Mickos, Trumpetas ja Barsas. Kylässä ovat säilyneet myös kaksi 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa rakennettua punamullattua mökkiä, jotka ovat olleet sepän ja kyläsuitarin käytössä.

4.4.6 Muinaismuistot

Museoviraston arkeologiset palvelut laatii kaavalueelta arkeologisen inventoinnin keväällä 2018.

4.4.7 Liikenne

Tieverkko

Osayleiskaava-alueen nykyisen tieverkon rungon muodostavat Valkontie (seututie 178) sekä alueen asutusta palvelevat kokooja- ja tonttikadut.

Valkontie on noin 5,3 km pitkä maantie, joka toimii Valkon ja Valkon sataman yhteytenä Loviisan keskustaan ja moottoritielle E18. Tie liittyy pohjoisessa Helsingintiehen (seututie 170) ja etelässä Valkolamenttiehen.

Alueen kokojakadut Antinkyläntie, Vanha Valkontie, Valkolamenttie ja Vårdöntie palvelevat pääasiassa asutusta. Vanha Valkontie toimii Corendon parihylsytehtaan sekä Patunan ja Varvin veneenkorjaus ja -säilytysalueen yhteytenä seututielle 178 ja edelleen moottoritielle E18.

Byggnadsbeståndet i Räfsby består av tämligen tätt bebyggda bondgårdar och mindre bostadshus. Flera byggnader är från tiden efter eldsvådan 1921. Byggnadsbeståndet från 1800-talets slut och 1900-talet början är ställvis kraftigt förändrat och bland det har också byggts nyare bostadshus. Till de äldre välbevarade gårdarna hör Mickos, Trumpetas och Barsas. I byn har också bevarats två rödmyllade stugor som uppfördes sekelskiftet 1800-1900 och som har använts av smeden och byskomakaren.

4.4.6 Fornminnen

Museiverkets arkeologiska tjänster gör en arkeologisk inventering av planområdet våren 2018.

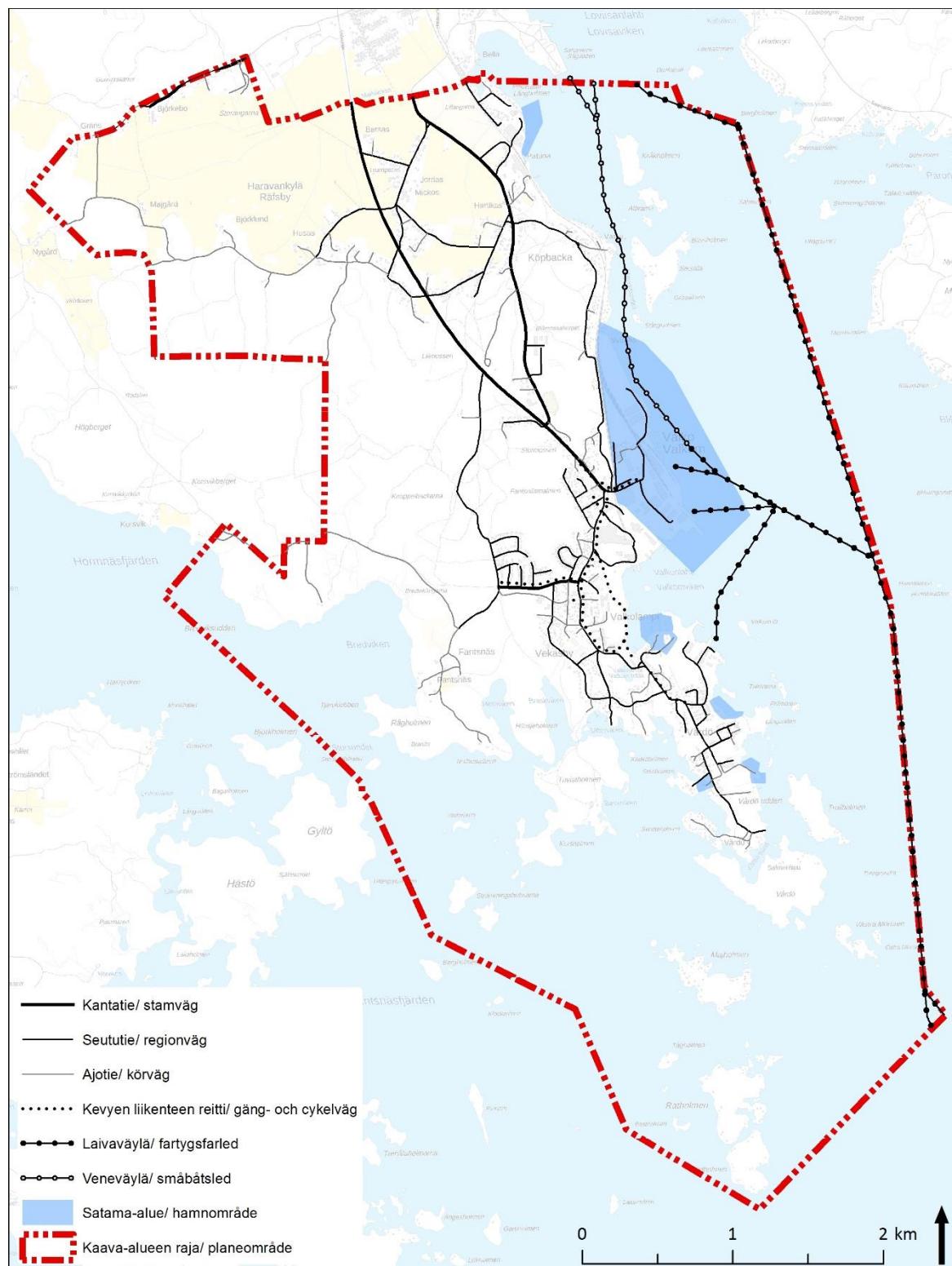
4.4.7 Trafik

Vägnätet

Stommen i det nuvarande vägnätet på delgeneralplaneområdet utgörs av Valkomvägen (regional väg 178) samt de matar- och tomtgator som betjänar boättningen i området.

Valkomvägen är en cirka 5,3 km lång landsväg som förbinder Valkom och Valkoms hamn med Lovisa centrum och motorväg E18. Vägen ansluter i norr till Helsingforsvägen (regional väg 170) och i söder till Valkomträskvägen.

Områdets matargator Antbyvägen, Gamla Valkomvägen, Valkomträskvägen och Vårdövägen betjänar i huvudsak bosättningen. Gamla Valkomvägen fungerar som förbindelse för Corensos hylsfabrik samt Patunas och Varvets båtrepairs- och båtförvaringsområde till regional väg 178 och vidare till motorväg E18.

Kuva 4.5 Kaava-alueen liikenneyhteydet

Liikennemäärit

Valkontiellä liikennöi vuonna 2016 noin 3330 ajoneuvoa ja 234 raskaan liikenteen ajoneuvoa vuorokaudessa. Raskaan liikenteen määrä suunnittelualueella on suhteellisen korkea, mikä johtuu Valkon

Bild 4.5 Planområdets trafikförbindelser

Trafikmängder

På Valkomvägen trafikerade 2016 cirka 3330 fordon och 234 tunga fordon per dygn. Mängden tung trafik är relativt stor på planeringsområdet, vilket beror på

satamaan ja Corendon tehtaan alueelle suuntautuvasta tavaraliikenteestä. Valkontie on osa suurten erikoiskuljetusten verkkoa (SEKV).

Rataverkko

Suunnittelualueen itäosassa kulkee Loviisa-Lahti-rautatie, joka päättyy Valkon satamaan.

Joukkoliikenne

Loviisan joukkoliikenne perustuu vakio- ja pikavuoroliikenteeseen sekä kaupungin sisäiseen paikallisiikenteeseen. Nykytilanteessa osayleiskaava-alueen joukkoliikenneyhteysinä toimivat Määrlahti-Vårdö ja Hästholmen-Vårdö paikallisiikenteen vuorot. Määrlahti-Vårdö vuorolla on arkisin noin yhdeksän vuoroa suuntaansa ja Hästholmen-Vårdö vuorolla noin viisi lähtöä suuntaansa. Arkisin vuorotarjonta sijoittuu noin klo 6-24 väliselle ajalle.

Aluetta palvelevat pikavuoroliikenteen pysäkit sijaitsevat Loviisan linja-autoasemalla.

Kevyen liikenteen verkko

Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet osayleiskaava-alueella ovat kohtalaiset. Tiettyjen osuuksien kapeat väylät, epäatasaiset asfalttipääällysteet sekä osittain epäyhdenäinen kevyen liikenteen verkko heikentävät jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä. Pääkokoojakatuna toimivalta Vanhalta Valkontieltä puuttuu kevyeen liikenteen väylä kokonaan.

Valkontien itäpuolella kulkee nykytilanteessa kevyen liikenteen väylä välillä Helsingintie-Petaksentie. Valkontien varteen on vuonna 2018 rakenteilla on kevyen liikenteen väylä välille Petaksentie-Anttikyläntie sekä Vanha Valkontie-Eestintie. Eestintien alikulun jälkeen kevyen liikenteen väylä jatkuu Valkontien länsipuolella aina Valkolammentien liittymään saakka. Valkon satamasta johtaa kevyen liikenteen väylä Valkontien itäpuolella läheiselle linja-autopysäkille.

Valkolammentien itäpuolella kulkee kevyenliikenteen väylä, joka yhdistyy etelässä Lammenpolkuun. Valkolammentien länsipuolella kulkee kevyen liikenteen väylä välillä Laivanrakentajantie-Rotisenmäki. Rotisenmäen kohdalla ei ole turvallista ylitys-kohtaa kadun itäpuolelle, jossa väylä jatkuu.

godstrafiken till Corensos fabriksområde. Valkomvägen ingår i vägnätet för stora specialtransporter.

Järnvägsnätet

Den östra delen av planeringsområdet genomkorsas av järnvägen Lovisa-Lahtis, som slutar i Valkoms hamn.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik i Lovisa baserar sig på reguljära bussturer och snabbturer samt lokaltrafik inom staden. I nuläget fungerar lokaltrafikens rutter Märlax-Vårdö och Hästholmen-Vårdö som kollektivtrafikförbindelser på delgeneralplaneområdet. På rutten Märlax-Vårdö körs vardagar ungefär nio turer i vardera riktningen och på rutten Hästholmen-Vårdö cirka fem avgångar i vardera riktningen. Vardagar infaller turutbudet ungefär klockan 6-24.

Hållplatserna inom den snabbusstrafik som betjänar området finns vid Lovisa busstation.

Gång- och cykeltrafiknätet

Förhållandena för gång- och cykeltrafik är tämligen goda på delgeneralplaneområdet. På vissa avsnitt försämrar smala leder, ojämnn asfaltbeläggning samt det delvis oenhetliga gång- och cykelvägnätet förutsättningarna för gång- och cykeltrafik. Gamla Valkomvägen, som fungerar som huvudmatargata, saknar helt och hållet gång- och cykelväg.

På Valkomvägens östra sida går i nuläget en gång- och cykelväg på avsnittet Helsingforsvägen-Petasvägen. Invid Valkomvägen byggs 2018 en gång- och cykelväg på avsnitten Petasvägen-Antbyvägen samt Gamla Valkomvägen-Estlandsvägen. Efter Estlandsvägens undergång fortsätter gång- och cykelvägen på Valkomvägens västra sida ända till Valkomträskvägens anslutning. Från Valkoms hamn går en gång- och cykelväg till den närlägna bussshållplatsen på Valkomvägens östra sida.

På Valkomträskvägens östra sida går en gång- och cykelväg som i söder ansluter till Träskstigen. På Valkomträskvägens västra sida går en gång- och cykelväg på avsnittet Skeppsbyggarevägen-Rotinenbacken. Vid Rotinenbacken finns inget tryggt ställe att passera gatan till östra sidan, där gång- och cykelvägen fortsätter.

Vårdöntien kevyen liikenteen väylä kulkee tien itäpuolella välillä Lemminkäisentie-Troolitie.

4.4.8 Yhdyskuntatekninen huolto

Suunnittelualueen asemakaavoitetut osat kuuluvat Loviisan vesiliikelaitoksen toiminta-alueeseen ja niillä on vesi- ja viemäriverkosto.

Suunnittelualueella sijaitsevat Valkon, Köpbackan ja Fantsnäsin vedenottamot, joista kaksi jälkimäistä toimivat nykyisin varavedenottamoina.

Vårdön niemellä sijaitsee Vårdön jättevedenpuhdistamo, jossa käsitellään Loviisan kaupungin jätteet. Puhdistamosta jättevedet johdetaan Vårdösaaren itäpuolelle, noin 800 metrin etäisyydelle rannasta.

4.4.9 Ympäristön häiriötekijät

Valkon sataman toiminnosta aiheutuu melua lähhinnä laivojen purkamisen ja lastaamisen aikana. Sataman raskas liikenne aiheuttaa melua Valkontien varrella.

Satama on pimeään aikaan valaistu. Voimakkaat satamavalot aiheuttavat häiriötä ympäristöön.

4.5 Luonnonympäristö

4.5.1 Luonto

Kaava-alueella tehdyt luontoinventoinnit keskittivät lainsäädännön kautta kaavoitukseen eniten vaikuttaviin luonnon osatekijöihin. Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavassa erityisesti huomioitavia lakikohteita ovat:

- Luonnon suojeleulain 23 § mukaiset kohteet
- Luonnon suojeleulain 29 §:n mukaan suojelevat luontotyypit
- Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan suojelevat luontotyypit
- EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien lisääntymis- ja levähdyalueet, joita koskee luonnon suojeleulain 49 §:n mukainen heikentämis- ja hävityskielto.
- Luontotyyppejä, jotka ovat uhanalaisuusarvioinnin mukaiset uhanalaiset tai vaarantuneet luonto-kohteet (CR, EN, VU, DD)

Yllä mainittujen kohteiden ohella on raportoitu myös luontotyyppejä, jotka on todettu paikallisesti

Vårdövägens gång- och cykelväg går på vägens östra sida, på avsnittet Lemminkäinenvägen-Trålvägen.

4.4.8 Teknisk försörjning

Den detaljplanerade delarna av planeringsområdet hör till Lovisa vattenaffärsvärks verksamhetsområde och på dem finns vatten- och avloppsnät.

På planeringsområdet finns Valkoms, Köpbackas och Fantsnäs vattentäkter, av vilka de två senare numera fungerar som reservvattentäkter.

På Vårdö udd finns Vårdö avloppsreningsverk, där avloppsvattnet från Lovisa stad behandlas. Från reningsverket leds avloppsvattnet öster om Vårdö, cirka 800 meter från stranden.

4.4.9 Miljöstörningar

Verksamheten i Valkoms hamn orsakar buller i första hand medan fartygen lossas och lastas. Den tunga hamntrafiken orsakar buller utmed Valkomvägen.

Under den mörka tiden är hamnen upplyst. De kraftiga hamnljusen stör omgivningen.

4.5 Naturmiljö

4.5.1 Natur

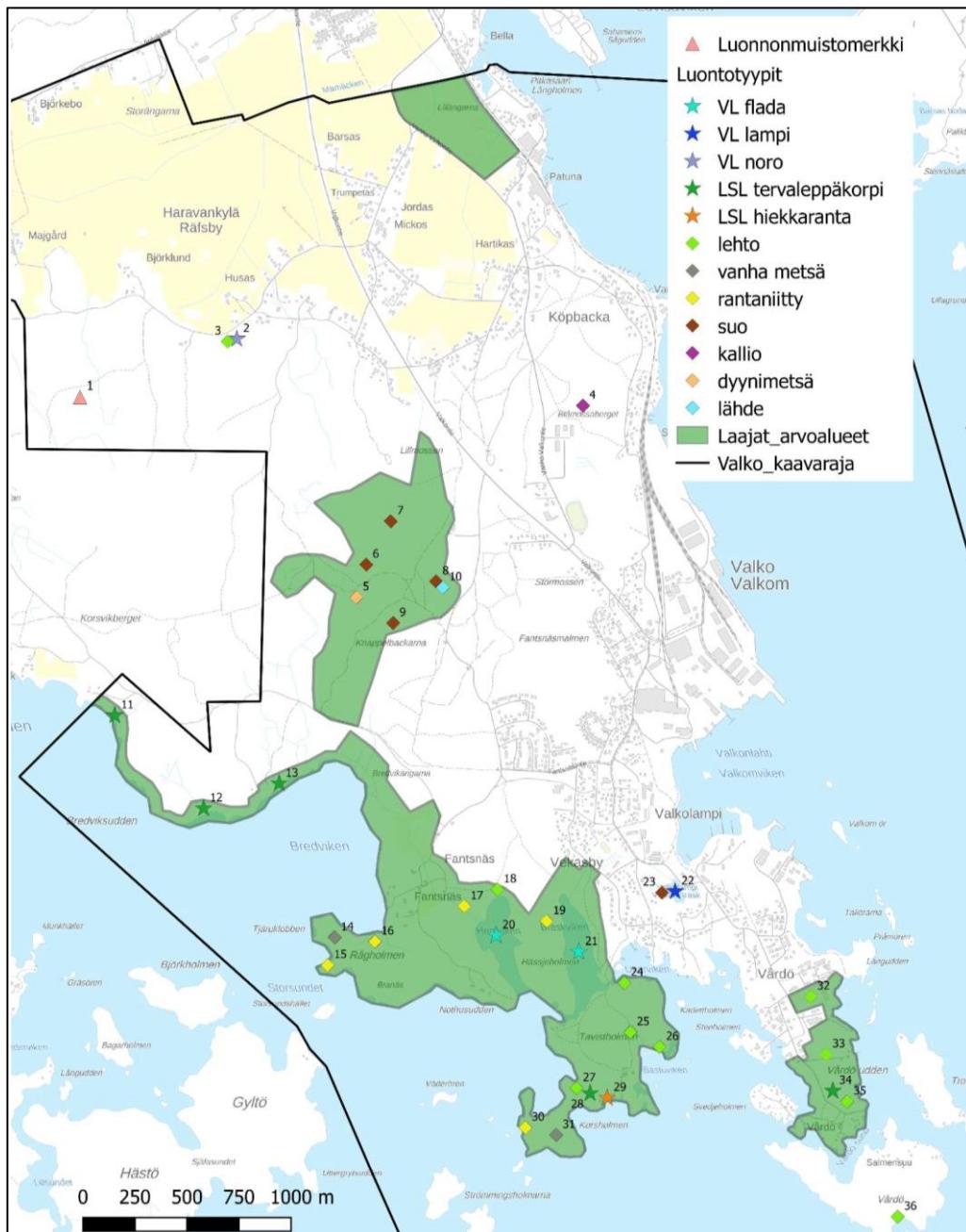
De naturinventeringar som gjorts på planområdet fokuserar på grund av lagstiftningen på de delfaktorer av naturen som mest påverkar planläggningen. Lagbestämda objekt som särskilt ska beaktas i delgeneralplanen för Valkom och dess närområden är

- Objekt enligt 23 § i naturvårdslagen
- Skyddade naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen
- Skyddade naturtyper enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen
- Föröknings- och rastplatser för arter enligt bilaga IV till EU:s habitatdirektiv, vilka berörs av förbudet mot förstörning och försämring i 49 § i naturvårdslagen.
- Hotade eller sårbara naturobjekt enligt hotklassificeringen av naturtyper (CR, EN, VU, DD)

Vid sidan av ovannämnda objekt har det också rapporterats naturtyper som har konstaterats vara lokalt värdefulla utan lagstadgad grund.

arvokkaaksi ilman lakisääteistä perustetta. Inventoinnit on toteutettu pääosin vuosina 2013 ja 2016.

Inventeringarna har i huvudsak genomförts 2013 och 2016.

Kuva 4.6. Luonnonsuojelulain 23 §:n nojalla suojeiltu luonnonmuistomerki, arvokkaat luontotyypiesiintymät ja ns. laajat arvoalueet.
Lakisääteisesti suojeiltavat luontotyypit on merkityt tähdillä ja muut arvokkaat luontotyypit vinoneliöillä. VL = vesilain 2. luvun 11 §:n perusteella suojeiltu luontotyppi, LSL = luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeiltava luontotyppi. Luonnonsuojelulain 29 §:n nojalla suojeiltavista luontotyypeistä ei ole tehty rajauspäätöksiä. Numeroidut kohteet on kuvattu tarkemmin taulukossa (Taulukko 4.1.)

Bild 4.6. Naturminnesmärke som är skyddat med stöd av 23 § i naturvårdslagen, värdefulla förekomster av naturtyper och s.k. vidsträckta värdefulla områden. Naturtyper som är skyddade enligt lag har angetts med stjärna och övriga värdefulla naturtyper med romb. VL = naturtyp som är skyddad med stöd av 2 kap. 11 § i vattenlagen, LSL = naturtyp som är skyddad med stöd av 29 § i naturvårdslagen. Inga beslut om avgränsning av de naturtyper som är skyddade med stöd av 29 § i naturvårdslagen har fattats. De numrerade objekten beskrivs närmare i tabellen (Tabell 4.1.)

Taulukko 4.1. Huomionarvoiset luontokohteet. Koh-teet on esitetty edellisessä kuvassa (Kuva 4.6).

Tabell 4.1. Beaktansvärda naturobjekt. Objekten presenteras på föregående bild (Bild 4.6).

Nro	Merkintäsuo-situs	Kuvaus	Beskrivning
1	suojelukohde	Luonnonsuojelulain 23 §:n perusteella suojeiltu luonnonmuistomerkki (maisemallisesti merkitvä puu, "Barsaksen mänty").	Naturminnesmärke som är skyddat med stöd av 23 § i naturvårdslagen (träd av betydelse för landskapet, "Barsas tall").
2	luo	Vesilain 2. luvun 11 §:n mukaan suojeleva luonnontilainen noro ja sen yhteydessä sijaitseva EN luontotyyppi lähteikkö.	En rännil i naturtillstånd som är skyddad enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen och EN naturtypen källor och källkärr i anslutning till den.
3	luo	Uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lehtotyyppejä (VU tuoreet keskiravinteiset lehdot, NT kosteat keskiravinteiset lehdot ja VU kosteat runsasravinteiset lehdot). Seudullisesti harvinainen kasvilajien, lehtosinijuuren ja kaiheorvokin kasvupaikka.	Hotade och hänsynskrävande lundtyper (VU friska mesotrofa lunder, NT fuktiga mesotrofa lunder och VU fuktiga eutrofa lunder). Växtplats för regionalt sällsynta växter, skogsbingel och skuggviol.
4	luo	Avokalliota, harvaa kalliometsää ja hieman kalliketoa, jolla NT ahokissankäpälän kasvupaikka.	Berg i dagen, gles hällmarksskog och något hällmarksäng, med en växtplass för NT kattfot.
5	luo / ge	VU luontotyyppi sisämaan dyynimetsät ja geologisesti arvokas osuus Lovisanharjusta.	VU naturtypen skogar på inlandsdyner och en geologiskt värdefull del av Lovisaåsen.
6 – 9	luo	Luonnontilaisen kaltaisia soita (rämetit ja korppia) tärkeän viheryhteyden alueella.	Myrar i ett tillstånd som är jämförbart med naturtillstånd (tallmossar och -kärr och skogskärr) på området för en viktig grönförbindelse.
10	luo	Osin muuttunut, avovetinen lähde. EN luontotyppi lähteiköt.	Delvis förändrad källa med öppet vatten. EN naturtypen källor och källkärr.
11 – 13	luo	Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaan suojeleva tervaleppäkorppia.	Skyddade klubbalskärr enligt 29 § i naturvårds-lagen.
14 – 16	luo	Rågholmen sisältäen pohjoisrannan, Tjärulklobbenin ja Branäsin ranta-alueet Nothusuddenin länsireunaan (laitumen rajalle) asti. Laidunnettuja, CR luontotyyppien merenrantaniityt, kuuluvia niittyjä ja NT jakin kasvupaikka sekä EN luontotyyppejä metsälaidun (15, 16). Lisäksi luonnontilainen vanha metsä (14).	Rågholmen med norra stranden, Tjärulklobbens och Branäs strandområden till Nothusuddens västra kant (till gränsen för betet). Betade ängar som hör till CR naturtypen havsstrandängar och växtplass för NT stagg samt EN naturtypen skogsbeete (15,16). Dessutom gammal skog i naturtillstånd (14).
17	luo	Osin laidunnettu CR luontotyppi merenrantaniityt, osin laiduntamatonta EN typpiä korkeakasvuiset merenrantaniityt.	Delvis betade CR naturtypen havsstrandängar, delvis obetade EN typen högväxta havsstrand-ängar.
18	luo	VU luontotyppi tuoreet keskiravinteiset lehdot. Harvinainen kasvilajin, lehtosinijuuren kasvupaikka.	VU naturtypen friska mesotrofa lunder. Växtplass för en sällsynt växtart, skogsbingel.
19	luo	Kasvillisuudeltaan monipuolista, EN luontotyppiä korkeakasvuiset merenrantaniityt.	EN naturtypen högväxta havsstrandängar med mångsidig växtlighet.
20, 21	W/s	Vesilain 2. luvun 11 §:n mukaan suojeleva fladoja.	Flador skyddade enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen.
22	W/s	Vesilain 2. luvun 11 §:n mukaan suojeeltu lampi. Luontodirektiivin liitteen IV lajin, viitasamman lisääntymis- ja levähdyksalue.	En tjärn som är skyddad enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen. Föröknings- och rastplats för en art enligt bilaga IV till habitatdirektivet, åkergröda.
23	luo	Luonnontilaisen kaltaisia lammen rantasoita. Luontodirektiivin liitteen IV lajin, viitasamman elinympäristöä.	Tjärnens strandmyrar i ett tillstånd som är jämförbart med naturtillstånd. Livsmiljöer för en art enligt bilaga IV till habitatdirektivet, åkergröda.
24 – 26	luo	VU luontotyppi tuoreet keskiravinteiset lehdot ja NT luontotyppi kosteat keskiravinteiset lehdot. Harvinainen kaiheorvokin kasvupaikkoja.	VU naturtypen friska mesotrofa lunder och NT naturtypen fuktiga mesotrofa lunder. Växtplatser för den sällsynta skuggviolen.
17 – 31	SL	- Korsholmenin niemi, Tavistholmenin etelä-ranta, kaakkoinen niemi ja länsiranta Metalli-rannan rantasaunalle asti	- Korsholems udde, Tavistholmens södra strand, sydöstra udde och västra strand till Metallstrandens strandbastu.

Nro	Merkintäsuo-situs	Kuvaus	Beskrivning
		Luonnonsuoalue. VU luontotyypit tuoreet keskiravinteiset lehdot ja NT luontotyypit kosteat keskiravinteiset lehdot sekä harvinaisen kaiheorvokin kasvupaikka (27). Luonnonsuoelulain 29 §:n mukaan suojeleva tervaleppäkorpi (28). Luonnonsuoelulain 29 §:n mukaan suojeleva hiekkaranta (29). EN ja erityisesti suojelevan tyräkkitarhakääriäisen elinympäristöjä; länsirannan niityllä erityisen runsas esittymä (30). Luonnonlilainen vanha metsä (31). Lisäksi maisemallisesti merkittäviä rantakallioita ja -kivikoita.	Naturskyddsområde. VU naturtypen friska mesotrofa lundar och NT naturtypen fuktiga mesotrofa lundar samt växtplats för den sällsynta skuggviolen (27). Skyddat klubbalskärr enligt 29 § i naturvårdslagen (28). Skyddad sandstrand enligt 29 § i naturvårdslagen (29). Livsmiljöer för EN kärrtörelsskottvecklare som kräver särskilt skydd; en särskilt riklig förekomst på västra stranden (30). Gammal skog i naturtillstånd (31). Dessutom strandklippor och steiniga fält av betydelse för landskapet.
32, 33, 35, 36	luo	Uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lehtotyyppejä (VU tuoreet keskiravinteiset lehdot, NT kosteat keskiravinteiset lehdot ja VU kosteat runsasravinteiset lehdot). Lisäksi korpisia laikkuja (32). Kaiheorvokin (33, 35) ja velholehden (36) kasvupaikkoja.	Hotade och hänsynskrävande lundtyper (VU friska mesotrofa lundar, NT fuktiga mesotrofa lundar och VU fuktiga eutrofa lundar). Dessutom kärplättar (32). Växtplatser för skuggviol (33, 35) och dvärghäxört (36).
34	luo	Luonnonsuoelulain 29 §:n mukaan suojeleva tervaleppäkorpi.	Skyddat klubbalskärr enligt 29 § i naturvårdslagen.
37	luo	Linnustollisesti arvokas kohde. Luontodirektiivin liitteen IV lajin, viitasammakon lisääntymis- ja levähdyssalue (Marbäcken) ja muuta lajin elinympäristöä.	Objekt med värdefullt fågelbestånd. Föröknings- och rastplats för en art enligt bilaga IV till habitatdirektivet, åkergröda.
38,39	luo	EN ja erityisesti suojelevan lajin, tyräkkitarhakääriäisen elinympäristöjä.	Livsmiljöer för EN art som kräver särskilt skydd, kärrtörelsskottvecklare.

Kasvillisuus

Suluisissa olevan numerot viittaavat edelliseen tau-lukkoon (Taulukko 4.1).

Luonnonsuojelulain 23 § mukaiset kohteet

Haravankylän metsäalueella sijaitsee luonnonsuojelulain 23 §:n nojalla luonnonmuistomerkinä suo-jeltu puu, Barsaksen mänty (1).

Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset suojeillut luonto-tyypit

Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset kohteet ovat pääasiassa tervaleppäkorpia. Tervaleppäkorpia on Bredviksuddenissa, Korsholmenissa ja Vårdössä. Usea pieni tervaleppälulta täyttää luonnonsuojelulain 29 § mukaan suojeiltavan tervaleppäkorven tuntomerkit (11–13, 28, 34).

Tavistholmenin etelärannalla sijaitsee hiekkaranta, joka on arvioitu luonnonsuojelulain 29 § mukaan suojeiltavaksi luontotyypiksi (29).

Vesilain 2. luvun 11 § mukaiset kohteet

Matalat merenlahdet, Hemviken ja Braskviken (20, 21) ovat vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia fladoja, joista kehittyy vähitellen maankohoamisen vaiku-tuksesta suoran meriyhteyden menettäneitä kluu-vilampia. Näin on ehtinyt jo tapahtua Valkolam-mella (22). Virpekintien eteläpuolin noro (2) on ainoa selvitysalta raportoitu luonnontilainen virtavesi ja sellaisena vesilain 2 luvun 11 §:n mu-kaan suojeiltu luontotyyppi.

EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien lisääntymis- ja levähdysalueet

Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan selvityk-sissä löydettiin kakso EU:n luontodirektiivin liit-teessä IV mainittujen lajien lisääntymis- ja leväh-dyspaikkaa, Valkolampi ja Lillängarna. Molemmat paikat ovat viitasammakon kutuvesiä ja niiden lähi-alueita.

Uhanalaiset luontotyypit

Uhanalaiset luontotyypit keskittyvät merenran-noille ja saariin. Uhanalaisia luontotyyppejä on eri-

Växtlighet

Siffrorna inom parentes hänvisar till föregående ta-bell (Taulukko 4.1).

Objekt enligt 23 § i naturvårdslagen

I skogsområdet i Räfsby finns ett träd, Barsas tall, som är skyddat som naturminnesmärke med stöd av 23 § i naturvårdslagen (1).

Skyddade naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen

Objekten enligt 29 § i naturvårdslagen är i huvudsak klubbalskärr. Klubbalskärr finns på Bredviksudden, Korsholmen och Vårdö. Flera små klubbalskärr upp-fyller kännetecknen på klubbalskärr som är skyddade enligt 29 § i naturvårdslagen (11–13, 28, 34).

På Tavistholmens södra strand finns en sandstrand som har bedömts vara en skyddad naturtyp enligt 29 § i naturvårdslagen (29).

Objekt enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen

De grunda havsvikarna, Hemviken och Braskviken (20, 21), är flador enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen, som så småningom på grund av landhöjningen ut-vecklas till glon utan förbindelse till havet. Detta har redan inträffat i Valkomträsk (22). Rännilen (2) sö-der om Virbäcksvägen är det enda rinnande vattnet i naturtillstånd som rapporterats från utredningsom-rådet och som sådant en skyddad naturtyp enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen.

Föröknings- och rastplatser för arter enligt bilaga IV till EU:s habitatdirektiv

Vid inventeringarna för delgeneralplanen för Valkom och dess närområden hittades två föröknings- och rastplatser för arter som nämns i bilaga IV till EU:s habitatdirektivet, Valkomträsk och Lillängarna. Bägge platserna utgör lekvatten och deras närområden för åkergrödan.

Hotade naturtyper

De hotade naturtyperna är koncentrerade till havs-stränderna och holmarna. Hotade naturtyper finns i synnerhet på Vårdö, Tavistholmen och Korsholmen samt Fantsnäs närområde, där det finns gamla skogar och kulturbiotoper.

tyisesti Vårdössä, Tavistholmenissa, Korshomenissa ja Fantsnäsin lähialueella, joissa on vanhoja metsiä ja perinnebiotooppeja.

Kaava-alueelta ei ole todettu luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojelevia merenrantaniittyjä, mutta alueen laidunnetut niityt (15, 16) kuuluvat äärimmäisen uhanalaiseen luontotyypin merenrantaniityt.

Lehdot ovat enimmäkseen lehtipuuvaltaisia. Yleisin lehtotyppi on tuore puna-ailakkityppi (LT) terva-leppälehto. Arvokohteiksi on luettu lehdot, joista on todettu vaateliaiden tai seudullisesti harvinaisen putkilokasvien, kaiheorvokin, lehtosinijuuren ja velholehden kasvupaikkoja (3, 18, 24–27, 32, 33, 35, 36).

Muut arvokohteet

Valkosta Lahteen johtavan junaradan varsi on mahdollinen uhanalaisten paahdeympäristöjen lajien elinympäristö. Radanvarressa kasvaa kuivien joutomaiden ja ketojen kasvistoa. Junarataan ei kohdistu erityisiä suunnittelupaineita, joten sen lajistoa ei kartoitettu erikseen osayleiskaavan valmistelua varten.

Knappelbackarnan metsiin tuo erityistä mielenkiintoa metsäistien dyynien esiintyminen (6). Vanhan metsän laikkuja ja kapeita vyöhykkeitä tavataan yleisesti saaristossa ja merenrannoilla. Tavistholmenissa esiintyy laajimmin vanhan metsän piireitä. Tavistholmeniin liittyneen Korsholmenin metsät (31) ovat hyvin vanhoja ja luonnontilaisia. Myös Rågholmenin luoteisosan metsä (14) on erityisen vanhpuustoinen ja luonnontilainen.

Läntisellä metsäalueella ja harjulla soistumat ovat pääasiassa rämetit, mutta myös joitakin keskiravinneisia, kasvillisuudeltaan melko vaativatommia korpiakin tavataan. Kaksi (4, 9) kaava-alueen läntisten metsien suota on selvästi lähteisiä. Välittömästi Virpekkien rajautuvan puronvarren lähteikkö (4) on kaava-alueella ainutlaatuinen. Suot ovat Valkon kuntoradan ympäristössä vesitaloudeltaan suhteellisen luonnontilaisia (7–10).

På planområdet har det inte konstaterats några ängar vid havsstranden som är skyddade med stöd av 29 § i naturvårdslagen, men områdets betade ängar (15, 16) hör till den akut hotade naturtypen havsstrandsängar.

Lundarna är till övervägande del lövträdsdominerade. Den vanligaste lundtypen är frisk klubbalslund av skogslysttyp (LT). Som värdefulla objekt har angetts lundar där det har konstaterats växtplatser för krävande eller regionalt sällsynta kärvväxter, skuggviol, skogsbingel och dvärghäxört (3, 18, 24–27, 32, 33, 35, 36).

Övriga värdefull objekt

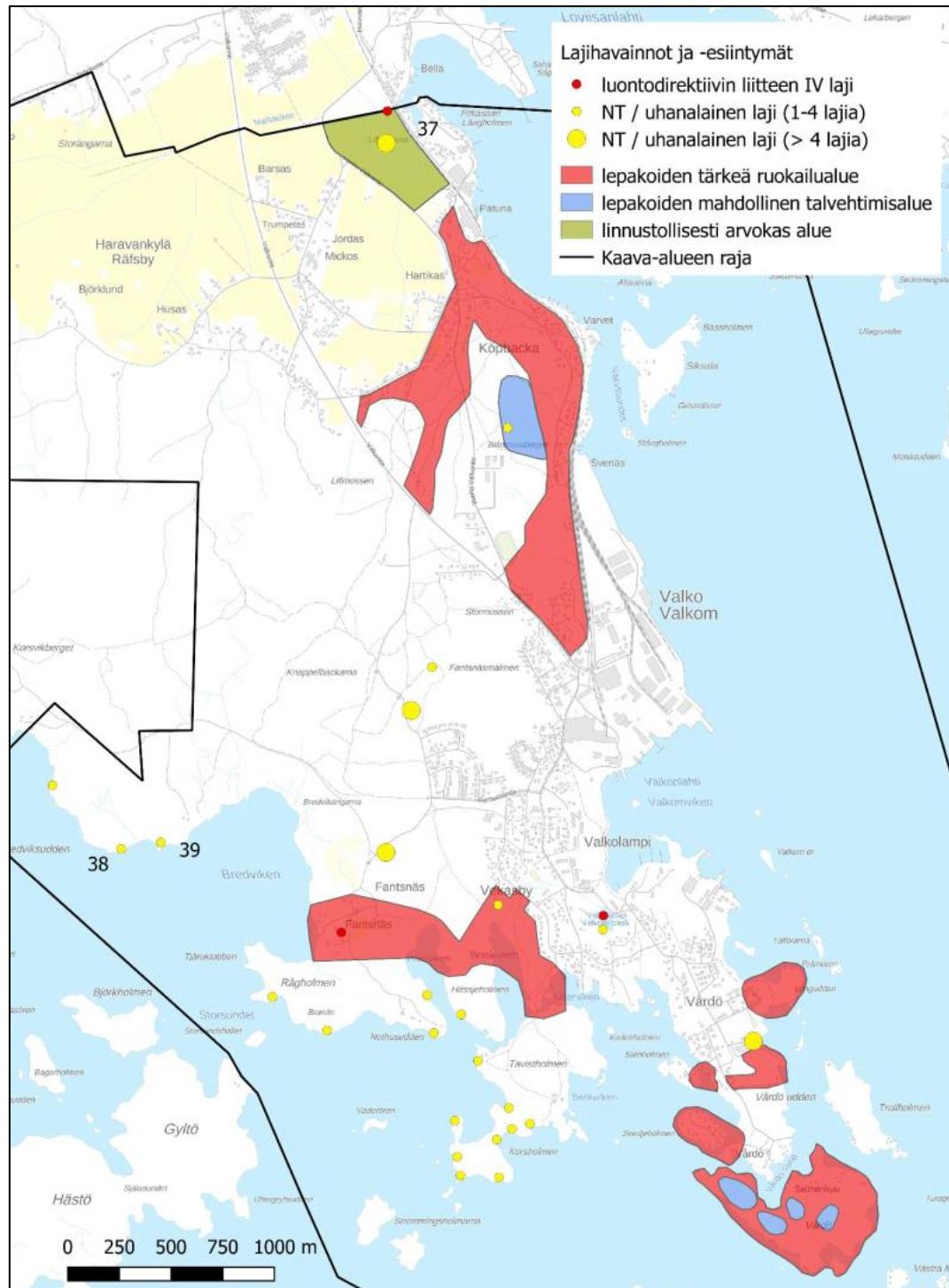
Invid järnvägen från Valkom till Lahtis finns eventuellt livsmiljöer för hotade arter som lever i solstekta miljöer. Invid järnvägen finns växtlighet som växer på torra impediment och ängar. Inga särskilda planeeringstryck riktar sig mot järnvägen, så arterna invid den har inte kartlagts separat för beredningen av delgeneralplanen.

Skogarna på Knappelbackarna är särskilt intressanta för att där förekommer skogsklädda dyner (6). Plättar och smala zoner av gammal skog påträffas allmänt i skärgården och på havsstränderna. På Tavistholmen förekommer drag av gammal skog i större utsträckning. Skogarna på Korsholmen (31) som ansluts till Tavistholmen är mycket gamla och i naturtillstånd. Också skogen i den nordvästra delen av Rågholmen (14) har mycket gamla träd och är i naturtillstånd.

Sumpmarkerna i det västra skogsområdet och på åsen är i huvudsak tallmossar och -kärr, men även vissa mesotrofa skogskärr med tämligen anspråkslös växtlighet påträffas. På två (4, 9) myrar i de västra skogarna på planområdet finns det helt klart källor. Källområdet vid rännilen som gränsar till Virbäcksvägen (4) är unikt på planområdet. Förhållandena på myrarna kring motionsspåret i Valkom är relativt naturliga vad gäller vattenbalansen (7–10).

Eläimistö

Fauna

Kuva 4.7. Uhanalaisten, silmälläpidettävien ja EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen eliölajien (pl. lepakot) havaintopaikat sekä lepakkoselvitysten perusteella määritellyt, lepakoille tärkeät alueet ja linnustollisesti tärkeä Lillängarnan alue (37). Numeroidut kohteet on esitetty taulukossa (Taulukko 4.1).

Bild 4.7. Observationsplatser för hotade och hän-synskrävande djurarter samt djurarter som nämns i bilaga IV till EU:s habitatdirektiv samt områden som angetts som viktiga för fladdermöss på grund av fladdermusinventeringen samt Lillängarna som är viktiga för fågelbeståndet (37). De numrerade objek-ten presenteras i tabellen (Tabell 4.1).

Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan selvityksissä löydettiin kaksi EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen lajien lisääntymis- ja leväh-dyspaikkaa, Valkolampi ja Lillängarna. Molemmat paikat ovat viitasammakon kutuvesiä ja niiden lähi-alueita.

Valkosta ja sen lähialueilta ei löydetty muita inventoija luontodirektiivin liitteen IV lajeja, liito-oravaa, täplälampikorentoa, idänkirsikorentoa eikä kirjopapurikkoa (Airix Ympäristö Oy 2013, Salminen 2018).

Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueelta tunnetaan havaintoja ainakin 24 valtakunnallisesti uhanalaisesta ja 34 silmälläpidettävästä (NT) lajista, jos huomioidaan vuodesta 1990 lähtien tehdyt havainnot. Osayleiskaavaa varten tehdyissä selvityksissä, vuosina 2013 ja 2016, havaittiin kaiken kaikkiaan kahdeksan uhanalaista ja yhdeksän silmälläpidettäväää lajia.

Suurin osa niistä on Lillängarnan tulvalammella ja -niityllä nähtyjä lintuja. Kohteella on linnustollista erityisarvoa sekä pesimälajiston että säännöllisesti paikalla ruokailevan ja muuton aikana levähtävän lajiston perusteella.

Kaava-alueen uhanalaisten lajen esiintymistä val-takunnallisesti merkittävämpiä ovat tyräkkitarh-kääriäisen (EN, erityistä suojuva vaativa laji) elinympäristöt. Niitä on todettu erityisen runsaasti Korsholmenista sekä Bredvikenin ja Korsvikin välseltä rantaosuudelta.

Silmälläpidettävien ja uhanalaisten perhosten havaintoja tunnetaan erityisen paljon Vårdönniemen jättevesipuhdistamolta, jossa on valtakunnallisen yöperhosseurannan valorysä.

Valkosta ja sen lähialueilta on tehty havaintoja kai-kista yleisimmistä lepakkolajeistamme: pohjanlepakosta, viiksiipoista, vesisiipasta ja korvayököstä. Lisäksi havaintoja on muuttavasta lajista, pik-kulepakosta (VU).

Kaava-alueella sijaitsee lepakoiden levähdys- ja lisääntymispaijkoja. Mahdollisia talvehtimisalueita on tunnistettu Köpbackan mäen ylärinteen louhi-koista ja Vårdön saaresta. Fantsnäs kartanon alueella on lepakoiden todennäköinen päiväpiilo ja lisääntymiskolonna.

Vid inventeringarna inför delgeneralplanen för Valkom och dess delområden hittades två föröknings- och rastplatser för arter som nämns i bilaga IV till EU:s habitatdirektiv, Valkom träsk och Lillängarna. Bägge platserna utgör lekplatser och deras närområden för åkergroden.

I Valkom och dess närområden hittades inga andra inventerade arter enligt bilaga IV till habitatdirektivet, inte flygekorre, citronfläckad kärrtrollslända eller dårgräsfjäril (Airix Ympäristö Oy 2013, Salminen 2018).

På området för delgeneralplanen för Valkom och dess närområden känner man till observationer av åtminstone 24 nationellt hotade och 34 hänsynskrävande (NT) arter, om de observationer som gjorts sedan 1990 beaktas. I de inventeringar som gjorts för delgeneralplanen, 2013 och 2016, observerades totalt åtta hotade och nio hänsynskrävande arter.

Största delen av dem är fåglar som setts vid tjärnen som svämmar över vid Lillängarna och alluvialängarna där. Objektet är av särskilt värde för fågelbe-ståndet både på grund av de häckande arter och de arter som regelbundet söker föda på platsen och ras-tar där under flyttningen.

Till de nationellt viktigaste förekomsterna av hotade arter på planområdet hör livsmiljöerna för kärrtö-relsskottvecklare (EN, art som kräver särskilt skydd). Sådana har konstaterats förekomma rikligt i synnerhet på Korsholmen samt strandavsnittet mellan Bredviken och Korsvik.

Observationer av hänsynskrävande och hotade fjäri-lar är kända i synnerhet från avloppsreningsverket på Vårdö udd, där det finns en ljusfälla för den riks-omfattande uppföljningen av nattfjärilar.

I Valkom och dess närområden har gjorts observa-tioner av alla våra vanligaste fladdermusarter: nor-disk fladdermus, mustaschfladdermus, vattenflad-dermus och långörad fladdermus. Dessutom har en flyttande art, trollfladdermus (VU), observerats.

På planområdet finns rast- och förökningsplatser för fladdermöss. Eventuella övervintringsområden har identifierats på blockfälten på Köpbackas övre slutt-ing och Vårdö. Vid Fantsnäs gård finns sannolikt ett daggömsle och en förökningskoloni.

4.5.2 Luonnonsuojelu- ja suojuohjelma-alueet

Ratholmenin ja Lindholmenin länsipuolin merialue kuuluu Natura 2000 -alueeseen Pernajanlahden ja Pernajan saariston merensuojelualue (FI0100078). Kaava-alue rajoittuu Fantsnäsfjärdenillä, Storsundetissa ja Hormnäsfjärdenillä suoraan Hästö-Gyltön luonnonsuojelualueeseen, joka kuuluu samaan Natura 2000 -alueeseen.

Kaava-alueella ei ole luonnonsuojelulain nojalla perustettuja luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojuohjelma-alueita.

Osayleiskaavan alueella ei ole tehty rajauspäätökset luonnonsuojelulain 29 §:n mukaan suojeleista luontotyypeistä eikä 47 §:n perusteella erityisesti suojelevien lajien elinympäristöistä.

4.5.3 Maisema

Kaava-alue kuuluu Porvoon ja Loviisan välistelle Suomenlahden rannikkoalueelle, jonka tyypillisät piirteitä ovat kallioperän ruhjevyöhykkeisiin syntyneet matalat ja ruovikkoiset lahdet. Maiseman suurmuodot muodostuvat laakeista ja metsäisistä kallio- ja moreenivyöhykeistä, joiden välisiin painanteisiin on sijoittunut savikoita.

Kaava-alue on topografialtaan melko vaihteleva aina merenpinnasta reiluun 40 metriin. Alue on muutamaa korkeinta kohtaa lukuun ottamatta muihaisen Litorinameren pohjaa.

Kaava-alueen maiseman hallitsevia elementtejä ovat avonaiset meri- ja peltomaisemat ja niiden väliset metsät. Maiseman perusrungon muodostaa pohjois-eteläsuuntainen Köpbackan harju, joka päättyy Fantsnäsin kartanoalueelle ja Valkon asuinalueen ympäristöön. Keskellä aluetta sijaitsee alava pelto- ja niittyalue, jota reunustavat harjuun tukeutuva kylärakenne sekä metsävyöhyke. Saariston maisemakuva vaihtelee avoimen merimaiseman ja suljetumpien metsäisten saarien välillä.

4.5.2 Naturskydds- och skyddsprogramområden

Havsområdet väster om Ratholmen och Lindholmen hör till Natura 2000-området Pernåvikens, Lillpernåvikens och Pernå skärgårds marina skyddsområde (FI0100078). Planområdet gränsar på Fantsnäsfjärden, Storsundet och Hormnäsfjärden direkt till Hästö-Gyltö naturskyddsområde, som hör till samma Natura 2000-område.

På planområdet finns inga naturskyddsområden som inrättats med stöd av naturskyddslagen och inga naturskyddsprogramområden.

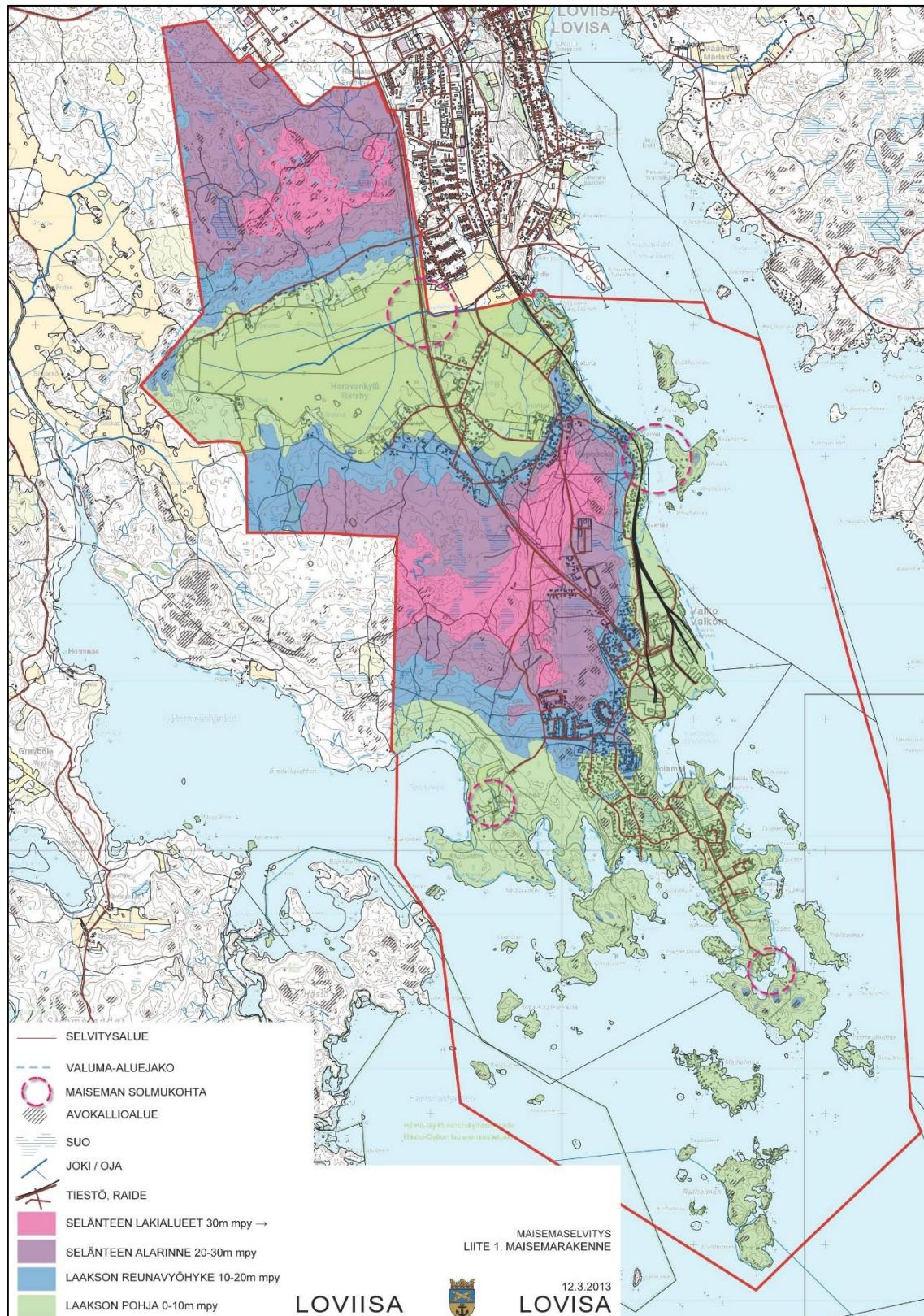
På området för delgeneralplanen har det inte fattats några beslut om avgrensning av skyddade naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen eller om livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd med stöd av 47 §.

4.5.3 Landskap

Planområdet hör till Finska vikens kustområde mellan Borgå och Lovisa, till vars typiska drag hör grunda och vassbeväxta vikar som uppkommit i berggrunden krosszoner. Landskapets storformer utgörs av vidsträckta och skogiga bergs- och moränzoner, med lermarker i sänkkorna mellan dem.

Vad topografin beträffar varierar planområdet ganska mycket, från havsytan till drygt 40 meter. Förutom några av de högsta punkterna utgörs området av det forna Litorinahavets botten.

De dominerande elementen i landskapet på planområdet är öppna havs- och åkerlandskap och skogar mellan dem. Stommen i landskapet utgörs av åsen Köpbacka, som går i nord-sydlig riktning och slutar vid Fantsnäs gårdsområde och omgivningen av bostadsområdet i Valkom. I områdets finns ett låglänt åker- och ängsområde som kantas av bystrukturen som stöder sig på åsen samt en skogszon. I skärgården varierar landskapsbildens mellan öppet havslandskap och mera slutna skogsklädda holmar.

Kuva 4.8. Suunnittelualueen maisemarakenne. Kuva van rajaus poikkeaa Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan rajauksesta.

Bild 4.8. Planeområdets landskapsstruktur. Gränsen i bilden avviker från delgeneralplanens avgränsning.

4.5.4 Kulttuuriympäristö ja -maisema

Kaava-alueella sijaitsee kolme maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää aluetta: Köpbacka ja Haravankylä, Valkon satama ja ympäröivät asuinalueet sekä Fantsnäsin kartano.

4.5.5 Pinta- ja pohjavedet

Pintavedet

Osa kaava-alueesta sijoittuu Suomenlahteen kuuluvalle Loviisanlahdelle. Meren lisäksi alueella sijaitsee muitamaa pintavesialue, mm. Valkolampi ja Lillängarna, useita soita sekä vesiuomia (Kuva 4.9). Haravankylän peltoaukean vedet valuvat Marbäcken luoman kautta Loviisan lahteeseen. Kaava-alue sijaitsee väliaulan valuma-alueella ja Suomenlahden rannikkoalueen päävesistöalueella.

Valkolampi on entinen merenlahti, joka on maankohoamisen myötä kuroutunut merestä kluuvilammeksi. Lampi on kooltaan alle 0,5 ha ja kuuluu näin ollen vesilakikohteseen pienet lammet.

Pohjavedet

Kaava-alueella sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeä Valkon pohjavesialue (Kuva 4.10). Alue sijaitsee pohjois-eteläsuuntainen harjun eteläpäässä ja sen päävirtaus suuntautuu alueen keskeltä etelään ja pohjoiseen.

Valkon pohjavesialueella sijaitsevat Valkon, Köpbackan ja Fantsnäsin vedenottamot, joista kaksoi jälkimmäistä toimivat nykyisin varavedenottamoina.

Pohjavesialueella merkittävimpäri riskejä aiheuttavat vaarallisten aineiden maantie- ja rautatiekuljetukset sekä öljytuotteiden ja kemikaalien käyttö teollisuudessa.

Valkon entinen 1974 suljettu kaatopaikka sijaitsee Vanhan Valkon kylän ja frisbeegolf-radan välissä. Entisen kaatopaikan päästöriskin takia Fantsnäsin vedenottamo on varavedenottamo.

4.5.4 Kulturmiljö och –landskap

På planområdet finns tre områden som är viktiga med tanke på kulturmiljön eller landskapet på landskapsnivå eller regionalt: Köpbacka och Räfsby, Valkoms hamn med omgivande bostadsområden samt Fantsnäs gård.

4.5.5 Yt- och grundvatten

Ytvatten

En del av planområdet finns på Lovisaviken, som hör till Finska viken. Förutom hav finns det några ytvattenområden på området, bl.a. Valkom träsk och Lillängarna, flera myrar samt vattenfåror (Bild 4.9). Vattnet från åkerfälten i Räfsby rinner via Marbäcken till Lovisaviken. Planområdet ligger på mellanområdets avrinningsområde och på Finska vikens kustområdes huvudavrinningsområde.

Valkom träsk är en före detta havsvik som genom landhöjningen har snörpts av från havet till ett glö. Träsket är mindre än 0,5 ha och är alltså en liten tjärn enligt vattenlagen.

Grundvatten

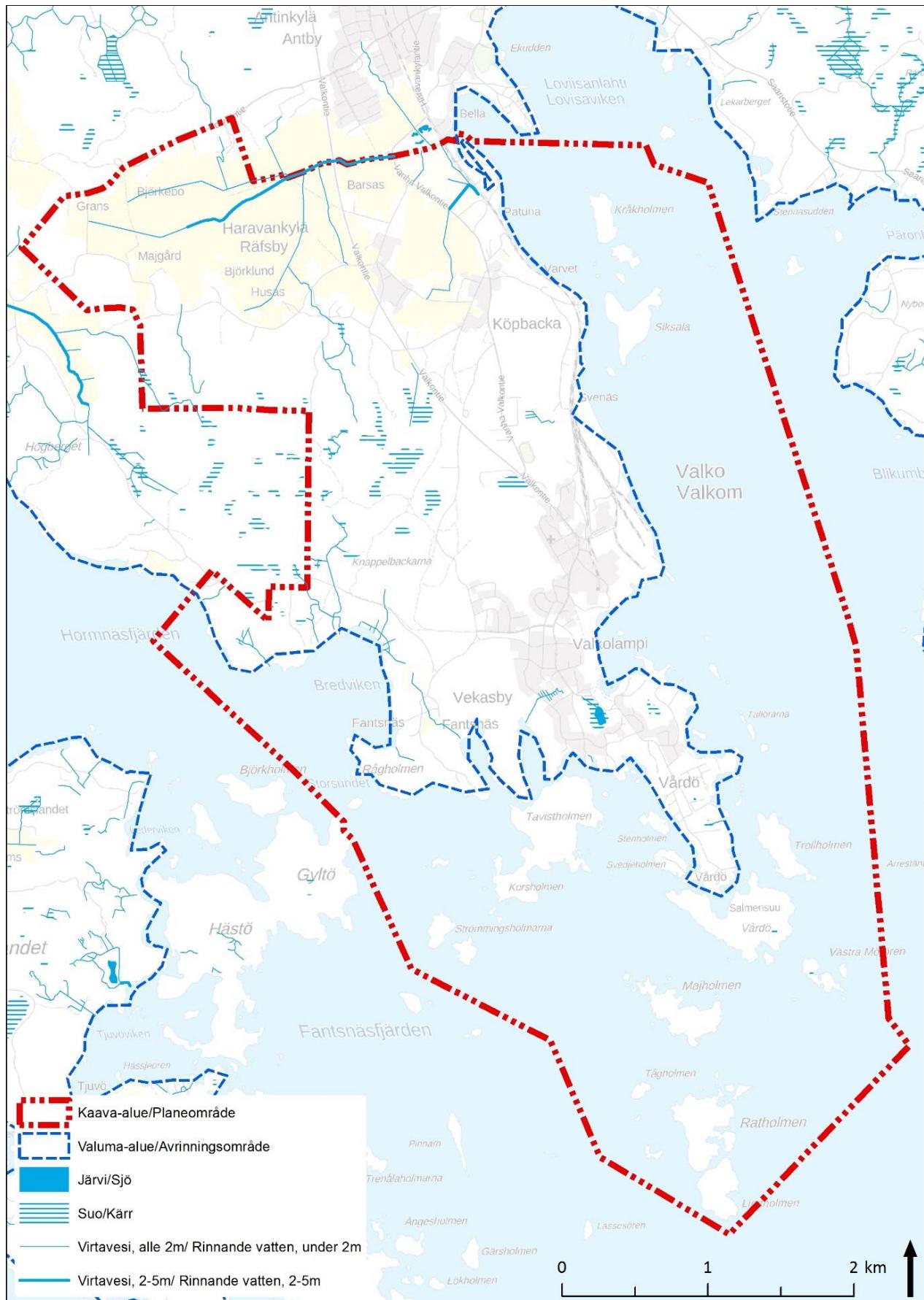
På planområdet finns Valkoms grundvattenområde som är viktigt för vattenförsörjningen (Bild 4.10). Området finns i södra ändan av åsen som går i nord-sydlig riktning och vattnet strömmar i huvudsak från mitten av området och mot söder och norr.

På Valkoms grundvattenområde finns Valkoms, Köpbackas och Fantsnäs vattentäkter, av vilka de två senare numera fungerar som reservvattentäkter.

De största riskerna på grundvattenområdet orsakas av landsvägs- och järnvägstransporter av farliga ämnen samt användning av oljeprodukter och kemikalier inom industrien.

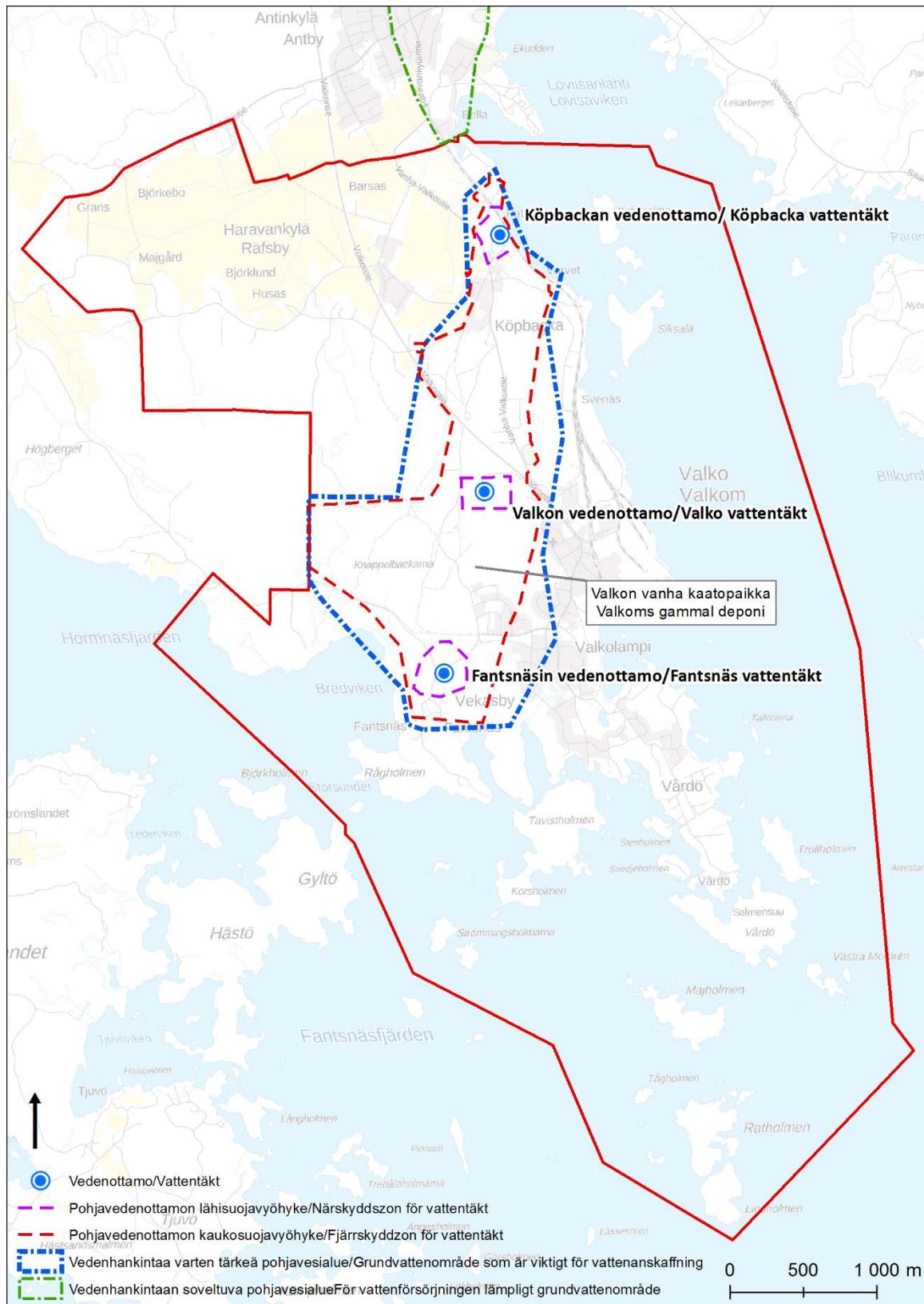
Valkoms före detta avstjälpningsplats som stängdes 1974 finns mellan Gamla Valkom och frisbeegolfbanan. På grund av risken för utsläpp från den gamla avstjälpningsplatsen är Fantsnäs vattentäkt en reservvattentäkt.

31.5.2018

Kuva 4.9 Pintavedet ja valuma-alueet

Bild 4.9. Ytvatten och avrinningsområden

Kuva 4.10 Pohjavesialueet ja vedenottamot.

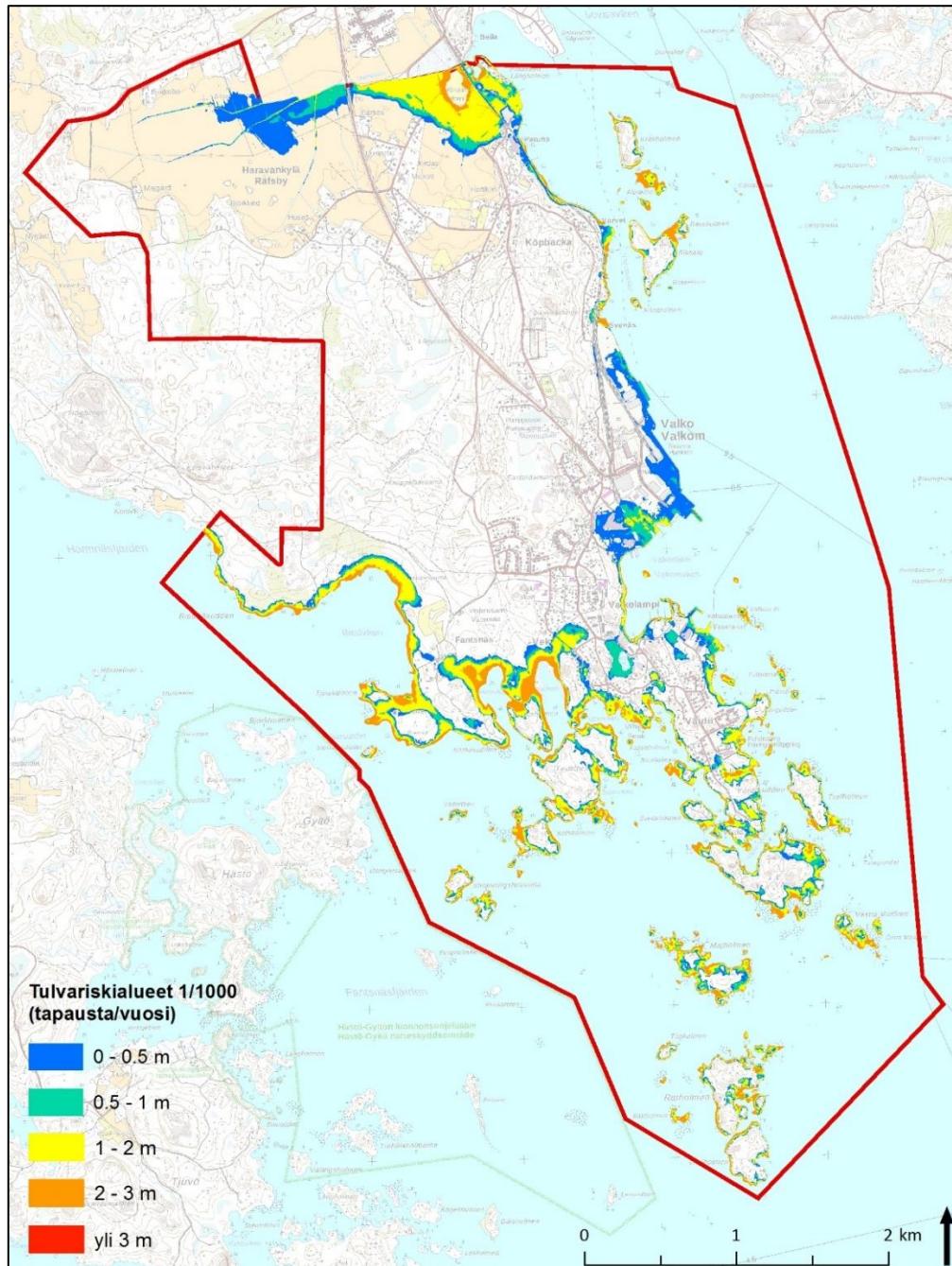
Bild 4.10. Grundvattenområden och vattentäkter.

4.5.6 Tulvariskialueet

Loviisassa asuin- ja lomarakennuksen kosteudelle alittiiden rakennusosien tulee meren rannalla olla vähintään + 2,8 metriä keskivedenpinnan korkeudesta. Muun vesistön (joen tai järven) rannalla tulee alimman rakennuskorkeuden olla vähintään yhden metrin ylävesirajaa (keskimäärin kerran 50 vuodessa toistuvan tulvan yläraja) korkeammalla.

4.5.6 Områden med översvämningsrisk

I Lovisa ska fuktäkänsliga delar av bostadshus och fridhus på havsstranden vara minst + 2,8 meter över medelvattenståndet. På stranden av andra vattendrag (älv eller sjö) ska den lägsta byggnadshöjden vara minst en meter högre än den övre vattengränsen (den övre gränsen för en översvämnning som återkommer i medeltal en gång på 50 år).

Kuva 4.11 Tulvariskialueet (väritetylle alueelle ulottuu tulva tilastollisesti kerran 1000 vuodessa).

Bild 4.11. Områden med översvämningsrisk (en översvämnning når de färgade områdena statistiskt en gång på 1000 år)

4.5.7 Maa- ja kallioperä

Kaava-alueen kallioperä on pääosin rapakivimuun-nosta, nk. viborgiittia.

Alueen maaperä muodostuu kolmesta pääläjista, karkearakenteisesta maalajista (hieta, hiekka, sora), savesta sekä sekalajitteisesta maalajista (morean).

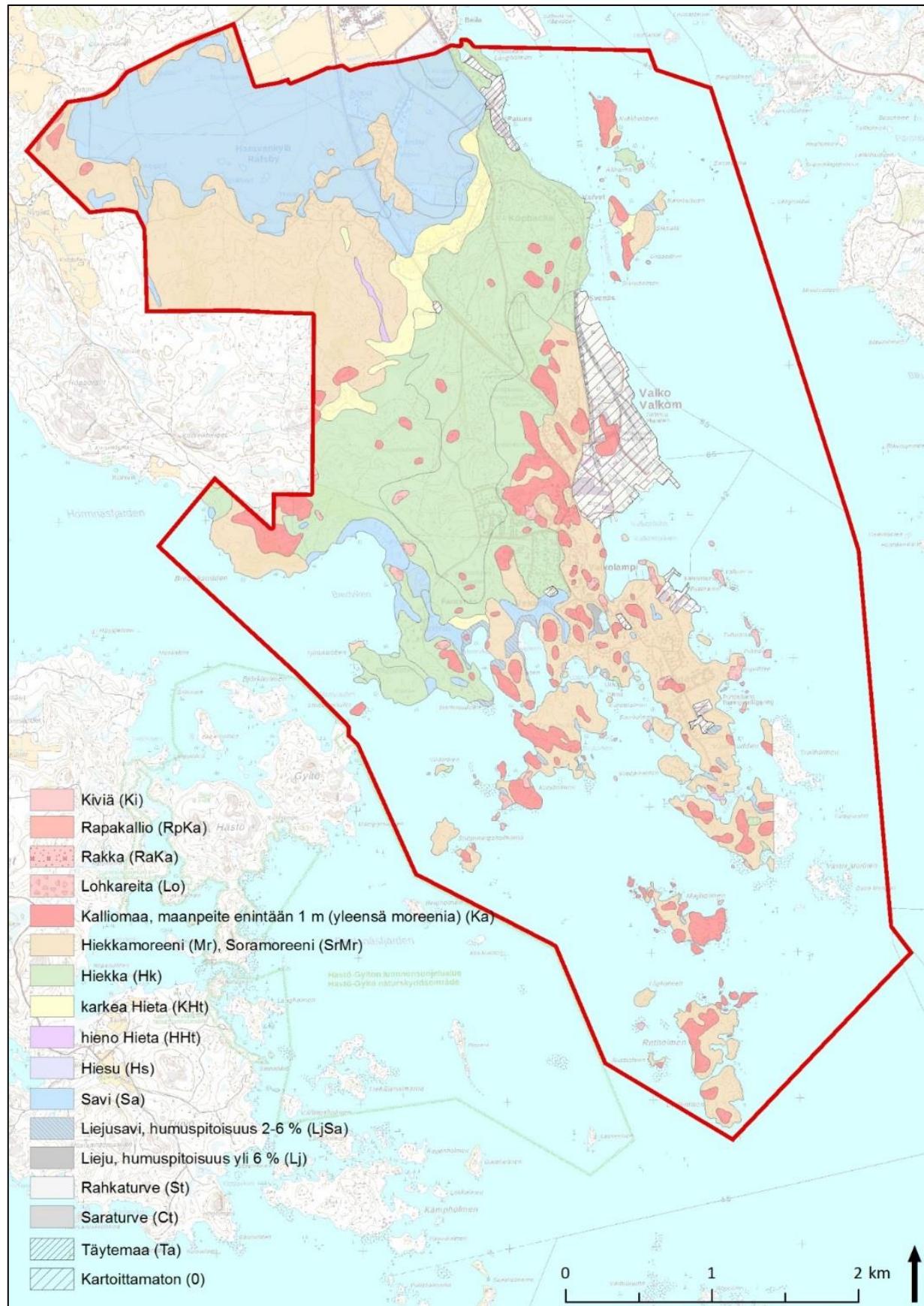
Hiekkaa ja hietaa esiintyy Köpbackan harjulla kaava-alueen koillisosasta etelään ja lounaaseen. Savea esiintyy Haravankylän maisemapelloilla sekä Fatsnäsin ja Vekasbyn alavilla alueilla. Muut alueet ovat sekalajitteista maalajia pois lukien Valkon länsisyrjän ja Fatsnäsin kalliomaat sekä kalliopaljas-tumat. Kaava-alueelta löytyy myös soistumia.

4.5.7 Jordmån och berggrund

Berggrunden på planområdet består i huvudsak av en rapakivivariant, s.k. viborgit.

Jordmånen i området består av tre huvudsorter, grovkorniga jordarter (mo, sand, grus), lera samt blandad jordart (morän).

Sand och mo förekommer på åsen Köpbacka från den nordöstra delen av planområdet söderut och västerut. Lera förekommer på landskapsåkrarna i Räfsby samt de låglänta områdena i Fatsnäs och Vekasby. De andra områdena består av blandad jordart med undantag av bergsmarken längst i väst i Valkom och Fatsnäs samt berg i dagen. På planområdet finns också försumpningar.

Kuva 4.12 Kaava-alueen maaperä (GTK, 2017)

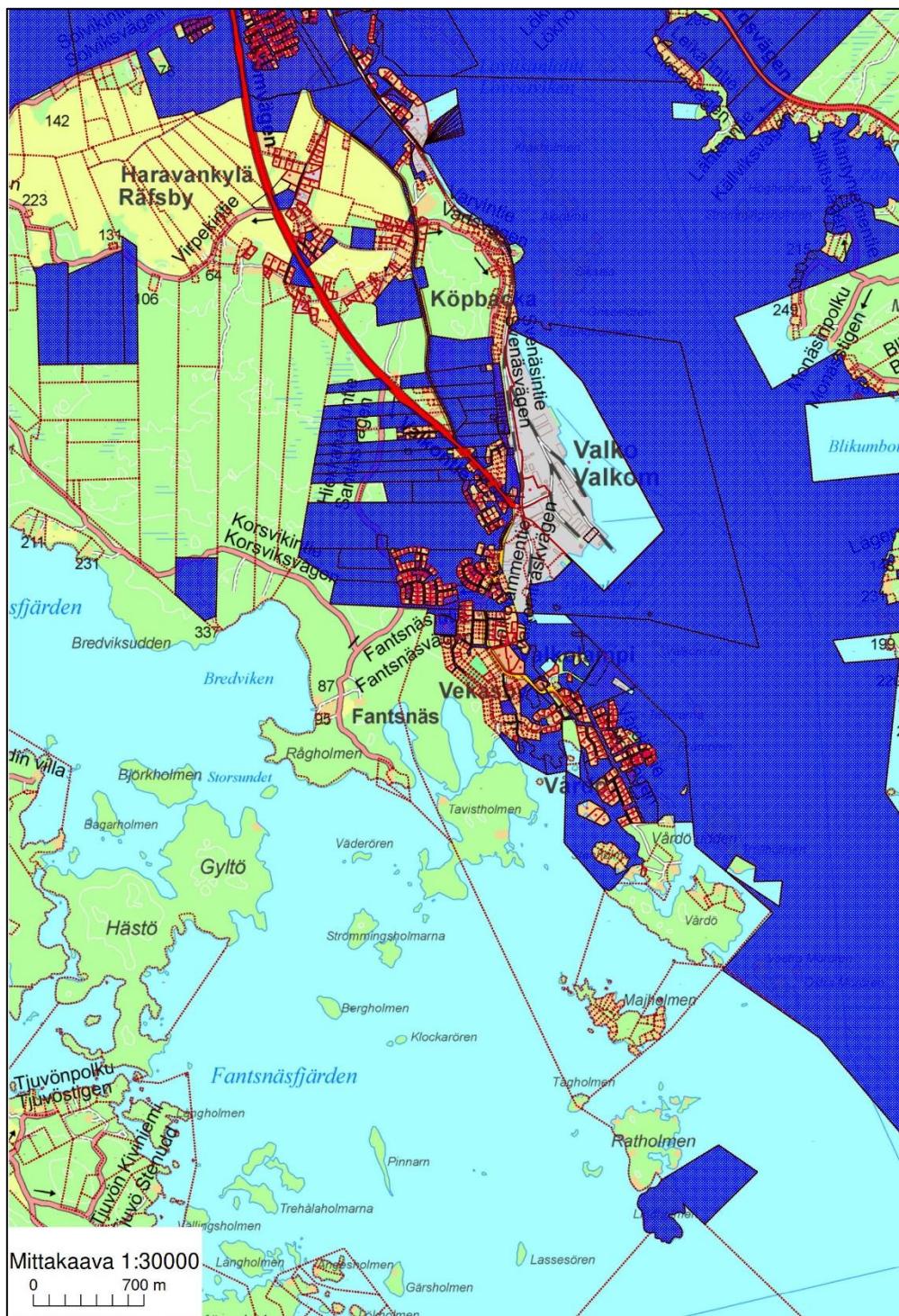
Bild 4.12. Jordmånen på planområdet (GFC, 2017)

4.6 Maanomistus

Kaava-alueella on melko runsaasti Loviisan kaupungin omistamia maita, erityisesti Valkon alueella ja Vårdössä. Satama-alue on Loviisan sataman omistuksessa. Suurin osa kaava-alueesta on yksityisten omistuksessa.

4.6 Markägande

Lovisa stad äger rätt mycket mark på planområdet, särskilt i Valkom och på Vårdö. Hamnområdet ägs av Lovisa hamn. Största delen av planområdet är i privat ägo.

Kuva 4.13. Loviisan kaupungin maanomistus on merkitty karttaan sinisellä ruudutuksella.

Bild 4.13. Lovisa stads markinnehav har angetts med blå rutfält på kartan.

5 Osallistuminen ja yhteistyö

5.1 Osalliset

Osayleiskaava laaditaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa kantaan kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62§). Tässä kaavassa osallisia ovat muun muassa:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset

- Loviisalaiset
- Kaava-alueen asukat
- Kaava-alueen maan ja vesialueen omistajat
- Kaava-alueen yritysten ja laitosten työntekijät
- Kaava-alueen elinkeinonharjoittajat, kalastajat ja maanviljelijät.

Loviisan kaupungin hallinto

- Tekninen keskus
- Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- Perusturvalautakunta
- Vapaa-aikalautakunta
- Sivistylautakunta
- Kulttuurilautakunta
- Maaseutulautakunta

Viranomaiset

- Uudenmaan ELY-keskus
- Uudenmaan liitto
- Liikennevirasto
- Museovirasto
- Itä-Uudenmaan maakuntamuseo (Porvoon museo)
- Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
- Säteilyturvakeskus
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
- Loviisan seudun seurakuntayhtymä

5 Deltagande och samarbete

5.1 Intressenter

Delgeneralplanen utarbetas i växelverkan med intressenterna. Intressenterna har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planen och skriftligt eller muntligt uttala sin åsikt om saken (MBL 62 §).

Intressenter är markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen. Intressenterna har rätt att ta ställning till beredningen av planen, bedöma verkningarna av planen och uttala sin åsikt om planen (MBL 62 §). Intressenter i denna plan är bl.a.:

Invånare, markägare och andra intressenter

- Lovisaborna
- Invånarna i planområdet
- Ägare till mark och vattenområden på planområdet
- Anställda hos företag och anläggningar på planområdet
- Näringsidkare, fiskare och jordbrukare på planområdet.

Lovisa stads förvaltning

- Tekniska centralen
- Byggnadstillsyn och miljövård
- Grundtrygghetsnämnden
- Fritidsnämnden
- Bildningsnämnden
- Kulturnämnden
- Landsbygdsnämnden

Myndigheter

- NTM-centralen i Nyland
- Nylands förbund
- Trafikverket
- Museiverket
- Östra Nylands landskapsmuseum (Borgå museum)
- Östra Nylands räddningsverk
- Strålskyddscentralen
- Trafiksäkerhetsverket Trafi
- Lovisanejdens kyrkliga samfällighet

Yritykset

- Loviisan Satama Oy
- Loviisan satamakiinteistöt Oy
- Kymenlaakson sähkö Oy
- Puhelinosuuskunta LPOnet
- Fortum Power and Heat Oy
- Loviisan vesiliikelaitos
- Kaava-alueen yritykset

Yhteisöt

- Köpbackan kyläyhdistys
- Valkon kylätoimikunta
- Suomen metsäkeskus, Loviisan toimipiste
- Loviisan riistanhoitoyhdistys
- Valkon vire
- Valkon VPK
- Ankkuripartio
- LOFRO – Loviisan frisbeegolf ry
- Loviisan kalastusalue
- Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry.
- Loviisan merenkulkuhistorian säätiö
- Loviisan merisukeltajat
- Loviisan seudun eränkävijät
- Loviisan seudun meripelastajat ry
- Lovisa scoutflickor
- Lovisa svenska boyscouter
- Meriuistelijat
- Metsänhoitoyhdistys Eteläinen metsäreviiri
- Jaktföreningen Diana Metsästysyhdistys r.f.
- Miljöringen rf. – Ympäristörengas ry.
- Porvoon seudun lintuyhdistys ry
- Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri
- Östra Nylands fågel- och naturskyddsförening
- Östra Nylands Segelförening

5.2 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Loviisan kaupunki teki 12.7-18.8.2017 aikana Loviassa asuville ja työssäkäyville paikkatietokyselyn kaava-alueen nykyisestä ja tulevasta käytöstä. Kyseilyyn saatiin 129 vastausta. Kyselyllä kartoitettiin kaava-alueen arvostetuimpia alueita, epämiellyttäviä ja kehitettäviä paikkoja sekä niitä paikkoja, joita

Företag

- Lovisa Hamn Ab
- Lovisa Hamnfastigheter Ab
- Kymmenedalens el Ab
- Telefonandelslaget LPOnet
- Fortum Power and Heat Oy
- Lovisa vattenaffärsvärk
- Företag på planområdet

Sammanslutningar

- Köpbacka byaförening
- Valkom byaförening
- Finlands skogscentral, verksamhetsstället i Lovisa
- Lovisa jaktvårdsförening
- Valkon vire
- Valkon VPK
- Ankkuripartio
- LOFRO – Loviisan frisbeegolf ry
- Lovisa fiskeområde
- Lovisa kultur- och miljörörelse rf
- Stiftelsen för Lovisa Sjöfartshistoria
- Loviisan merisukeltajat
- Loviisan seudun eränkävijät
- Lovisanejdens Sjöräddare rf
- Lovisa scoutflickor
- Lovisa svenska boyscouter
- Meriuistelijat
- Skogsvårdsförenignen Södra skogsreviret
- Jaktföreningen Diana Metsästysyhdistys r.f.
- Miljöringen rf. – Ympäristörengas ry.
- Borgå Nejdens Fågelförening rf
- Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf
- Östra Nylands fågel- och naturskyddsförening
- Östra Nylands Segelförening

5.2 Deltagande och växelverkan

Lovisa stad genomförde under tiden 12.7-18.8.2017 en GIS-enkät riktad till dem som bor och arbetar i Lovisa om planområdets nuvarande och kommande användning. Det kom 129 svar på enkäten. Genom enkäten kartlades de mest uppskattade platserna på planområdet, frånstötande platser och platser som behöver utvecklas samt de platser som de som svarade såg som framtida platser för service, leder,

vastaajat näkisivät tulevaisuuden palvelujen, reitien, asuntoalueiden ja yritystoiminnan sijoituspaikkoja. Paikkatietokyselyn tulokset ovat osa kaavaaineistoa.

Osalliset voivat esittää mielipiteensä kaavasta

- Osallistumis- ja arvointisuunnitelman (OAS) ja rakennemallivaihtoehtojen nähtävilläolon aikana
- Kaavaluonnonkseen nähtävilläoloaikana
- Kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana

Yleisötilaisuudet järjestetään

- OAS:n ja rakennemallivaihtoehtojen nähtävilläoloaikana
- Kaavaluonnonkseen nähtävilläoloaikana

Kaavatyön etenemisestä tiedotetaan seuraavien tiedotusvälineiden kautta:

- Loviisan sanomat
- Östra Nyland
- Nya Östis
- Itäväylä
- Asiakaspalvelu Lovinfo
- Kaupungin internetsivut (www.loviisa.fi)

5.3 Viranomaisyhteistyö

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 28.11.2012.

Osayleiskaavaluonnos ja -ehdotus lähetetään lausunnoille eri viranomaistahoille.

bostadsområden och företagsverksamhet. Resultaten av GIS-enkäten utgör en del av planmaterialet.

Intressenterna kan framföra sin åsikt om planen

- medan programmet för deltagande och bedömning (PDB) och de alternativa strukturmodellerna är framlagda
- medan planutkastet är framlagt
- medan planförslaget är framlagt

Möten för allmänheten ordnas

- medan PDB och de alternativa strukturmodellerna är framlagda
- medan planutkastet är framlagt

Information om hur planarbetet framskridet publiceras via följande massmedier:

- Loviisan sanomat
- Östra Nyland
- Nya Östis
- Itäväylä
- Kundservicebyrån Lovinfo
- Stadens webbplats (www.loviisa.fi)

5.3 Myndighetssamarbete

Myndigheternas samråd i den inledande fasen ordnades 28.11.2012.

Utkastet och förslaget till delgeneralplan skickas till olika myndigheter för utlåtande.

6 Osayleiskaavan tavoitteet

Tavoitteena on laatia oikeusvaikuttainen osayleiskaava, joka ohjaa asemakaavoitettujen ja asema-kaavoitettavien alueiden ulkopuolella suoraan rakentamista.

Asemakaavoitetuilla alueilla osayleiskaava noudattaa pääosin asemakaavojen mukaista maankäyttöä.

Kaavalla tuetaan pienvenesataman, kaupan ja Valkonlammen alueen kehittämistä.

Haravankylässä kaavalla pyritään turvaamaan maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset sekä osoiteaan asemakaava-alueiden ulkopuolisten rakennuspaikkojen määrä ja likimääräinen sijainti.

Fantsnäissä tutkitaan maankäytön ja virkistyskäytömahdollisuksien kehittämistä niin, että samalla tuetaan alueen kulttuurimaiseman ja luontoarvojen säilymistä. Tavoitteena on myös frisbeegolfin toimintamahdollisuksien kehittäminen nykyisen pelialueen yhteydessä.

Tavistholmenissa tarkastellaan julkisten ja yksityisten virkistyskäyttömahdollisuksien kehittämistä.

Asemakaava-alueiden ulkopuolisilla rannoilla osoitetaan mahdolliset uudet rantarakennuspaikat rantarakentamismahdollisuksien mitoitustarkastelun pohjalta.

Yleiskaavalla tuetaan sataman ja alueen yritystoinnan kehittämistä.

Liikenteen osalta tavoitteena on kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen.

6 Mål för delgeneralplanen

Målet är att utarbeta en delgeneralplan med rättsverkningar som direkt styr byggandet utanför områden med detaljplan och områden som ska detaljplaneras.

På områden med detaljplan överensstämmer delgeneralplanen i huvudsak med markanvändningen enligt de nuvarande detaljplanerna.

Genom planen stöds utvecklingen av småbåtshamnen, handeln och Valkom träsk.

I Räfsby är strävan med planen att trygga jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar och att ange antalet byggplatser utanför detaljplaneområdena och deras ungefärliga läge.

I Fantsnäs undersöks utvecklandet av markanvändningen och rekreationsmöjligheterna så att man samtidigt stöder bevarandet av kulturlandskapet och naturvärdena i området. Målet är också att utveckla möjligheterna till frisbeegolf i anslutning till det nuvarande spelområdet.

På Tavistholmen granskas utvecklandet av allmänna och privata rekreationsmöjligheter.

På stränderna utanför detaljplaneområdena anvisas potentiella nya strandbyggplatser utifrån en granskning av dimensioneringen av strandbyggnadsmöjligheterna.

Generalplanen stöder utvecklingen av företagsverksamheten i hamnen och området.

När det gäller trafiken är målet att utveckla gång- och cykeltrafikförbindelserna.

7 Osayleiskaavan suunnittelun vaiheet

7.1 Aikataulu

Työvaihe Arbetsskede	Tavoiteaikataulu Eftersträvad tidtabell
Osallistumis- ja arvointisuunnitelma (OAS) sekä rakennemallivaihtoehdot Program för deltagande och bedömning (PDB) samt strukturmodellerna	12/2017 - 5/2018
Kaavaluonnosvaihe Planutkastskede	6-10/2018
Kaavaehdotusvaihe Planförslagsskede	10/2018 - 3/2019
Kaavan viimeistely ja hyväksyminen Planens slutförande och godkänns	3-5/2019

7.2 Aloitusvaihe

Kaava tuli vireille kaupunginvaltuuston päätöksellä 16.9.2009 § 104. Kaavoitus käynnistettiin nykyistä laajemmassa rajaauksella niin, että siinä oli mukana myös Harmaakallion alue. Kaavan nimi oli tuolloin Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin rajautuvan saariston osayleiskaava. Tuon rajaauksen mukainen osallistumis- ja arvointisuunnitelma (26.11.2014) oli nähtävillä 2014. Kaavan lähtökohtia ja tavoitteita koskeva internetkartatapalautekysely alueen asukkaille tehtiin kesällä 2017.

Kaavan rajausta tarkistettiin sen jälkeen, jolloin kaavasta jätettiin pois Harmaakallion alue ja mukaan liitettiin pieniosa Fantsnäs länsipuolen ranta-alueesta. Kaavan nimi muutettiin samalla Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavaksi. Tämän uuden rajaauksen mukainen osallistumis- ja arvointisuunnitelma valmistui 20.3.2018.

7 Faser i planeringen av delgeneralplanen

7.1 Tidtabell

7.2 Planläggningen inleds

Planen anhängiggjordes genom stadsfullmäktiges beslut 16.9.2009 § 104. När planläggningen inleddes var avgränsningen vidare än nu så att också Gråberg var med. Planens namn var då delgeneralplan för Gråberg, Räfsby, Köpbacka och Valkom samt till dem angränsande skärgård. Ett program för deltagande och bedömning enligt den avgränsningen (26.11.2014) var framlagt 2014. En GIS-enkät om utgångspunkterna och målen för planen riktad till invånarna i området genomfördes sommaren 2017.

Avgränsningen av planen sågs över efter det, varvid Gråberg undantogs från planen och en liten del av strandområdet väster om Fantsnäs togs med. Samtidigt ändrades planens namn till delgeneralplan för Valkom och dess närområden. Ett program för deltagande och bedömning enligt denna nya avgränsning färdigställdes 20.3.2018.

7.3 Osayleiskaavaratkaisun vaihtoehdot

Osayleiskaavasta on laadittu kaksi vaihtoehtoista rakennemallia (5.3.2018). Vaihtoehdot laitetaan nähtäville kaupungin nettisivulle ja niitä esitellään yleisötilaisuudessa, jolloin osalliset voivat esittää niistä mielipiteitä.

7.4 Osayleiskaavaluonnos

Rakennemalleista saadun palautteen perusteella laaditaan kaavaluonnos. Tekninen lautakunta hyväksyy kaavaluonnonoksen ja asettaa sen nähtäville kaupungin ilmoitustaululle ja kotisivulle 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolosta tiedotetaan kuuluttamalla.

Kaavaluonksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja kaupungin hallintokunniltta (MRL 65 §, MRA 27 § ja 28 §). Osallisia on mahdollisuus esittää kaavaluonksesta mielipiteitä nähtävillä olon aikana. Nähtävilläolosta tiedotetaan kuuluttamalla.

7.5 Osayleiskaavaehdotus

Kaavaluonksesta saadun palautteen perusteella laaditaan kaavaehdotus. Tekninen lautakunta hyväksyy kaavaehdotuksen ja asettaa sen nähtäville kaupungin ilmoitustaululle ja kotisivulle 30 päivän ajaksi. Nähtävilläolosta tiedotetaan kuuluttamalla.

Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja kaupungin hallintokunniltta (MRL 65 §, MRA 27 § ja 28 §). Osalliset voivat nähtävilläolon aikana jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen.

7.6 Kaavan hyväksyminen

Nähtävilläolon jälkeen kaavaan tehdään tarvittaessa täsmennyskiä lausuntojen ja mahdollisten muistutusten perusteella.

Kaupunginvaltuusto päättää kaavan hyväksymisestä. Asemakaava tulee voimaan, kun hyväksymistä koskeva päätös on lainvoimainen ja se on kuulettu (MRL 52 §).

Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Maanmittauslaitokselle, Uudenmaan liitolle ja niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet (MRL 67 §). Kaavan lainvoimaisudesta kuulutetaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja paikallislehdistä (MRA 93§).

7.3 Alternativen i generalplanlösningen

Två alternativa strukturmodeller har utarbetats i fråga om delgeneralplanen (5.3.2018). Alternativen läggs fram på stadens webbplats och de presenteras på ett möte för allmänheten, där intressenter kan framföra åsikter om dem.

7.4 Delgeneralplanutkast

Ett planutkast utarbetas utifrån responsen på strukturmodellerna. Tekniska nämnden godkänner planutkastet och lägger fram det på stadens anslagstavla och webbplats under 30 dagar. Det informeras om framläggandet genom en kungörelse.

Utlåtanden om planutkastet begärs av myndigheter och stadens förvaltningar (MBL 65 §, MBF 27 § och 28 §). Intressenterna har möjlighet att framföra åsikter om planutkastet medan det är framlagt.

7.5 Delgeneralplanförslag

Ett planutkast utarbetas utifrån responsen på planutkastet. Tekniska nämnden godkänner planförslaget och lägger fram det på stadens anslagstavla och webbplats under 30 dagar. Det informeras om framläggandet genom en kungörelse.

Utlåtanden om planförslaget begärs av myndigheter och stadens förvaltningar (MBL 65 §, MBF 27 § och 28 §). Intressenterna kan framföra skriftliga anmärkningar om planförslaget medan det är framlagt.

7.6 Planen godkänns

Efter framläggandet företas nödvändiga preciseringar av planen utifrån utlåtandena och eventuella anmärkningar.

Stadsfullmäktige beslutar om godkännande planen. Detaljplanen träder i kraft när beslutet om godkännande har vunnit laga kraft och det har kungjorts (MBL 52 §).

Information om att planen godkänts sänds till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, Lantmäteriverket, Nylands förbund och de som har begärt det skriftligt (MBL 67 §). En kungörelse om att planen vunnit laga kraft offentliggörs på stadens officiella anslagstavla och i lokaltidningarna (MBF 93 §).

8 Osayleiskaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

8.1 Rakennemallivaihtoehtojen kuvaus

Kaavan laatimisen pohjaksi on laadittu kaksi erilaista rakennemallia. Mallien lähtökohtana oli tutkia asutuksen, palveluiden, loma-asutuksen ja virkistysalueiden sijoittumista sekä asemakaava-alueiden ulkopuolisten rakennuspaikkojen määräät ja liikimääräinen sijaintia. Molemmissa rakennemalleissa Valkonlammen aluetta ja rantaa kehitetään erilaisia maankäyttömuotoja sisältäväänä monimuotoisena keskuksena.

Vaihtoehdossa 1 rakentaminen keskittyy asema-kaavoitetulle alueelle ja sen läheisyyteen. Köpbackan, Haravankylän ja Valkon länsipuolen uudet asuinalueet ja Tavistholmenin uusi loma-asuntoalue osoitetaan asemakaavoitettavaksi ja liittäväksi kunnallistekniseen- ja katuverkkoon. Tavistholmeniin ja Braskvikenin kehitetään virkistysaluetta. Asemakaavoitettavan alueen ulkopuolella haja-asutus sijoittuu pääosin nykyisen rakennuskannan yhteyteen. Uusi maankäyttö on tiiviimpää kuin vaihtoehdossa 2. Kevyen liikenteen reitistöä parannetaan.

Vaihtoehdossa 2 Haravankylän maisemallisesti merkittäville peltoalueille ja Bredviksuddeniin on varattu enemmän asumisen alueita, kun vaihtoehdossa 1. Haravankylän länsipuolen ja Fantsnäsin uudet asuinalueet osoitetaan asemakaavoitettaviksi ja liittäväksi kunnallistekniseen- ja katuverkkoon. Fantsnäsin alueen kehittämisen perustana on hevosurheilukeskus, jonka yhteyteen rakennetaan uusi hevosreitti sekä noin 15 rakennuspaikan asuinalue. Tavistholmeniin rakennetaan lomakylä ja matkailupalveluja. Tavistholmeniin ja Braskvikenin kehitetään virkistysaluetta. Strömmingsholmarnan saarelle varataan kaksi uutta rakennuspaikkaa lomarakentamiseen. Uusi rakennettu ympäristö on väljempää kuin vaihtoehdossa 1. Kevyen liikenteen reitistöä parannetaan.

Arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön aluekonaisuudet on määritetty kummassakin rakenemallissa kolmeen luokkaan:

- Arvokas kulttuuriympäristön kokonaisuus
- Arvokas rakennetun ympäristön kokonaisuus

8 Alternativen i delgeneralplanelösningen och deras konsekvenser

8.1 Beskrivning av strukturmodellerna

Som underlag för planen har det utarbetats två olika strukturmodeller. Utgångspunkten för modellerna var att undersöka placeringen av bosättning, service, fritidsbebyggelse och rekreationsområden samt antalet byggplatser utanför områdena med detaljplan och deras ungefärliga läge. I bågge strukturmodellerna utvecklas området och stranden vid Valkom tråsk som ett mångsidigt centrum som omfattar olika markanvändningsformer.

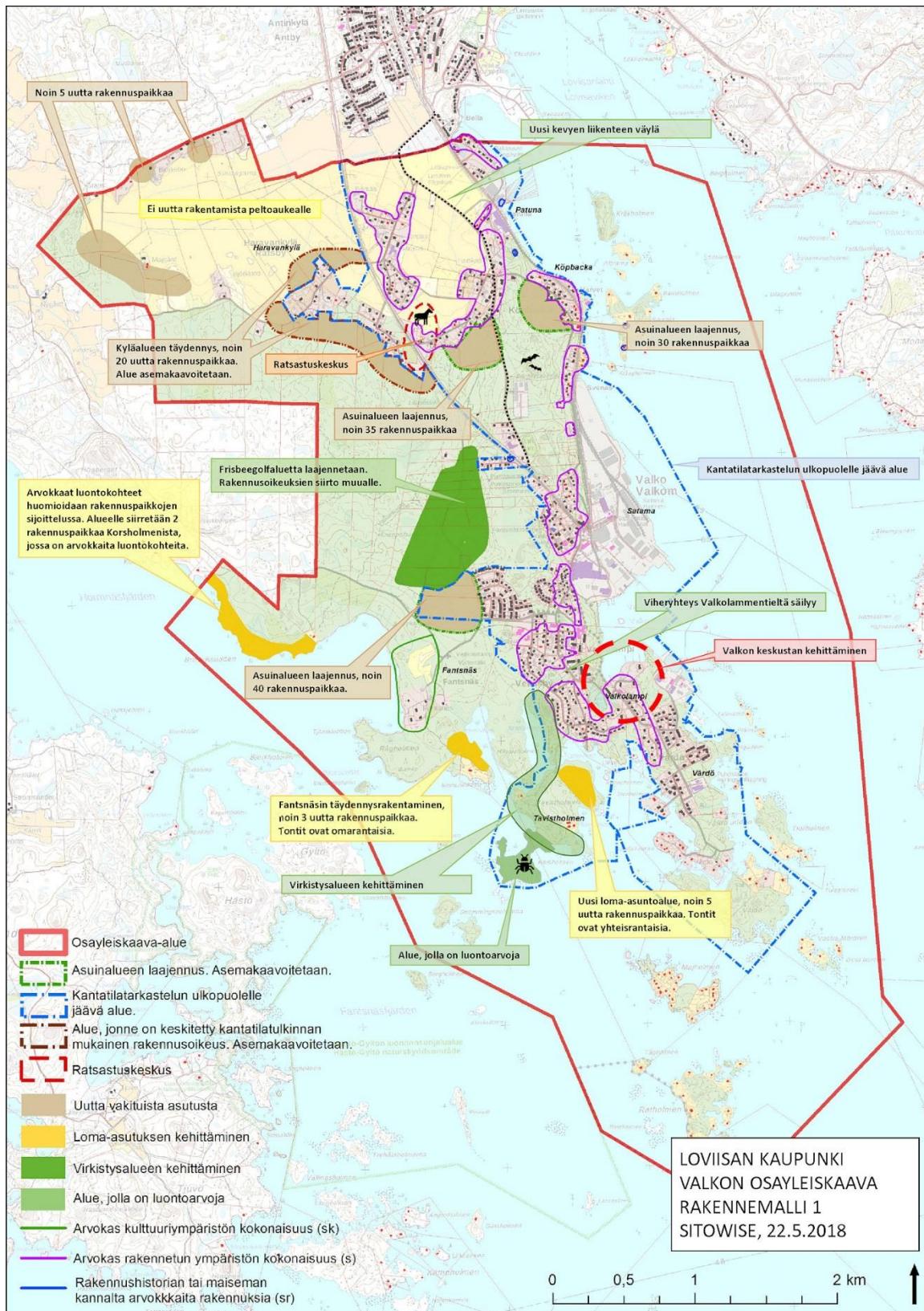
I **alternativ 1** koncentreras byggandet till området med detaljplan och dess närhet. De nya bostadsområdena väster om Köpbacka, Räfsby och Valkom och det nya området för semesterbostäder på Tavistholmen ska detaljplaneras och anslutas till det kommunaltekniska och gatunätet. På Tavistholmen och i Braskviken utvecklas rekreationsområdet. Glesbebyggelsen utanför det område som ska detaljplaneras placeras i huvudsak i anslutning till det nuvarande byggnadsbeståndet. Den nya markanvändningen är tätare än i alternativ 2. Nätverket av gång- och cykelvägar förbättras.

I **alternativ 2** har det reserverats mera områden för boende på åkerfälten i Räfsby som är av betydelse för landskapet och på Bredviksudden än i alternativ 1. De nya bostadsområdena väster om Räfsby och på Fantsnäs ska detaljplaneras och anslutas till det kommunaltekniska och gatunätet. Utvecklingen av Fantsnäsområdet baserar sig på hästsportscentret, i samband med vilket det byggs en ny hästled samt ett bostadsområde med cirka 15 byggplatser. På Tavistholmen byggs en semesterby och turisttjänster. På Tavistholmen och i Braskviken utvecklas rekreationsområdet. På Strömmingsholmarna reserveras två nya byggplatser för semesterbyggtande. Den nya byggda miljön är glesare än i alternativ 1. Nätverket av gång- och cykelvägar förbättras.

Värdefulla områdesheter med byggd kulturmiljö har i bågge strukturmodellerna hämförts till tre olika kategorier:

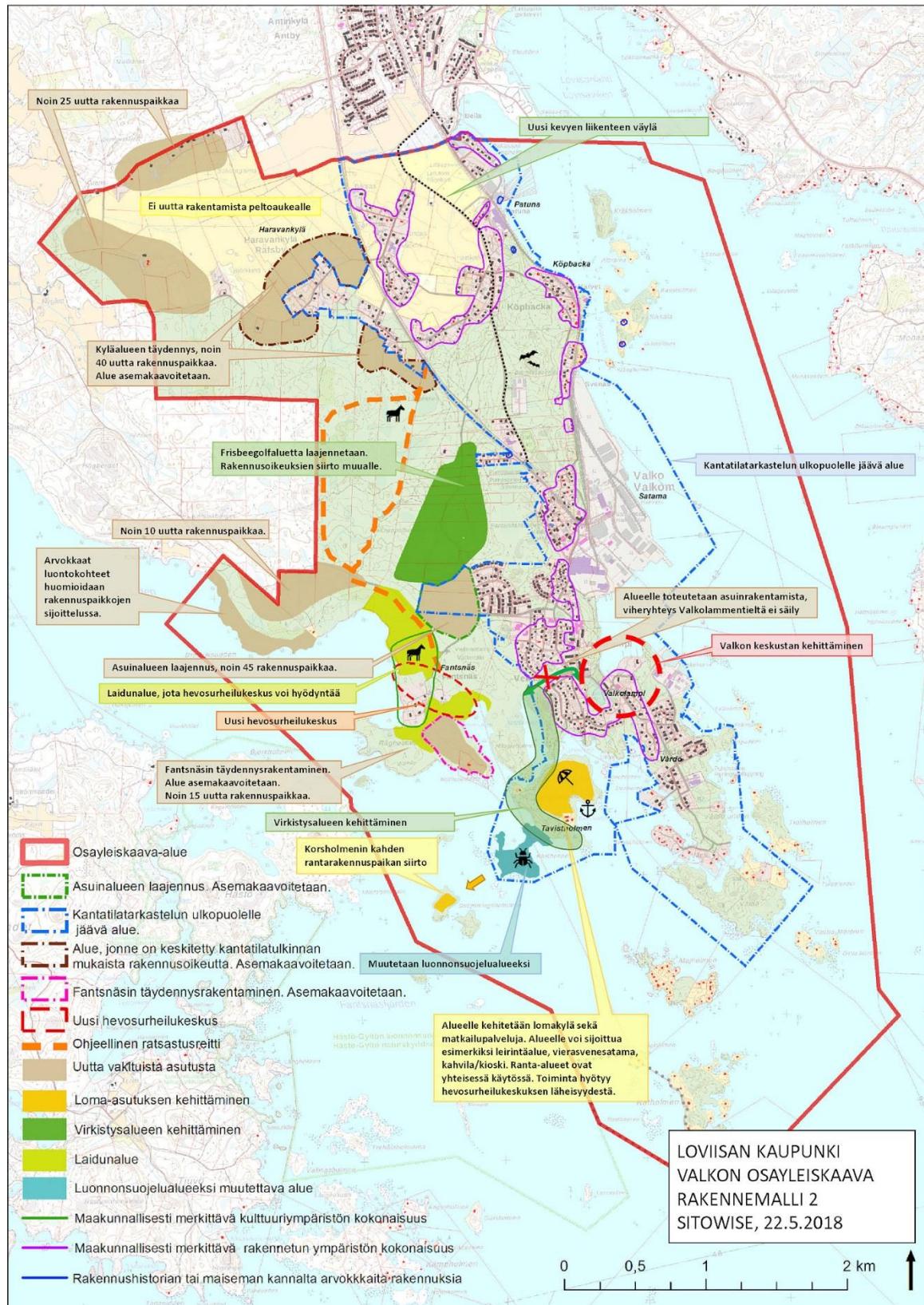
- Värdefull kulturmiljöhelhet
- Värdefull byggd miljöhelhet

- Rakennushistorian tai maiseman kannalta arvokkaita rakennuksia
- Byggnader som är byggnadshistoriskt värdefulla eller värdefulla för landskapet

Kuva 8.8.1. Rakennemalli 1

Bild 8.1. Strukturmodell 1

Kuva 8.8.2. Rakennemalli 2

Bild 8.8.3. Strukturmodell 2

8.2 Rakennemallivaihtoehtojen vaikutusten vertailu

Rakennemallivaihtoehtojen vertailu on esitetty taulukossa Taulukko 8.1. Vertailussa tuodaan esiin erityisesti vaihtoehtojen välisiä eroja.

Taulukko 8.1. Rakennemallivaihtoehtojen vaikutusten arvointi ja vertailu. Vaikutusten arvioinnin vertailukohta on nykytilanne.

8.2 Jämförelse av strukturmodell-alternativens konsekvenser

De alternativa strukturmodellerna jämförs i tabellen Taulukko 8.1. I jämförelsen framförs i synnerhet skillnaderna mellan alternativen.

Tabell 8.1. Konsekvensbedömning och jämförelse av de alternativa strukturmodellerna. I konsekvensbedömningen görs jämförelsen med nuläget.

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Alternativ 1	Alternativ 2
Vaikutukset maisemaan Konsekvenser för landskapet	Vähäinen täydennysrakentaminen Haravankylän maisemallisesti merkittävien pelloalueiden laidolla ei heikennä maisemakuva merkittävästi. Fantsnäsin alueella maiseman muutos on vähäinen. Köpbackan täydennysrakentaminen sijoittuu peitteiselle metsäalueelle sekä entiselle hiekanottoalueelle, eikä se muuta maisemaa merkittävästi.	Täydennysrakentaminen Haravankylän maisemallisesti merkittävien pelloalueiden laidolla heikentää pelloalueen maisemarvoja. Täydennysrakentaminen Fantsnäsin kartanoalueen eteläpuolella muuttaa alueen maisemaa jonkin verran. Fantsnäsin alueen luonne säilyy ennallaan. Hevosurheilukeskuksen liittyvät rakennuksen muuttavat alueen maisemakuva jonkin verran. Hevosten laidunnus ylläpitää alueen maisemarvoja, koska laidunmaat pysyvät avoimina.	Ringa kompletterande byggande i utkanterna av åkerfälten i Räfsby som är av betydelse för landskapet försämrar inte landskapsbilden på något betydande sätt. På Fantsnäsområdet ändras landskapet endast litet. Det kompletterande bygget i Köpbacka placeras i skogsområdet och på det tidigare sandtäcktsområdet, och det förändrar inte landskapet på något betydande sätt.	Kompletterande byggande i utkanterna av åkerfälten i Räfsby som är av betydelse för landskapet försämrar åkerfälten landskapsvärdet. Kompletterande byggande söder om Fantsnäs förändrar landskapet i området något. Fantsnäsområdet behåller sin karaktär. De byggnader som hänförlig till hästsportcentret förändrar områdets landskapsbild något. Betande hästar upprätthåller områdets landskapsvärdet, eftersom betesmarkerna förblir öppna.
Vertailu Jämförelse	Haravankylän pelloalueella vaihtoehto 2 heikentää maisemaa enemmän kuin vaihtoehto 1. Fantsnässä ja Tavistholmenissa vaihtoehto 1 muuttaa maisemaa enemmän kuin vaihtoehto 2, mutta vaihtoehdon 1 maankäyttö voi myös edistää maisemarvojen säilymistä.		På åkerfälten i Räfsby försämrar alternativ 2 landskapet mera än alternativ 1. I Fantsnäs och på Tavistholmen förändrar alternativ 1 landskapet mera än alternativ 2, men markanvändningen i alternativ 1 kan också främja bevarandet av landskapsvärdet.	
Vaikutukset kulttuuriperintöön - muinaisjäännökset - rakenettu kulttuuriympäristö Konsekvenser för kulturmiljön - fornlämningar - byggd kulturmiljö	Vaikutukset muinaismuistoihin arvioidaan muinaisjäännösinventoinnin valmistuttua.	Vaikutukset muinaismuistoihin arvioidaan muinaisjäännösinventoinnin valmistuttua.	Konsekvenserna för fornminnen bedöms efter det att inventeringen av fornlämningar blivit klar.	Konsekvenserna för fornminnen bedömds efter att inventeringen av fornlämningar blivit klar.
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehdossa 1 rakentamista sijoittuu vähemmän kulttuuriympäristön kannalta tärkeille alueille tai niiden läheisyyteen. Kulttuuriympäristön kannalta vaihtoehto 1 on hieman parempi kuin 2.		I alternativ 1 placeras mindre byggande på områden som är viktiga för kulturmiljön eller i närheten av sådana. För kulturmiljön är alternativ 1 något bättre än 2.	

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Alternativ 1	Alternativ 2
Vaikutukset luontoon Konsekvenser för naturen	Bredviksuddenissa ja Tavistholmenissa uudet rakennukset sijoittuvat arvokkaisen luontokohtien ulkopuolelle. Vaihtoehdolla ei ole merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin. Vaihtoehto mahdollistaa metsän uudistamisen Korsholmenissa, mikä heikentää alueen luontoarvoja. Luontoarvojen turvaaminen edellyttää erilistä sopimusta maanomistajien kanssa.	Bredviksuddenissa ja Tavistholmenissa uudet rakennukset sijoittuvat arvokkaisen luontokohtien ulkopuolelle. Vaihtoehdolla ei ole merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin. Korsholmenin eteläosa rauhoitetaan luonnonsuojelualueeksi, mikä turvaa alueen luontoarvojen säilymisen.	På Bredviksudden och Tavistholmen placeras de nya byggnaderna utanför värdefulla naturobjekt. Alternativet har inga betydande konsekvenser för naturvärdena. Alternativet gör det möjligt att förnya skogen på Korsholmen, vilket försämrar områdets naturvärden. För att trygga naturvärdena förutsätts ett separat avtal med markägarna.	På Bredviksudden och Tavistholmen placeras de nya byggnaderna utanför värdefulla naturobjekt. Alternativet har inga betydande konsekvenser för naturvärdena. Korsholmens södra del fredas som naturskyddsområde, vilket tryggar bevarandet av områdets naturvärden.
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja. Vaihtoehto 2 on luontoarvojen kannalta hieman parempi, koska Korsholmen osoitetaan luonnonsuojelualueeksi.		Det finns inga betydande skillnader mellan alternativen. Alternativ 2 är något bättre med tanke på naturvärdena, eftersom Korsholmen anvisas som naturskyddsområde.	
Vaikutukset liikenteeseen Konsekvenser för trafiken	Kevyen liikenteen uusi yhteys Vanhalle Valkontielle parantaa huomattavasti liikenneturvallisuutta. Liikennemäärät eivät merkitvästi muutu nykyisestä.	Kevyen liikenteen uusi yhteys Vanhalle Valkon-tielle parantaa huomattavasti liikenneturvallisuutta. Liikennemäärät eivät merkitvästi muutu nykyisestä.	Den nya gång- och cykeltrafikförbindelsen till Gamla Valkomvägen förbättrar trafiksäkerheten avsevärt. Trafikmängderna förändras inte i någon betydande mårn.	Den nya gång- och cykeltrafikförbindelsen till Gamla Valkomvägen förbättrar trafiksäkerheten avsevärt. Trafikmängderna förändras inte i någon betydande mårn.
Vertailu Jämförelse	Ei olennaisia eroja.		Inga väsentliga skillnader.	
Vaikutukset virkistysmahdollsuuksiin Konsekvenser för rekreatiösmöjligheterna	Frisbeegolfalueen laajentaminen parantaa virkistysmahdollsuuksia. Fantsnässä uudet omarrantaiset rakennuspaikat rajoittavat alueen virkistysmahdollsuuksia.	Frisbeegolfalueen laajentaminen parantaa virkistysmahdollsuuksia. Fantsnäs uudet rakenuspaikat eivät ole omarrantaisia, jolloin rannat saadaan yleiseen virkistyskäyttöön. Fantsänsin hevosurheilukeskus sekä lähialueen ja Tavistholmenin kehittäminen retkeily-, ulkoilu ja veneyalueena, lisää lähialueen asukkaiden ja muualta alueelle saapuvien virkistysmahdollsuuksia.	Utvigningen av frisbeegolfområdet förbättrar rekreatiösmöjligheterna. På Fantsnäs begränsas de nya byggplatserna med egen strand rekreatiösmöjligheterna i området.	Utvigningen av frisbeegolfområdet förbättrar rekreatiösmöjligheterna. De nya byggplatserna på Fantsnäs har inte egen strand, så stränderna kan användas för allmän rekreation. Hästsportcentret på Fantsnäs samt utvecklandet av närområdet och Tavistholmen som utflykts-, frilufts- och båtsportsområde ökar rekreatiösmöjligheterna för närområdets invånare och dem som kommer från andra ställen.
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehto 2 tukee paremmin virkistysmahdollsuuksia kuin vaihtoehto 1.		Alternativ 2 stöder rekreatiösmöjligheterna bättre än alternativ 1.	

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Alternativ 1	Alternativ 2
Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen Konsekvenser för samhällsstrukturen	Kantatilatarkastelun mittoituksen takia uutta asustusta sijoitetaan asemakaavoitettavan alueen ulkopuolelle vain vähän. Uudet asuinalueet sijoittuvat pääosin nykyisen yhdyskuntarakenteen sisään, mikä tiivistää yhdyskuntarakennetta.	Kantatilatarkastelun mittoituksen takia uutta asustusta sijoitetaan merkittävästi asemakaavoitettavan alueen ulkopuolelle, mikä hajauttaa yhdyskuntarakennetta. Uusi asutus sijaitsee kuitenkin kohtuullisen matkan päässä palveluista.	På grund av dimensioneringen i stomlägenhetsgranskningen placeras endast litet ny bosättningen utanför det område som ska detaljplaneras. De nya bostadsområdena placeras i huvudsak innanför den nuvarande samhällsstrukturen, vilket förtätar den.	På grund av dimensioneringen i stomlägenhetsgranskningen placeras betydande ny bosättningen utanför det område som ska detaljplaneras, vilket splittrar samhällsstrukturen. Den nya bosättningen finns dock på rimligt avstånd från service.
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehdon 1 tiiviimpi yhdyskuntarakenne on parempi kuin vaihtoehdon 2.			Den tätare samhällsstrukturen i alternativ 1 är bättre än alternativ 2.
Vaikutukset rakenettuun ympäristöön Konsekvenser för den byggda miljön - asuminen - palvelut - työpaikat	Asuminen Uudet asuinrakennukset sijoittavat suurimmaksi osaksi asemakaavoitettaville pienituloalueille nykyisten asemakaava-alueiden yhteyteen, jolloin rakennettu ympäristö on yhtenäisempi kuin vaihtoehdossa 1. Uudet rakenukset muodostavat yhtenäisemmän kokonaisuuden kuin vaihtoehdossa 2. Yhtenäisempi rakennettu ympäristö tukee joukkoliikenteen käyttöä ja sen säilymistä. Loma-asuminen Fantsnäsin alueelle tulee noin 3 ja Tavistholmeniin noin 4 uutta lomarakennuspaikkaa. Nämä ovat luonteeltaan omaraantaista yksityistä loma-asustusta. Palvelut Nykyiset julkiset ja kaupalliset palvelut (kyläkauppa, koulu, päiväkoti, vanhusten palvelutalo, lounasravintola) säilyvät. Köpbackan ratsastuspalveluita kehitetään. Työpaikat Vaihtoehdot eivät muuta nykyisiä työpaikka-alueita.	Asuminen Uusi rakennettu ympäristö on väljempää kuin vaihtoehdossa 1. Rakentamisen luonne on vapampi, mikä muodostaa epäyhdenäisempää rakennettua ympäristöä. Fantsnäsin asemakaavoitetaan noin 15 uutta asuinrakennusta, jotka sijaitsevat rannan tuntumassa. Ranta-alue jää kaikkien käyttöön. Hajanaisempi rakennettu ympäristö tukee huonommin joukkoliikenteen käyttöä ja säilymistä. Loma-asuminen Fantsnäsin alueelle ei tule uutta loma-asustusta. Tavistholmeniin rakenettaan lomakylä ja matkailupalveluja, jotka palvelevat laajempaa joukkoa kuin yksityinen loma-asutus. Palvelut Nykyiset julkiset ja kaupalliset palvelut (kyläkauppa, koulu, päiväkoti, vanhuisten palvelutalo, lounasravintola) säilyvät. Fantsnäsin toteutetaan hevosurheilukeskus ja Tavistholmeniin lomakylä ja matkailupalveluita. Työpaikat Vaihtoehdot eivät muuta nykyisiä työpaikka-alueita. Fantsnäsin hevosurheilukeskus ja Tavistholmenin matkailupalvelu työllistää välttävät muutaman henkilön.	Boende De nya bostäderna placeras till största delen på småhusområdena som ska detaljplaneras i anslutning till nuvarande områden med detaljplan, varvid den byggda miljön blir enhetligare än i alternativ 2. De nya byggnaderna bildar en enhetligare helhet än i alternativ 2. En enhetligare byggd miljö stöder användningen av kollektivtrafik och dess bevarande. Semesterboende Fantsnäs får ungefär 3 och Tavistholmen ungefär 4 nya semesterbostadsplatser. Det är fråga om privat semesterbosättning med egen strand. Semester Den nuvarande offentliga och kommersiella servicen (bybutik, skola, daghem, servicehus för äldre, lunchrestaurang) blir kvar. Ridservicen i Köpbacka utvecklas. Arbetsplatser Alternativen ändrar inte de nuvarande områdena för arbetsplatser.	Boende Den nya byggda miljön är glesare än i alternativ 1. Byggandet är av friare karakter, vilket ger en oenhetligare byggd miljö. I Fantsnäs detaljplaneras cirka 15 nya bostadsbyggnader i närheten av stranden. Strandområdet får fortfarande användas av alla. En glesare byggd miljö stöder användningen av kollektivtrafik och dess bevarande samt. Semesterboende Fantsnäs får ingen ny semesterbosättning. På Tavistholmen byggs en semesterby och turisttjänster, som betjänar en större grupp än privat semesterbosättning. Service Den nuvarande offentliga och kommersiella servicen (bybutik, skola, daghem, servicehus för äldre, lunchrestaurang) blir kvar. På Fantsnäs förverkligas ett hästsportcenter och på Tavistholmen en semesterby och turisttjänster. Arbetsplatser Alternativen ändrar inte de nuvarande områdena för arbetsplatser. Fantsnäs hästsportcenter och turisttjänsterna på Tavistholmen sysselsätter några personer.

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Alternativ 1	Alternativ 2
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehdossa 1 uusi rakennettu ympäristö on yhtenäisempi kuin vaihtoehdossa 2. Vaihtoehdossa 2 palveluita ja työpaikkoja on hieman enemmän kuin vaihtoehdossa 1.		I alternativ 1 är den nya byggda miljön enhetligare än i alternativ 2. I alternativ 2 blir det något mera service och arbetsplatser än i alternativ 1.	
Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen - vesiuholto - kadut Konsekvenser för den tekniska försörjningen - vattentjänster - gator	Uusi maankäyttö on tiiviimpää ja se tukeutuu hyvin nykyisiin teknisen huollon verkostoihin, jolloin uutta verkostoa pitää rakentaa vain vähän.	Uusi maankäyttö leviää laajemmalle kuin vaihtoehdossa 1, jolloin uutta verkostoa pitää rakentaa enemmän kuin vaihtoehdossa 1.	Den nya markanvändningen är tätare och den stöder sig bra på de nuvarande nätverken för teknisk försörjning, varvid det behöver byggas endast litet nya nätverk.	Den nya markanvändningen breder ut sig mera än i alternativ 1, varvid det måste byggas mera nya nätverk än i alternativ 1.
Vertailu Jämförelse	Vaihtoehto 1 on parempi kuin vaihtoehto 2.			Alternativ 1 är bättre än alternativ 2.
Vaikutukset talouteen - kuntatalous - yritykset ja elinkeinoelämä - asukkaat - maanomistajat Konsekvenser för ekonomin - kommunekonomi - företag och näringsliv - invånare - markägare	<p>Kuntatalous Verotulojen kannalta vaihtoehdolla ei ole olennaisia eroja. Uutta teknisen huollon verkostoa tarvitaan vähemmän kuin vaihtoehdossa 2, joten vaihtoehdon 1 investointikustannukset ovat pienemmät. Sosiaalipalveluiden tuottaminen on hieman halvempaa kuin vaihtoehdossa 2.</p> <p>Yritykset ja elinkeinoelämä Molemmat vaihtoehdot mahdollistavat Valkon sataman, yritysten ja elinkeinoelämän kehittämisen. Yritystoiminnan, elinkeinoelämän tai maatalatalouden kannalta vaihtoehdot erottavat vähäiset.</p> <p>Asukkaat Vaihtoehdossa on vähemmän asemakaava-alueiden ulkopuolisia asuinrakennuksia, joten liikkumisia ja asumiskustannukset ovat pienemmät kuin vaihtoehdossa 2.</p> <p>Yksityiset maanomistajat Maanomistajien omaisuuden arvo kasvaa vähem-</p>	<p>Kuntatalous Verotulojen kannalta vaihtoehdolla ei ole olennaisia eroja. Uutta teknisen huollon verkostoa tarvitaan enemmän kuin vaihtoehdossa 1, joten vaihtoehdon 2 investointikustannukset ovat pienemmät. Sosiaalipalveluiden tuottaminen on hieman kalloimpaa kuin vaihtoehdossa 1.</p> <p>Yritykset ja elinkeinoelämä Molemmat vaihtoehdot mahdollistavat Valkon sataman, yritysten ja elinkeinoelämän kehittämisen. Yritystoiminnan, elinkeinoelämän tai maatalatalouden kannalta vaihtoehdot erottavat vähäiset. Hevosurheilukeskus ja Tavistholmenin lomakylä voivat luoda uusia liiketointimahdollisuuksia.</p> <p>Asukkaat Vaihtoehdossa on enemmän asemakaava-alueiden ulkopuolisia asuinrakennuksia, joten liikkumisia ja asumiskustannukset ovat suuremmat kuin vaihtoehdossa 2.</p> <p>Yksityiset maanomistajat Maanomistajien omaisuuden arvo kasvaa enemmän, koska he saavat</p>	<p>Kommunekonomi Med tanke på skatteinkomsterna finns det inga väsentliga skillnader mellan alternativen. Det behövs mindre nya nätverk för teknisk försörjning än i alternativ 2, så investeringskostnaderna är mindre i alternativ 1. Det är något billigare att producera socialservice än i alternativ 2.</p> <p>Företag och näringsliv Bägge alternativen gör det möjligt att utveckla Valkoms hamn, företagen och näringslivet. För företagsverksamheten, näringslivet eller gårdsbruket är skillnaderna mellan alternativen små.</p> <p>Invånare Alternativet har färre bostäder utanför områdena med detaljplan, så kostnaderna för resor och boende är lägre än i alternativ 2.</p> <p>Privata markägare Värdet på markägarnas egendom ökar mindre, eftersom de får mindre byggnadsrätt.</p>	<p>Konmmunekonomi Med tanke på skatteinkomsterna finns det inga väsentliga skillnader mellan alternativen. Det behövs mera nya nätverk för teknisk försörjning än i alternativ 1, så investeringskostnaderna är mindre i alternativ 2. Det är något dyrare att producera socialservice än i alternativ 1.</p> <p>Företag och näringsliv Bägge alternativen gör det möjligt att utveckla Valkoms hamn, företagen och näringslivet. För företagsverksamheten, näringslivet eller gårdsbruket är skillnaderna mellan alternativen små.</p> <p>Invånare Alternativet har flera bostäder utanför områdena med detaljplan, så kostnaderna för resor och boende är större än i alternativ 2.</p> <p>Privata markägare Värdet på markägarnas egendom ökar mera, eftersom de får mera byggnadsrätt.</p>

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2	Alternativ 1	Alternativ 2
	män, koska he saavat vähemmän rakennusosikeutta.	enemmän rakennusosikeutta.		
Vertailu Jämförelse	Kuntatalouden sekä liikkumis- ja asumiskustannusten kannalta vaihtoehto 1 on parempi. Vaihtoehdossa 2 yksityisten maanomistajien omaisuuden arvo kasvaa enemmän. Vaihtoehdossa 2 mahdollisuudet luoda uutta liiketointaa ovat hieman paremmat.			För kommunekonomin samt för kostnader för resor och boende är alternativ 1 bättre. I alternativ 2 ökar värdet på de privata markägarnas egendom mera. I alternativ 2 är möjligheterna att skapa ny affärsverksamhet något bättre.
Vaikutukset pohja- ja pintavesiin Konsekvenser för grund- och ytvat-ten	Pohjavesialueelle ei ole osoitettu uusia teollisuusaluetta. Köpbackan Henvosurheilukeskus sijoittuu pohjavesien muodostumisalueen viereen. Vaihtoehdolla ei ole merkittäviä vaikutuksia pohjavesialueisiin. Vaihtoehdolla ei ole vaikuttua pintavesiin.	Pohjavesialueelle ei ole osoitettu uusia teollisuusaluetta. Fantsnäsin henvosurheilukeskus sijoittuu pohjavesien muodostumisalueen viereen. Vaihtoehdolla ei ole merkittäviä vaikutuksia pohjavesialueisiin. Vaihtoehdolla ei ole vaikuttua pintavesiin.	Det har inte anvisats några nya industriområden på grundvattenområden. Köpbacka hästsporthcenter ligger invid ett område där grundvatten bildas. Alternativet har inga betydande konsekvenser för grundvattenområdena. Alternativet har inga konsekvenser för ytvattnen.	Det har inte anvisats några nya industriområden på grundvattenområden. Fantsnäs hästsporthcenter ligger invid ett område där grundvatten bildas. Alternativet har inga betydande konsekvenser för grundvattenområdena. Alternativet har inga konsekvenser för ytvattnen.
Vertailu Jämförelse	Ei olennaisia eroja.			Inga väsentliga skillnader.

9 Osayleiskaavan kuvaus

9.1 Kaavaratkaisu

Kaavaratkaisu suunnitellaan rakennemalleista saadun palautteen jälkeen.

9.2 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamerkinnät ja määräykset laaditaan kaavaratkaisun suunnittelun yhteydessä.

9.3 Rakennusoikeuden mitoitus asemakaava-alueiden ulkopuolella

Mitoitusperusteilla tarkoitetaan periaatteita, joita noudattaen rakentamisoikeus mitoitetaan ja osoitetaan noudattaen maanomistajien tasapuolista kohtelua.

Kaavassa käytetään rakennusoikeuden määritellyssä kantatilaperiaatetta. Kantatiloina käytetään 1.7.1959 voimassa olleen kiinteistöjaotuksen muksisia tiloja.

Kantatilan käytettyyn rakennusoikeuteen luetaan kuuluvaksi kantatilalle rakennetut sekä kantatilasta 1.7.1959 jälkeen lohkotuille tiloille rakennetut loma- ja asuinrakennukset.

Rakennusoikeus lasketaan kantatiloittain ja osoiteaan nykyisille tiloille.

Mitoitus määritellään erikseen kylämitoituksen vyöhykkeelle, mantereiden rantavyöhykkeille ja saarille. Alueet on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 9.1.).

9 Beskrivning av delgeneralplanen

9.1 Planlösning

Planlösningen planeras efter att det kommit respons på strukturmodellerna.

9.2 Planbeteckningar och bestämmelser

Planbeteckningar och bestämmelser utarbetas i samband med planeringen av planlösningen.

9.3 Dimensionering av byggnadsrätten utanför områden med detaljplan

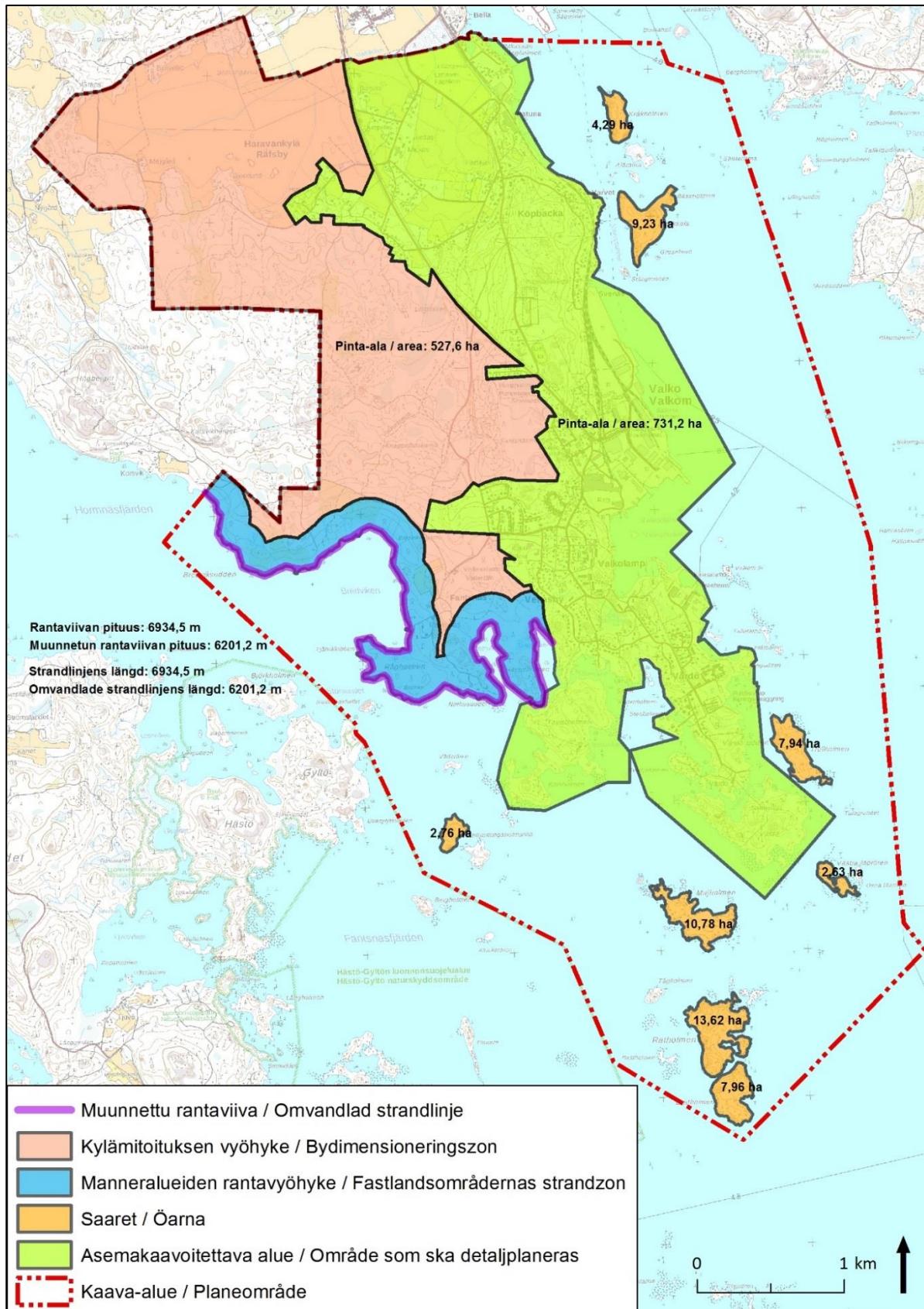
Med dimensioneringsgrunder av de principer som iakttas när byggnadsrätten dimensioneras och anvisas med iaktagande av rättvis behandling av markägarna.

I planen används stomlägenhetsprincipen för att bestämma byggnadsrätten. Som stomlägenheter användas lägenheterna enligt den fastighetsindelning som gällde 1.7.1959.

Till stomlägenhetens använda byggnadsrätt räknas de semesterbostäder och fasta bostäder som byggs på stomlägenheten samt på lägenheter som avstyckats från stomlägenheten efter 1.7.1959.

Byggnadsrätten beräknas enligt stomlägenhet och anvisas de nuvarande lägenheterna.

Dimensioneringen fastställs särskilt för bydimensineringszonen, fastlandsområdenas strandzon och öarna. Områdena presentera på följande bild (Bild 9.1.).

Kuva 9.1. Mitoituslaskennassa käytetyt vyöhykkeet ja saaret. Asemakaavoitettavalla alueella raken-nusoikeuden mitoitus perustuu asemakaavoihin.

Bild 9.1. Zoner och öar som används vid dimensioneringsberäkningen. På områden som ska detaljplaneras baserar sig dimensioneringen på detaljplaner.

9.3.1 Rakennusoikeuden mitoitus kylämitoitukseen vyöhykkeellä

Kylämitoitukseen vyöhykkeellä rakennusoikeuden määrä perustuu kantatilojen pinta-aloihin. Mitoitus määritellään osayleiskaavaluonnonoksen laatimisen yhteydessä.

9.3.2 Rakennusoikeuden mitoitus manneralueiden rantavyöhykkeillä

Rakennusoikeus muodostuu kantatilan muunnetun rantaviivan pituudesta.

Kantatilan käytettyyn rakennusoikeuteen luetaan kuuluvaksi kantatilalle rakennetut 200 metrin mitoitusvyöhykkeellä sijaitsevat loma-asunnot ja vakiituiset asunnot sekä kantatilasta loma- tai asuinkäytöön 1.7.1959 jälkeen rakennetut lohkotut tilat. Mikäli joku kantatila on ylittänyt laskennallisen rakennusoikeutensa, se ei rasita muiden kantatilojen vielä käyttämättä olevaa rakennusoikeutta, jos kantatiloilla ei ole sama omistaja. Rakennusoikeuslaskelmassa huomioidaan maanomistusolot ja kohtuullisuus. Pyöristettäessä rakennusoikeutta minimirakennusoikeutena käytetään lukuarvoa 0,8.

Muunnettu rantaviiva

Kartasta tulkitulle rantaviivalle määritellään muuntokertoimet, jottei rakentamista tulisi rakentamiseen soveltumattomille alueille. Muuntokertoimet määritellään soveltaen yleisesti käytettyä mallia (Kuva 9.2). Muunnetun rantaviivan laskennassa otetaan huomioon kapeissa niemissä, lahdissa ja salmissa vastarannan läheisyyden rakennusoikeutta vähentävä vaikutus.

9.3.1 Dimensionering av byggnadsrätten i bydimensioneringszonen

I bydimensioneringszonen baserar sig byggnadsrätten på stomlägenheterna arealer. Dimensioneringen fastställs i samband med att utkastet till delgeneralplan utarbetas.

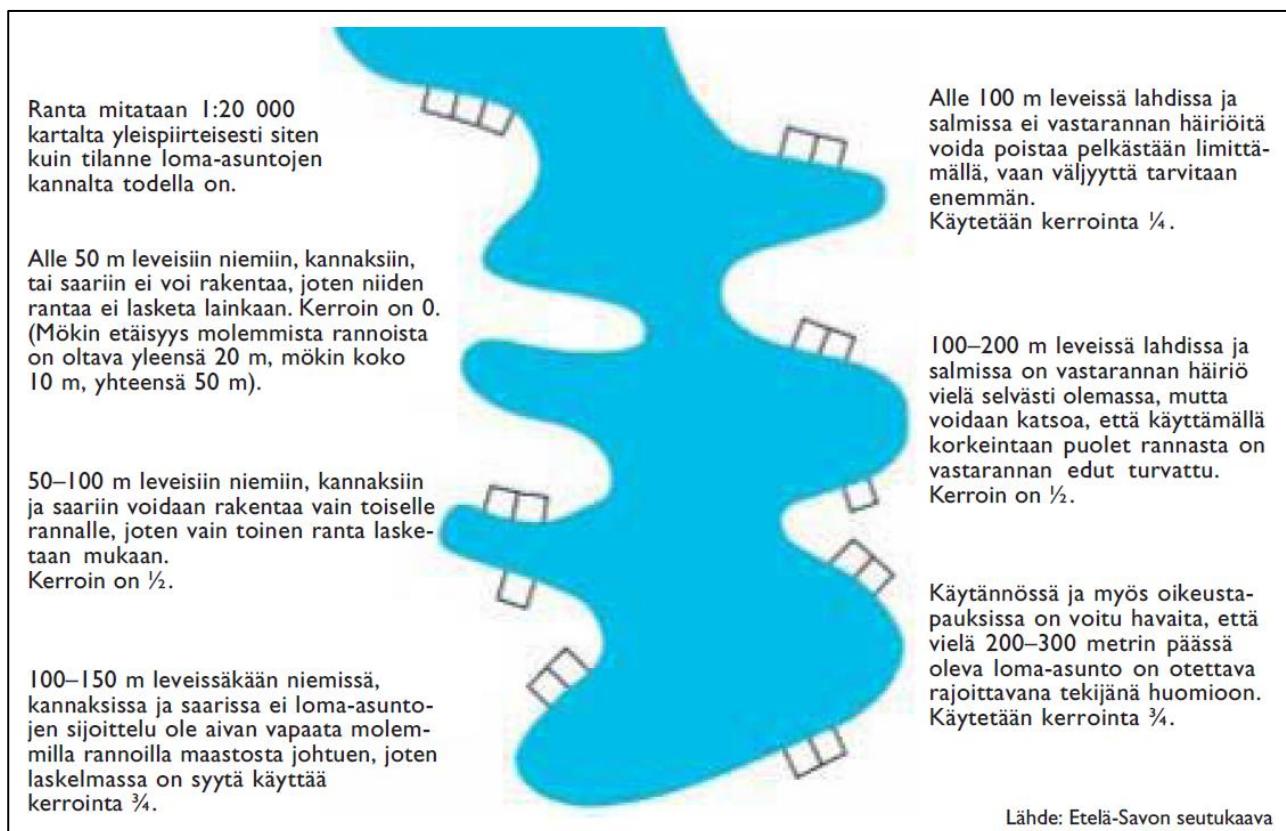
9.3.2 Dimensionering av byggnadsrätten i fastlandsområdenas strandzon

Byggnadsrätten baserar sig på längden på stomlägenhetens omvandlade strandlinje.

Till stomlägenhetens använda byggnadsrätt räknas semesterbostäder och fasta bostäder som byggs på stomlägenheter inom dimensioneringszonen på 200 meter samt lägenheter som avstyckats från stomlägenheter för semester- eller bostadsbruk och bebyggs efter 1.7.1959. Om någon stomlägenheter har överskridit sin kalkylerade byggnadsrätt, belastat detta inte de andra stomlägenheternas outnyttjade byggnadsrätt, om inte stomlägenheterna har samma ägare. I byggnadsrätskalkylen beaktas markägandeförhållandena och skälighet. När byggnadsrätten avrundas används talvärdet 0,8 som minimibyggnadsrätt.

Omvandlad strandlinje

För det som tolkats som strandlinje utifrån kartan fastställs omvandlingskoefficienter, så att inget byggs på områden som inte lämpar sig för byggande. Omvandlingskoefficienterna fastställts med tillämpning av den allmänt använda modellen (Kuva 9.2). Vid beräkningen av den omvandlade strandlinjen beaktas den minskande inverkan som närheten till den motsatta stranden har på byggnadsrätten i smala uddar samt i vikar och sund.

Lähde: Etelä-Savon seutukaava

Kuva 9.2. Etelä-Savon maakuntaliiton malli rantavien laskemiseksi.

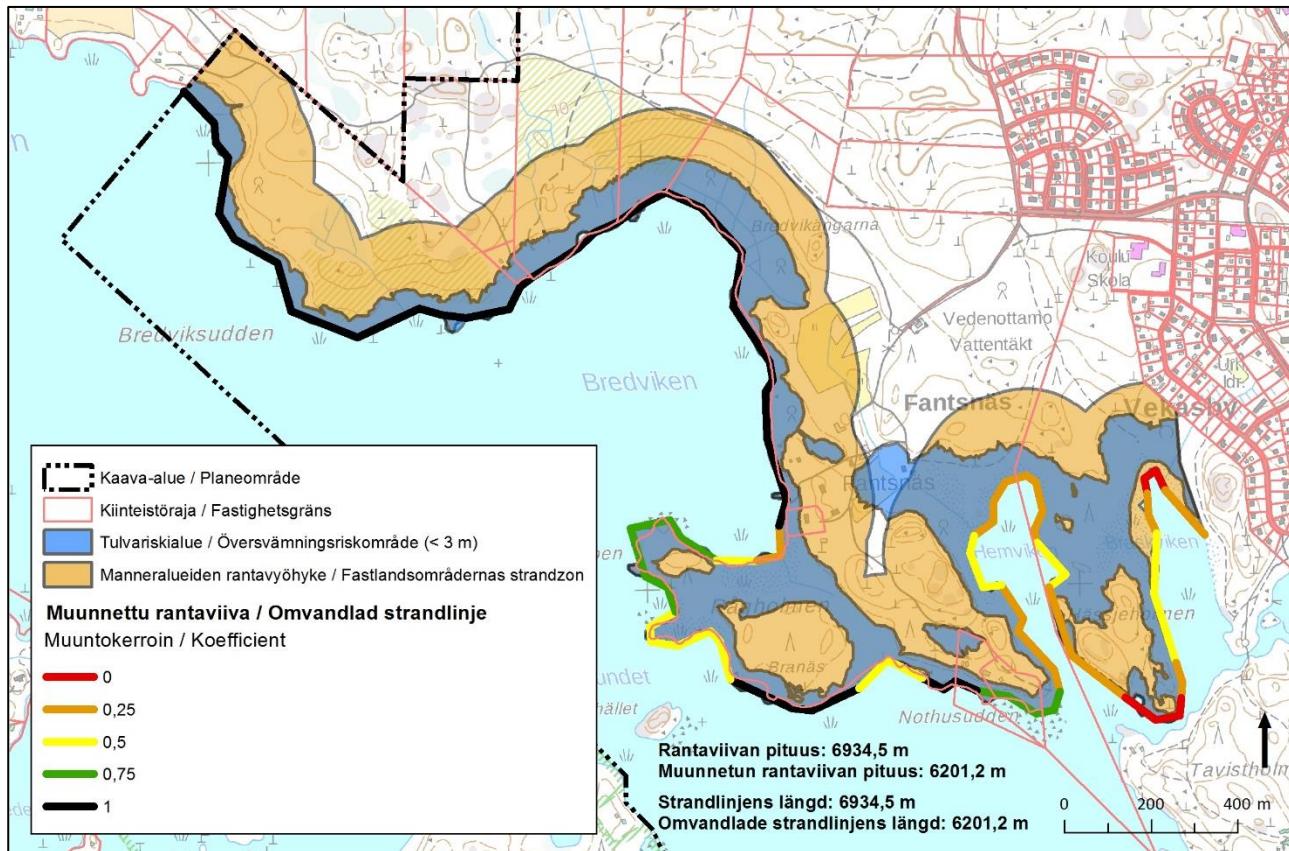
Rakennusoikeus ja rakennuskelpoisuus

Rakennusoikeus on yhteydessä rakentamista koskeviin yleisiin rajoituksiin ja liittyy ainoastaan rakennuskelpoiseen maahan. Rakennuskelpoisuutta tutkittaessa otetaan huomioon tilan koko se osa, joka ulottuu osayleiskaava-alueelle.

Bild 9.2. Södra Savolax landskapsförbunds modell för beräkning av strandlinjen.

Byggnadsrätt och bebyggbarhet

Byggnadsrätten står i förbindelse med de allmänna byggnadsinskränkningarna och härför sig endast till bebyggbar mark. När bebyggbarheten undersöks beaktas hela den del av lägenheten som sträcker sig till delgeneralplaneområdet.

Kuva 9.3. Manneralueiden rantojen mitoitusvyöhyke ja muunnettu rantaviiva.

Mitoitusluku

Ranta-alueella mitoitusluku kertoo, kuinka monta asuntoyksikköä kantatilalle on mahdollista rakentaa muunnettua rantaviivakilometriä kohti. Mitoituslukuna käytetään 6 asuntoyksikköä / muunnettu rantaviivakilometri. Pyöristettääessä rakennusoikeutta minimirakennusoikeutena käytetään lukuarvoa 0,8.

9.3.3 Rakennusoikeuden mitoitus saarissa

Saarten rakennusoikeus määrytyy niiden pinta-alojen mukaan seuraavasti:

- alle 2 ha saaret 0 kpl
- 2–3,999 ha 1 kpl
- 4–6,999 ha 2 kpl
- 7–9,999 ha 3 kpl
- 10–12,999 ha 4 kpl jne.

Saarten rakennusoikeus jaetaan kantatilojen saarella olevan pinta-alan mukaisesti.

Bild 9.3. Fastlandsområdenas stranddimensioneringszon och den omvandlade strandlinjen.

Dimensioneringstal

På strandområdet berättar dimensioneringstalet hur många bostadsenheter det är möjligt att bygga på stomlägenheten per omvandlad strandlinjekilometer. Som dimensioneringstal används 6 bostadsenheter / omvandlad strandlinjekilometer. När byggnadsrädden avrundas används talvärdet 0,8 som minimibyggnadsrätt.

9.3.3 Dimensionering av byggnadsrädden på öar

Byggnadsrädden på öarna bestäms enligt deras areal som följer:

- öar mindre än 2 ha 0 st.
- 2–3,999 ha 1 st.
- 4–6,999 ha 2 st.
- 7–9,999 ha 3 st.
- 10–12,999 ha 4 st. osv.

Byggnadsrädden på öarna delas i enlighet med stomlägenheternas areal på ön.

9.3.4 Rakennusoikeuslaskelman tulokset

Rakennusoikeuslaskelman tulokset esitetään kaavaluonnosvaiheessa.

10 Osayleiskaavan vaikutukset

Rakennemallien vaikutusten arviointi ja vertailu on esitetty luvussa 8. Osayleiskaavaratkaisun vaikutukset arviodaan kaavaluonnosvaiheessa.

11 Yhteystiedot

Loviisan kaupunki

Mannerheiminkatu 4
PL 77
07901 Loviisa

Lisätietoja:

Maaria Mäntysaari
Kaupunginarkkitehti
puh. +358 440 55 5403
maaria.mantysaari@loviisa.fi

Kaavaa laativa konsultti

Sitowise Oy
Tuulikuja 2, 02100 Espoo

FM (YKS-540) Jarkko Kukkola
puh. +358 40 150 8315
jarkko.kukkola@sitowise.com

9.3.4 Resultaten av byggnadsrätskalkylen

Resultaten av byggnadsrätskalkylen presenteras i planutkastfasen.

10 Delgeneralplanens konsekvenser

En konsekvensbedömning och jämförelse av strukturmodellerna presenteras i kapitel 8. Konsekvenserna av delgeneralplanlösningarna bedöms i planutkastfasen.

11 Kontaktuppgifter

Lovisa stad

Mannerheimgatan 4
PB 77
07901 Lovisa

Ytterligare information:

Maaria Mäntysaari
Stadsarkitekt
tfn +358 440 55 5403
maaria.mantysaari@loviisa.fi

Plankonsult

Sitowise Oy
Vindgränden 2, 02100 Esbo

FM (YKS-540) Jarkko Kukkola
tfn +358 40 150 8315
jarkko.kukkola@sitowise.com